

Úřední věstník

Evropské unie

C 218

České vydání

Informace a oznámení

Svazek 56
30. července 2013

Oznámení č.	Obsah	Strana
I	<i>Usnesení, doporučení a stanoviska</i>	
	STANOVISKA	
	Výbor regionů	
	101. plenární zasedání dne 30. května 2013	
2013/C 218/01	Stanovisko Výboru regionů Balíček týkající se zaměstnanosti mladých lidí	1
2013/C 218/02	Stanovisko Výboru regionů Kulturní a tvůrčí odvětví pro růst a zaměstnanost	7
2013/C 218/03	Stanovisko Výboru regionů Odstranění inovační nespojitosti	12
2013/C 218/04	Stanovisko Výboru regionů Účelnost právních předpisů EU	22
2013/C 218/05	Stanovisko Výboru regionů Vývoj situace na trhu a následné podmínky pro hladké postupné ukončení režimu mléčných kvót – druhá zpráva o „hladkém průběhu“	27

CS

Cena:
4 EUR

(Pokračování na následující straně)

III Přípravné akty

VÝBOR REGIONŮ

101. plenární zasedání dne 30. května 2013

2013/C 218/06	Stanovisko Výboru regionů Směrnice o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady společností kotovaných na burzách a o souvisejících opatřeních 33
2013/C 218/07	Stanovisko Výboru regionů Revize směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA) 42
2013/C 218/08	Stanovisko Výboru regionů Sedmý akční program Evropské unie pro životní prostředí 53

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

STANOVISKA

VÝBOR REGIONŮ

101. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ DNE 30. KVĚTNA 2013

Stanovisko Výboru regionů Balíček týkající se zaměstnanosti mladých lidí

(2013/C 218/01)

VÝBOR REGIONŮ

- vítá balíček týkající se nezaměstnanosti mladých lidí, který je pokusem o navržení řady konkrétních opatření, jejichž účelem je pomoci členským státům s řešením nepřijatelné míry nezaměstnanosti mladých lidí a souvisejícího sociálního vyloučení;
- podtrhuje klíčovou úlohu místních a regionálních orgánů ve stanovování a provádění opatření boje proti nezaměstnanosti a v poskytování příležitostí mladým lidem a podpory při výměně osvědčených postupů;
- rovněž zdůrazňuje význam, jež má aktivní účast mladých lidí a jejich organizací na tvorbě strategií, které je třeba zavést;
- vzhledem k naléhavosti této věci žádá Evropskou radu, aby odsouhlasila předsunutí realizace Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí již na rok 2013;
- vyzývá Komisi, aby upřesnila evropský rámec kvality stáží, alianci pro učňovskou přípravu a návrh nového nařízení o portálu EURES;
- nabádá Komisi, aby podporovala a doplňovala činnost členských států v oblasti politiky odborného vzdělávání, a ve formě doporučení navrhla evropské minimální normy kvality učňovské přípravy, aby se usnadnilo uznávání získaných dovedností v celé Evropě.

Zpravodaj

pan Enrico ROSSI (IT/SES), předseda rady regionu Toskánsko

Odkazy

sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Zapojení mladých lidí do zaměstnání

COM(2012) 727 final

sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Vytvoření rámce pro kvalitu stáží Druhá fáze konzultace se sociálními partnery na evropské úrovni podle článku 154 Smlouvy o fungování Evropské unie

COM(2012) 728 final

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ**VÝBOR REGIONŮ****Obecné souvislosti**

1. oceňuje snahu Komise dát impulz boji proti nezaměstnanosti mladých lidí, neboť se bezesporu jedná o jeden z nejzávažnějších problémů, s nimiž se EU potýká. Tento problém si totiž naléhavě žádá koordinované a systémové politické úsilí ⁽¹⁾ i hodnověrné prostředky na jeho řešení;

2. vítá balíček týkající se nezaměstnanosti mladých lidí ⁽²⁾, který je pokusem o navržení řady konkrétních opatření, jejichž účelem je pomoci členským státům s řešením nepříjemné míry nezaměstnanosti mladých lidí a souvisejícího sociálního vyloučení;

3. kladně hodnotí přístup ve dvou rovinách (doporučení pro členské státy a koordinace, iniciativy a opatření na evropské úrovni), jež Komise navrhuje ve sdělení Zapojení mladých lidí do zaměstnání. Zároveň zdůrazňuje, že jsou zapotřebí vhodné a přiměřené kroky a opatření na evropské, celostátní a regionální úrovni, jež budou v souladu se zásadou subsidiarity;

4. podtrhuje klíčovou úlohu místních a regionálních orgánů ve stanovování a provádění opatření boje proti nezaměstnanosti a v poskytování příležitostí mladým lidem a podpory při výměně osvědčených postupů a také zdůrazňuje význam, jež má aktivní účast mladých lidí a jejich organizací na tvorbě strategií, které je třeba zavést;

5. vítá rozhodnutí přijaté na zasedání Evropské rady, které se konalo 7. a 8. února 2013, vyčlenit 6 miliard eur na Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí, která je otevřena všem regionům úrovně NUTS 2, v nichž je míra nezaměstnanosti

mladých lidí vyšší než 25 %. Domnívá se však, že i přestože jsou tyto zdroje povzbuzujícím signálem, na řešení tohoto problému stále ještě nestačí;

6. vzhledem k naléhavosti této věci žádá Výbor Evropskou radu, aby odsouhlasila představení realizace Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí již na rok 2013;

7. domnívá se, že podstatná část zdrojů určených na Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí by měla být vyhrazena místním a regionálním orgánům, aby tak získaly větší možnosti rozvíjet iniciativy stimuluje zaměstnanost mladých lidí způsoby, které budou nejlépe uzpůsobeny místním podmínkám;

8. vyzývá Komisi, aby upřesnila evropský rámec kvality stáží, alianci pro učňovskou přípravu a návrh nového nařízení o portálu EURES;

9. zdůrazňuje, že při provádění je třeba postupovat horizontálně, koordinovaně a udržitelně, aby se zaručila součinnost mezi všemi strategickými iniciativami (Agenda pro nové dovednosti a pracovní místa ⁽³⁾, Mládež v pohybu ⁽⁴⁾, Unie inovací, Digitální agenda pro Evropu) a mezi nimi a politikou soudržnosti na období 2014–2020;

10. důrazně podporuje strategii Evropa 2020 a její nástroje a je zastáncem úsilí o dosažení jejích cílů v oblasti zaměstnanosti, včetně snížení počtu žáků předčasně ukončujících školní docházku. Vyzývá proto členské státy, aby posílily růst a inovace, jež jsou ve strategii definovány, a propaguje vyšší spolupráci mezi různými správními úrovněmi. Zdůrazňuje v této souvislosti význam úlohy, již v plnění cílů strategie Evropa 2020 hrají místní a regionální orgány, a potřebu, aby se národní programy reforem prováděly prostřednictvím spolupráce mezi různými správními úrovněmi;

⁽¹⁾ CdR 2562/2012 fin.

⁽²⁾ COM(2012) 727 final, COM(2012) 728 final, COM(2012) 729 final.

⁽³⁾ CdR 401/2010 fin.

⁽⁴⁾ CdR 292/2010 fin.

11. zdůrazňuje, že je třeba rázně řešit alarmující situaci osob v Evropě, které nejsou ve vzdělávání, v zaměstnání nebo v profesní přípravě, posoudit krátkodobé i dlouhodobé náklady na ně a uvědomit si jejich sociální a ekonomický dopad a důsledky a rizika (sociálního a demokratického dosahu) spojené s jejich chybějící emancipací. Domnívá se také, že fenomén nezačleňování mladých lidí do trhu práce závisí na faktorech, jako je míra efektivity služeb zaměstnanosti, vztah mezi vzděláváním a trhem práce a vyšší či nižší přítomnost (v tomto kontextu) dobrovolných organizací a terciárního sektoru. Je třeba zdůraznit, že největšího účinku lze dosáhnout spoluprací správních orgánů, úřadů práce a poradenských a vzdělávacích institucí;

12. shledává, že nejlepších výsledků v zaměstnanosti mladých lidí dosahují země, v nichž mají mladí lidé možnost účastnit se kvalitních stáží a kde existují spolehlivé systémy učňovské přípravy⁽⁵⁾ tvořící nedílnou součást vzdělávacího systému a systému zprostředkování práce. Dále shledává, že k tomuto jsou zapotřebí efektivní služby zaměstnanosti. V této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité zaznamenávat osvědčené postupy veřejných poradenských a asistenčních systémů a služeb při hledání zaměstnání, které existují na evropské úrovni. Kromě toho se domnívá, že v rámci možností je zapotřebí do procesu poradenských a asistenčních služeb při hledání zaměstnání zapojit co nejvíce místních organizací mládeže;

13. vítá tzv. záruku pro mladé lidi, podle níž mladí lidé dostanou kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, učňovské přípravy nebo stáže do čtyř měsíců poté, co odešli ze vzdělávacího systému nebo ukončili pracovní proces. Snížení nezaměstnanosti mladých lidí je pro budoucnost Evropy klíčové;

14. bude velmi pozorně sledovat provádění této záruky pro mladé lidi a připomíná, že jde o velmi nákladný nástroj, a proto členské státy, zejména ty, které se potýkají s vážnými finančními potížemi, budou potřebovat rozhodnou podporu ze strany EU, aby ji mohly zavést do praxe;

15. připomíná, že je důležité rozšířit její přínosy tak, aby zahrnovaly mladé lidi (i s vysokoškolským vzděláním) do 30 let, ne do 25;

16. bude usilovat o to, aby byly při interinstitucionálních jednáních o nových ustanoveních Evropského sociálního fondu týkajících se Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí, o níž rozhodla Evropská rada ve dnech 7. a 8. února 2013, stanoveny flexibilnější podmínky, pokud jde o míru spolufinancování nebo zálohy, a bylo tak možné účinněji a hbitěji řešit situaci regionů v této oblasti. Žádá také, aby byly místní a regionální orgány v dostatečném časovém předstihu informovány o fungování uvedené iniciativy a rovněž o částkách odpovídajících každému z možných způsobů

čerpání, aby je mohly zohlednit při přípravě svých strategií boje proti nezaměstnanosti mladých a systémů záruk;

Přínos učňovské přípravy k nezávislosti mladých lidí

17. vyzývá členské státy a příslušné instituce, aby uskutečňovaly vzdělávací programy, které budou podporovat a předvídat přechod ze školy do zaměstnání, aby se předešlo tomu, že mladí lidé budou ve vzdělávacím systému nebo systému odborné přípravy zůstávat příliš dlouho, aniž by měli nějaké vyhlídky. Předvídání vstupu na trh práce musí ovšem doplnit možnost znovu projít odbornou přípravou za účelem zlepšení dovedností nebo rekvalifikace v rámci celoživotního vzdělávání. Současně doporučuje, aby instituce poskytující vzdělávání a odbornou přípravu a státní úřady práce společně s místními a regionálními orgány a podnikatelskou sférou vypracovaly a uplatňovaly regionální strategie pro trh práce a odborné vzdělávání s cílem usnadnit začleňování do trhu práce v rámci integrovaných hospodářských systémů;

18. zdůrazňuje nutnost neprodleně řešit také genderový rozměr nezaměstnanosti mladých lidí, neboť u mladých žen je větší pravděpodobnost, že budou v neplnohodnotném pracovním poměru a že pocítí důsledky rozdílu v odměňování žen a mužů (což se týká i stáží) a nedostatku adekvátních opatření k zajištění rovnováhy mezi pracovním a osobním životem. Vyzývá proto k tomu, aby se v rámci všech systémů zaměřených na podporu zaměstnanosti mladých lidí zohlednily vnitrostátní, regionální a místní podmínky včetně genderového rozměru tohoto problému;

19. připomíná, že programy učňovské přípravy značně usnadňují přechod ze školy do zaměstnání a díky zapojení podniků a vzdělávacích institucí do vzdělávacího procesu umožňují mladým lidem získat jak pracovní zkušenosti na pracovišti, tak teoretické poznatky mimo pracoviště. Vyzývá proto členské státy, aby prosazovaly „duální“ („dvoukolejné“) programy učňovské přípravy, a to i během vyššího vzdělávání;

20. očekává, že bude při dodržení smluvního rozdělení pravomocí možné přijmout společný rámec, díky němuž se různé iniciativy duální odborné přípravy existující v členských státech stanou kompatibilními a který shrne hlavní výhody učňovské přípravy a určí nejlepší nástroje jejího provádění;

21. nabádá Komisi, aby podporovala a doplňovala činnost členských států v oblasti politiky odborného vzdělávání a ve formě doporučení navrhla evropské minimální normy kvality učňovské přípravy, aby se usnadnilo uznávání získaných dovedností v celé Evropě;

22. oceňuje pokrok směrem k evropské alianci pro učňovskou přípravu jako evropského nástroje vhodného k uspokojení poptávky po dovednostech a k přispění k tvorbě vhodného referenčního rámce pro získané kvalifikace;

⁽⁵⁾ SWD(2012) 406 final.

23. podporuje návrh Komise propagovat takové formy spolupráce, které podpoří rozvoj a šíření duálního vzdělávání. Musí se do nich však zapojit orgány odpovědné za vzdělávání, odbornou přípravu a politiky práce na celostátní úrovni, zástupci místních a regionálních orgánů, řídicí orgány ESF a zástupci podniků a sociálních partnerů. Cílem je stanovit na trhu práce a ve vzdělávacím systému členského státu strategie, které budou vhodné k posílení učňovské přípravy, a způsoby efektivního využívání národních prostředků z ESF při vytváření a realizaci duálních výukových systémů;

24. konstatuje, že nejlepších výsledků v oblasti zaměstnanosti a učení se dosahuje, pokud existuje dobrá spolupráce mezi všemi zúčastněnými stranami⁽⁶⁾. Navrhuje tedy členským státům, aby podporovaly účinná partnerství mezi školami, institucemi a dalšími subjekty poskytujícími odborné vzdělávání a přípravu, podniky a službami zaměstnanosti. Toho lze dosáhnout pomocí různých typů opatření na kulturní a strukturální úrovni a finančních a daňových pobídek podporovaných v náležitých případech místními a regionálními orgány;

25. domnívá se, že je třeba řešit specifické potřeby malých a středních podniků, které by mohly pomoci předávat mladým lidem dovednosti vyžadované na trhu práce, mají však omezené zdroje a musí často čelit stále rostoucím organizačním, byrokratickým a kulturním překážkám;

26. považuje za nezbytné, aby orgány a úřady státní správy či místní a regionální samosprávy, které provádějí umísťování pracovníků, podporovaly organizaci stáží pro mladé lidi a aby měly kontrolní pravomoci a zastávaly úkoly, které vyžaduje sledování umístění stážistů, čemuž by měl být přizpůsoben institucionální rámec;

Úloha stáží ve vstupu na trh práce

27. připomíná, že postupy, jako jsou stáže, i krátkodobé, musí pro mladé lidi představovat užitečnou přípravu, která jim umožní co nejrychleji vstoupit na trh práce a setrvat na něm. Z tohoto důvodu musí být stáže kvalitní, co se týče jednak vzdělávací náplně, jednak sociální ochrany. Výbor regionů proto vyzývá místní a regionální orgány, aby mladým lidem nabízely co nejvíce stáží, což jim umožní lépe se seznámit s širokou škálou profesí a povolání. Má za to, že místní a regionální orgány mohou jít v realizaci programů kvalitních stáží příkladem, a proto doporučuje, aby byly ve spolupráci se vzdělávacími institucemi hybnou silou při přijímání a zaměstnávání stážistů a vytvářely prostor ke spolupráci s podnikatelskou sférou v zájmu rychlého začlenění mladých lidí do trhu práce;

28. konstatuje, že v mnoha členských státech se nástroj stáží využívá nepatřičně, je zneužíván k přilákání pracovní síly za dobrou cenu či dokonce zdarma a často nahrazuje normální

pracovní smlouvu, v mnoha případech v období nejvyšší pracovní zátěže;

29. zdůrazňuje, že v definici stáží se musí zdůraznit hodnota tohoto nástroje jako procesu odborné přípravy, který usnadňuje vstup do zaměstnání. Dále se domnívá, že správná definice by měla zahrnovat širší koncepci „řetězce“ skládajícího se z poradenství, odborné přípravy a zaměstnání;

30. důrazně podporuje úlohu EU ve stanovování kritérií kvality uznávaných na evropské úrovni. Celoevropské řešení by rovněž mělo zřejmý přínos, pokud jde o mobilitu stážistů v rámci EU a mimo ni a přispělo by k docílení integrovanějšího trhu práce EU;

31. vítá návrhy Komise týkající se evropského rámce pro kvalitu stáží a soubor opatření usnadňujících vstup mladých lidí na trh práce;

32. důrazně požaduje, aby se urychleně přijalo evropské doporučení ke stážím a aby v něm byly stanoveny minimální normy na evropské úrovni společné pro všechny členské státy. Toto doporučení by mělo řádně zohlednit všechny typy stáží a neomezovat se pouze na stáže v rámci volného trhu (mimostudijní);

33. doufá, že (na úrovni jednotlivých členských států) budou přijaty minimální požadavky, např. písemná dohoda mezi stážistou a hostitelskou organizací a případně vzdělávací organizací nebo subjektem iniciujícím stáž, v níž budou uvedeny náležitosti, jako například profesní a vzdělávací cíle, délka, pracovní doba během stáže a případně také sociální zabezpečení a proplacení výdajů nebo náhrady. Vzdělávací náplň formálně potvrzená dohodou by měla být zajištěna tím, že hostitelská organizace určí pracovníky s odpovídajícími odbornými dovednostmi příslušnými k výkonu dané stáže, kteří budou poskytovat dohled nebo odborné vedení;

34. doporučuje, aby byl průběh pro stážistu transparentní, a zdůrazňuje, že je důležité počítat se spravedlivým proplacením nákladů (nebo náhradami), které lze financovat z příspěvku z ESF a které může být platným prvkem kvality, díky němuž bude stáž výhodná jak pro mladého člověka, tak pro podnik a stážista bude mít důstojné podmínky;

35. připomíná, že je třeba, aby hostitelský subjekt, který stážistu přijímá, splňoval závazné požadavky, např. aby byl v souladu s předpisy o sociálním zabezpečení, zdraví a bezpečnosti na pracovišti, normami týkajícími se zdravotního postižení atp.;

36. zdůrazňuje, že je nutné zavést formální certifikaci znalostí a dovedností, jež stážista nabyl během stáže;

⁽⁶⁾ COM(2012) 669 final.

37. podporuje návrh Komise na aktualizaci směrnice o odborných kvalifikacích ⁽⁷⁾, kterou se rozšíří oblast její působnosti tak, aby se vztahovala na stáže prováděné v jiných členských státech. Doufá dále, že bude přezkoumáno, zda se do směrnice kromě stáží nezbytných pro přístup k regulované profesi zahrnou i stáže v rámci volného trhu a stáže v rámci studií;

Mobilita jako faktor rozvoje schopností mladých lidí

38. domnívá se, že geografická mobilita mladých lidí je důležitým nástrojem, který může pomoci vyrovnat místní nesoulad mezi poptávanými a nabízenými pracovními místy. Za tímto účelem mohou být stáže vytvořené pomocí specifických kritérií v určitém referenčním odvětví (např. řemeslné výrobě nebo cestovním ruchu) účinným nástrojem podpory této mobility, jejímž cílem je návrat mladých lidí do jejich regionů s většími možnostmi nalezení pracovního místa v těchto regionech a vyšší kvalifikací. To je obzvláště důležité pro zachování územní soudržnosti a pro podporu regionů, které jsou vystaveny demografickým výzvám, jako je stárnutí či odliv obyvatelstva;

39. doufá, že na budoucí evropské programy podpory mobility (tj. programy v rámci návrhu Erasmus pro všechny) budou vyčleněny odpovídající, dlouhodobě udržitelné finanční prostředky, díky nimž bude moci co nejvíce mladých lidí uskutečnit část svého akademického vzdělávání nebo odborné přípravy v zahraničí, s přihlédnutím ke zvláštní situaci mladých lidí pocházejících z nejvzdálenějších regionů;

40. podporuje rozhodnutí Komise, kterým se evropská síť pracovních míst transformuje na nástroj pro zprostředkování zaměstnání se zaměřením na výsledky. Rozvíjí se tak dále iniciativa „Tvoje první práce přes EURES“, která má občanům EU ve věku 18 až 30 let pomoci najít si práci v jiném členském státě;

41. považuje za nezbytné, aby existovala možnost vyčlenit buď prostřednictvím ESF nebo státních či regionálních fondů zdroje, které budou doplňkem ke vzdělávacím programům EU. Tyto zdroje musí být určeny na podporu specifických systémů mobility, jež by všem mladým lidem v EU umožnily využívat této mobility za rovných podmínek bez ohledu na místo jejich bydliště, a podnítily tak veřejné služby zaměstnanosti v členských státech k tvorbě programů, které budou šířit příležitosti vyplývající ze systému EURES a zahrnou je mezi své běžné aktivity;

Některé průřezové priority

42. vítá spuštění Přehledu dovedností EU a Evropského znalostního pasu pro definici dovedností. Tyto nástroje totiž mohou lépe reagovat na poptávku po vhodných dovednostech a přispět k vytvoření správného referenčního rámce pro

kvalifikace, do něž bude možné zahrnout nejen dovednosti získané formálním vzděláváním, ale také informálním a neformálním vzděláváním;

43. vyzývá členské státy, aby koncipovaly a prováděly politiky a nástroje podporující zakládání podniků mladými lidmi, a to i pomocí různých způsobů úlev ze záruk za financování a leasing, příspěvků ke snížení úrokových sazeb u půjček a prostřednictvím mikroúvěrů;

44. považuje za zásadně důležité, aby se vytvořilo spojení mezi vysokoškolským studiem a zaměstnáním a využily se k tomu nástroje jako program Erasmus pro mladé podnikatele, který se zejména ukazuje být účinným nástrojem pro stimulaci podnikání, což již VR zdůraznil v jednom předchozím stanovisku ⁽⁸⁾;

45. souhlasí s Komisí, že je důležité dát silný impulz strategickým odvětvím s vysokým potenciálem v oblasti pracovních míst (zdravotní a sociální péče, zelená ekonomika a IKT), a to jak co se týče zakládání podniků, tak podpory zaměstnanosti obecně. Regionální úroveň může sehrát zvláštní úlohu při cíleném rozvoji dovedností v silných oborech regionů s dobrými vyhlídkami na zisk zaměstnání;

46. domnívá se, že zásadní význam má propojení koncepcí bezpečnosti a flexibility na trhu práce („flexikurita“) a nalezení rovnováhy mezi potřebou zaměstnavatelů disponovat flexibilní pracovní silou a potřebou samotných pracovníků získat bezpečnost a ochranu při stále nejistějším zaměstnání;

47. zdůrazňuje, že pro definici strategie zabývající se celkovým plánováním a řízením politik zaměstnanosti mládeže je důležitá spolupráce s institucemi na místní a regionální úrovni. K tomu by byly žádoucí inovativní formy správy integrovaných systémů politik zaměstnanosti mládeže, aby se podpořilo propojení mezi veřejným subjektem, mladými generacemi a podnikatelskou sférou;

48. zdůrazňuje potřebu plně zapojit místní a regionální orgány do vytyčení a provádění nových iniciativ, jelikož tyto orgány jsou nejvhodnější úrovní pro posouzení nároků a potřeb územních celků a místních společenství, a tedy i co se týče zaměstnanosti mladých lidí a programů, které jsou jim šity na míru;

49. připomíná Komisi, že místní a regionální orgány jsou již velkou měrou odpovědné za provádění politik v oblasti zaměstnanosti, vzdělávání a odborné přípravy. Zároveň lituje, že se ve sdělení Komise přímo nezmiňují pravomoci regionů a místních orgánů ⁽⁹⁾, a to ani pro vytváření ani pro provádění politik ve výše uvedených oblastech;

⁽⁷⁾ COM(2011) 883 final.

⁽⁸⁾ CdR 1186/2012 fin.

⁽⁹⁾ CdR 1186/2012 fin.

50. doporučuje, aby EU správně umístila nástroj stáží v rámci balíčku týkajícího se zaměstnanosti mladých lidí a v širším smyslu propagace záruk pro mladé lidi a dala mu potřebnou podporu, aby mohla v rámci svých politik zaměstnanosti mládeže čelit největší výzvě sociální Evropy, a sice zamezit rozkolu mezi generacemi a uznat právo mladých lidí na přístup k příležitostem stát se nezávislími;

51. domnívá se, že je nezbytné zacílit významné vzdělávací zdroje na podnícení podnikatelského ducha mezi mladými lidmi. Tyto podněty musí být zaměřeny na vznikající odvětví identifikovaná v regionálních strategiích v globálním

hospodářském rámci. Možnosti růstu evropské společnosti spočívají v nahromaděných znalostech a ve vůli mladých lidí se učit. Je třeba čerpat ze zkušeností, abychom naše mladé podnikatele neorientovali na odvětví, jež jsou z krátkodobého hlediska ekonomicky neperspektivní. V této souvislosti a v rámci hospodářsky komplexní společnosti je třeba naučit mladé lidi, aby se učili, a to formou vzdělávacích opatření, která by jim umožnila přetavit nápady na založení společnosti v účinnou konsolidaci podnikatelského projektu. Domníváme se, že zásadní význam má financování. Za tím účelem by členské státy měly věnovat určité procento ze svých finančních nástrojů – získané uplatněním koeficientů, jež budou v přímém vztahu k mírám nezaměstnanosti mladých – na výhodné financování projektů předložených mladými podnikateli.

V Bruselu dne 30. května 2013

předseda
Výboru regionů
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regionů Kulturní a tvůrčí odvětví pro růst a zaměstnanost

(2013/C 218/02)

VÝBOR REGIONŮ

- vítá skutečnost, že se uznává kultura jako nástroj místního a regionálního rozvoje a zdůrazňuje význam strategií inteligentní specializace a holistického přístupu k tvůrčímu rozvoji;
- doporučuje, aby se vyvíjely tvůrčí koncepty na místní a regionální úrovni, jež by se staly součástí „Evropského fóra tvořivosti“. Toto fórum by sdružilo veřejné, soukromé a dobrovolné skupiny, aby analyzovaly možné cesty, jak by Evropa mohla tvůrčím způsobem řešit naléhavé místní a evropské problémy;
- zdůrazňuje, že je důležité získávat kreativní dovednosti již od útlého věku. Umožní to mladé generaci plně užívat výhod nových forem přístupu ke kultuře a lépe se připravit na budoucí povolání, především tím, že společně s širší veřejností se jí dostane pomoci při zvládání důsledků digitalizace;
- podporuje zaměření sdělení na potřebu zjednodušit stávající pravidla a zlepšit přístup kulturního a tvůrčího odvětví k externímu financování;
- požaduje, aby kultura a kreativita byly lépe integrovány do strategie Evropa 2020 a byly uznány důležité vazby na další oblasti politik, jako je průmysl, cestovní ruch, vzdělávání a finance.

Zpravodaj Anton ROMBOUTS (NL/ELS), starosta města 's-Hertogenbosch

Odkaz sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Podpora kulturních a tvůrčích odvětví pro růst a zaměstnanost v EU

COM(2012) 537 final

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Všeobecné souvislosti

1. vítá sdělení *Podpora kulturních a tvůrčích odvětví pro růst a zaměstnanost v EU* jako aktuální strategii zaměřenou na plné využití potenciálu těchto odvětví k socioekonomickému rozvoji. Zvláště vítá zaměření na schopnost kulturních a tvůrčích odvětví (dále CCS) generovat růst a zaměstnanost, na jejich příspěvek k podpoře inovací i na možné přesahy do jiných odvětví a strategií. Sdělení je ukázkou vysokého stupně synergie stanovisek Evropské komise a VR z hlediska jejich přístupu k růstovému potenciálu kultury a kreativity. VR zdůrazňuje význam místní a regionální úrovně pro rozvoj CCS v Evropě, jak připomíná sdělení VR *Uvolnění potenciálu kulturních a tvůrčích odvětví* ⁽¹⁾, jež bere sdělení Komise rovněž v úvahu;

2. připomíná, že v době hospodářské a finanční krize mohou kulturní a tvůrčí odvětví rovněž hrát svou úlohu při plnění cílů sociální a zdravotní politiky tvořivým způsobem – formou podpory inovace za současného přispění k růstu ⁽²⁾;

3. připomíná, že kultura má rovněž svou vlastní hodnotu, jež nezávisí na ekonomických aspektech kulturních statků, a poukazuje na to, že tento dvojitý rozměr musí být zohledněn tak, že důraz nebude kladen pouze na ekonomickou užitečnost kultury ⁽³⁾;

4. vítá, že sdělení uznává významné přínosy, jež mohou plynout ze strategických investic do CCS na místní a regionální úrovni, a vyzývá ke komplexní strategické reakci zahrnující všechny subjekty od úrovně místní až po unijní;

5. vítá skutečnost, že sdělení systematicky uznává kulturu jako nástroj místního a regionálního rozvoje a zdůrazňuje význam strategií inteligentní specializace;

6. vnímá potřebu pevnější integrace strategií na místní a regionální úrovni se strategiemi členských států a navrhované zaměření na posouzení potenciálu těchto odvětví ve strategiích regionálního rozvoje v nadcházejících programech politiky soudržnosti;

7. připomíná předchozí stanovisko VR ⁽⁴⁾ k programu Evropské hlavní město kultury, který považuje za hodnotnou akci, jež zdůrazňuje bohatství, rozmanitost i společné aspekty evropských kultur. Společně s označením *Evropské dědictví* je možné je dále využít jako laboratoře pro rozvoj publika a zapojení občanů;

8. vítá návrhy Komise na vytvoření programů spolupráce, aby se tak zajistila možnost učení se od sebe navzájem, a vytvoření sítě kontaktů s cílem usnadnit výměny a zajistit rozmanitost. Opatření EU se zapojením místních a regionálních orgánů bude rovněž zapotřebí na poli propagace tvůrčích odvětví – je třeba pomoci jim odpoutat se od místní úrovně a prosadit se ve světovém měřítku;

9. zdá se, že návrhy Komise tak, jak jsou předloženy ve sdělení, nevzbuzují žádné otázky, pokud jde o dodržování zásady subsidiarity. Konkrétní opatření a činnosti však budou muset být v budoucnosti monitorovány, protože jsou navrhovány a přijímány na úrovni EU;

Doporučení

POTŘEBA VIZE PRO VZDÁLENOU BUDOUCNOST

10. s ohledem na stávající výzvy, jimž Evropa čelí, podtrhuje VR potřebu vize pro vzdálenou budoucnost, která by mohla stanovit směr k prosperitě a lepší kvalitě života všech. Taková vize musí být pevně spojena s kulturou a kreativitou. VR souhlasí s tím, že mezinárodní působení EU spočívá na představitosti, kreativě a inovativním přístupu díky novým myšlenkám, koncepcím a projektům, a je přesvědčen, že CCS mohou být v tomto ohledu významným přínosem;

⁽¹⁾ CdR 181/2010 fin.

⁽²⁾ CdR 181/2010 fin.

⁽³⁾ CdR 401/2011 fin.

⁽⁴⁾ CdR 191/2011 fin.

11. to zcela jasně chápou města a regiony usilující o to, aby svým občanům poskytovaly vyšší kvalitu života. Je potřebná vize, jež by propojila nehmotné kvality evropských měst a regionů s bojem proti nezaměstnanosti a vyloučení ohrožených skupin. Tato vize by se mohla stát pro občany konkrétnější tím, že by se vyvíjely tvůrčí koncepty na místní a regionální úrovni, jež by se staly součástí „Evropského fóra tvořivosti“. Toto fórum by sdružilo veřejné, soukromé a dobrovolné skupiny, aby analyzovaly možné cesty, jak by Evropa mohla tvůrčím způsobem řešit naléhavé místní a evropské problémy. VR by zde chtěl zdůraznit zejména to, jak je důležité zajistit, aby měly tvořivost, řešení problémů a znalosti a dovednosti v umění a kultuře ústřední postavení v celém vzdělávacím systému;

12. je proto důležité, jak uvádí sdělení, využívat sílu kultury a kreativity multifunkčním způsobem. To vyžaduje nejen pokrokový vertikální a horizontální organizační model navrhovaný ve sdělení, ale také přístup, jenž se zabývá celým kulturním „ekosystémem“. Významnou složkou je přitom participativní síla občanů při procesu spoluvytváření a uznání hodnoty zakořenění kultury a kreativity na specifických místech;

13. poukazuje na to, že v globalizujícím se světě se kultura stává zásadní kvalitou místa, jež určuje jeho přitažlivost, a tedy konkurenceschopnost podniků, investorů a tvůrčích a podnikatelských jedinců. Zlepšování kvality života se proto stalo významnou aspirací v rámci programů místního a regionálního rozvoje. Důležitá je rovnováha mezi rozmanitostí a tvůrčími a kulturními zdroji, jakož i odpovídající služby a infrastruktura. Tato témata se nejlépe řeší na místní a regionální úrovni, kde k propojení rozmanitosti a identit s rozvojovými programy mají místní a regionální orgány nejlepší podmínky. Vyzývá proto k rozvoji partnerských propojení výzkumných ústavů a inovačních laboratoří, které by zkoumaly účinky kvality místa na lokační rozhodnutí a hospodářský a sociální rozvoj;

14. Evropa je nejen významným hospodářským prostorem, ale i sdílenou kulturou založenou na podstatných hodnotách důvěry a přístupnosti vůči začleňování, jež vytvářejí sociální kapitál, a je tak základem pro inovace a kreativitu. Tato atmosféra jednoty v rozmanitosti zároveň podporuje pocit osobního bezpečí zvyšující kvalitu života občanů a zvyšuje přitažlivost evropských měst a regionů jako vhodného místa k životu, což v konečném důsledku rovněž zvyšuje naši konkurenceschopnost;

MÍSTA KULTURY A INOVACE

15. poukazuje na to, že zatímco sdělení zdůrazňuje potřebu propojení odvětví, menší důraz klade na potřebu místního propojení znalostních toků a tvůrčího kapitálu. V souvislosti s „kulturními klastry“ nebo „kreativními oblastmi“ VR zdůrazňuje, že je třeba umísťovat města a regiony k sběrnici

znalostních sítí, aby mohly plně zužitkovat volný pohyb myšlenek, kapitálu a lidí v ekonomice globální sítě. Zásadní význam pro rozvoj takových klastrů má podpora místních a regionálních orgánů, ale je rovněž nutné je propojit s evropskými a celosvětovými znalostními sítěmi, aby se zvýšila jejich efektivnost;

16. k místnímu ukotvení kreativity je třeba, aby specifické místní a regionální iniciativy byly inteligentní, udržitelné a strategické. Místním a regionálním orgánům v této souvislosti náleží zvláště významná úloha. Rozvoj kultury na místní úrovni posiluje místní identitu a rozlišitelnost a vytváří kulturní produkty, jež jsou nesnadno přenositelné, čímž vzniká jedinečná místně vázaná hodnota. Tyto kulturní faktory jsou rovněž důležité na evropské úrovni;

17. domnívá se, že společenství, jež investuje do kultury, vzdělání a sportu, vytváří také větší bohatství, prosperitu a bezpečnost. Tato prostá skutečnost platí pro město nebo obec, jejich region, zemi i celý kontinent. VR požaduje ambiciózní program na úrovni EU, jenž udělá z Evropy inspirující a atraktivní kontinent – „místo k životu“ pro mladé lidi dneška i zítřka, kontinent vytvářející nová pracovní místa, kde budou příští generace moci žít v ovzduší bezpečnosti, v čistém životním prostředí a ve vysokém životním standardu;

18. má za to, že podstatou kvality místa je důvěra, protože poskytuje základ bezpečnosti a umožňuje tak lidem scházet se a sdílet myšlenky, generovat tvůrčí myšlení a inovace. Takové prostory také v místě přispívají k zakotvení kreativních výrobců, nehmotného kulturního dědictví a tvůrčích lidí. To má svůj hospodářský rozměr – kultura například může k místu upoutat pozornost turistického ruchu. Má to však i významný sociální rozměr, protože kultura důvěry je také základem sociální soudržnosti;

19. je zřejmé, že tato komplexní témata vyžadují holistický přístup. Kreativita a inovace se zakládají na znalostech a dovednostech a na hospodářských a sociálních sítích. Tvůrčí rozvoj musí být proto strategicky veden jako kolektivní, kooperativní úsilí o vzájemné obohacování. Netýká se to jen CCS nebo jen hospodářských subjektů přímo se účastnících těchto procesů, ale i širší populace jako celku;

20. vítá tudíž, že Komise hodlá podporovat vzájemné učení mezi městskými správami, aby se místním tvůrcům politik umožnilo sdílení a porovnávání zkušeností týkajících se dopadu kultury na sociální a ekonomické oživení měst. VR by však dal přednost širšímu pohledu na kulturu a kreativitu, jenž by do těchto procesů zahrnoval regionální kontext, občany, podniky a neziskové organizace. Jedním z vhodných mechanismů by

mohl být model použitý v partnerství Comenius Regio, což je akce zaměřená na místní rozvoj v oblasti vzdělávání, ale její řešení by bylo možné využít i v oblasti CCS;

21. připomíná, že místní a regionální samosprávy mají klíčové postavení v podporování a pěstování kultur ve své oblasti, především v rámci zachování kulturního dědictví a jako podporovatelé umělecké inovace, jako činitelé a podporovatelé kulturních zařízení a iniciativ, školního vzdělání a vzdělávání a také jako pořadatelé festivalů a kulturních akcí⁽⁵⁾. Místní a regionální orgány mají jedinečné podmínky pro nastavení rovnováhy různých prvků kulturního a kreativního ekosystému a mohou poskytnout odpovídající zdroje potřebné pro pracovníky v CCS;

ZVÝŠENÍ HOSPODÁŘSKÉHO ÚČINKU

22. vítá skutečnost, že Komise zdůrazňuje hodnotu CCS z hlediska růstu a zaměstnanosti (vytvářejí 3,3 % HDP a je v nich zaměstnáno 6,7 milionu lidí (3 % všech zaměstnaných osob)⁽⁶⁾). Hospodářské přínosy lze nesporně posílit navrhovanou novou strategií zvýšení konkurenceschopnosti a exportního potenciálu těchto odvětví, jakož i maximalizovat jejich příznivé přesahy do jiných oblastí, jako jsou např. inovace, IKT a obnova měst. Výbor regionů v této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité využívat místní a regionální zkušenosti a prozkoumat, do jaké míry lze tvůrčí odvětví využívat ke stimulaci růstu v jiných CCS;

23. aby bylo možné maximalizovat tyto účinky, je třeba podporovat produkci a spotřebu kultury a rozvoj kreativity. VR zdůrazňuje, že je důležité získávat kreativní dovednosti již od útlého věku, jak prostřednictvím vzdělávacího systému, tak ve volném čase. Umožní to mladé generaci plně užívat výhod nových forem přístupu ke kultuře a lépe se připravit na budoucí povolání, především tím, že společně s širší veřejností se jí dostane pomoci při zvládnání důsledků digitalizace;

24. sdělení uznává, že CCS mají možnost těžit ze široké nabídky finančních nástrojů, k nimž patří programy Tvůrčí Evropa, Erasmus pro všechny, Fond soudržnosti, Horizont 2020, COSME a nástroj pro propojení Evropy. Je třeba také uznat, že regionální a místní orgány mohou přímějí ovlivňovat oblast kultury. Města a regiony nejen poskytují podstatnou část financování kultury ve většině evropských oblastí, ale působí také jako laboratoře pro kulturní a tvůrčí experimenty a inovace a hrají klíčovou úlohu při rozvoji kulturních a tvůrčích klastrů;

⁽⁵⁾ CdR 172/2007 fin.

⁽⁶⁾ Zpráva o konkurenceschopnosti Evropy v roce 2010. Jiné zdroje hovoří o 4,5 % podílu na HDP a 8,5 milionech lidí zaměstnaných v těchto odvětvích (TERRA Consultants, 2010).

25. podtrhuje význam zachování státních podpor udělovaných za účelem podpory kultury. Naléhavě proto vyzývá Komisi, aby při přípravě nových pravidel státní podpory pro filmy a další audiovizuální díla přehodnotila otázku kritéria územní vázanosti výdajů, aby neoslabila územní dopad takových děl;

26. je třeba podporovat dobrou správu kulturních záležitostí v souladu se závěry Rady přijatými na 3201. zasedání Rady ve složení pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport v Bruselu 26. a 27. listopadu 2012;

ZLEPŠENÍ KLIMATU PRO KULTURNÍ A TVŮRČÍ ODVĚTVÍ V EVROPE

27. Komise vyzývá k řadě akcí podporujících vhodné podmínky k tomu, aby kulturní a tvůrčí odvětví mohla vzkvést. Tyto akce se zaměřují na rozvoj dovedností, přístup k financování, podporu nových obchodních modelů, rozvoj publika, přístup na mezinárodní trhy a zlepšení vazeb k dalším odvětvím. CCS však také čelí specifickým výzvám. V CCS převažují mikropodniky, malé a střední podniky a podniky osob samostatně výdělečně činných, které vyžadují iniciativu a organizaci na místní úrovni. Místní a regionální orgány tedy mohou efektivněji informovat místní podniky o tom, jak a jakými prostředky lze podpořit místní a regionální kulturní činnost⁽⁷⁾;

28. zastává mínění, že pro CCS má zásadní význam partnerství a vítá opatření zajišťující partnerství a spojení a vhodné podmínky pro přenos osvědčených postupů, šíření znalostí a vytváření sítí pro sdílení zkušeností o možnostech využívání potenciálu CCS⁽⁸⁾. Bylo by vhodné zvážit založení tematických sítí pro CCS, aby na evropské úrovni mohl přenos znalostí probíhat efektivněji;

29. bere na vědomí záměr Komise zlepšovat právní rámec EU pro CCS a podporuje její zaměření na potřebu zjednodušit stávající pravidla a zlepšit přístup kulturního a tvůrčího odvětví k externímu financování;

30. domnívá se však, že je naléhavě nutné, aby Komise stanovila jasný předpisový rámec pro práva duševního vlastnictví a autorská práva v kontextu rozvoje cloud computingu;

⁽⁷⁾ CdR 401/2011 fin.

⁽⁸⁾ CdR 181/2010 fin.

POLITICKÁ OPATŘENÍ

31. podporuje důraz, jež sdělení klade na pět hlavních směrů politik: rozvoj dovedností, zlepšení přístupu k financím, podporu nových obchodních modelů a rozvoj publika, usnadnění spolupráce s ostatními odvětvími a politikami a rozšíření mezinárodního dosahu;

32. dokument Komise jednoznačně uznává vazby, jež mají CCS s dalšími oblastmi politik včetně IKT, cestovního ruchu atd. Měly by se však jasněji vyzdvihnout jejich vazby se vzdělávací politikou. VR také požaduje aktivnější přístup, jenž by podpořil rozvoj vzájemné součinnosti CCS i součinnosti s hospodářskými a sociálními subjekty v dalších oblastech, aby se dostalo podpory novým a inovativním oborům činnosti, jako je kombinování médií, sociální média, digitální publikace, tvůrčí cestovní ruch⁽⁹⁾ atd.;

33. podporuje návrh vícevrstvé strategie založené na dvojím přístupu sledujícím horizontální i vertikální dimenzi politiky. Zvláště významná je vertikální linie – holistický přístup pro integrované strategie, protože explicitně uznává vazby na další oblasti politik, jako je průmysl, cestovní ruch, vzdělávání, finance atd.;

34. ztotožňuje se s myšlenkou, že iniciativa Evropská hlavní města kultury a označení Evropské dědictví mají být dále využívány jako laboratoře pro rozvoj publika a zapojení občanů. Je třeba uznat, že takové místně působící iniciativy vytvářejí

významné kreativní prostory a klastry v rámci vnitrostátních a globálních sítí CCS a pomáhají navázat globální okruhy kultury na místní společenství;

35. zdůrazňuje potřebu dalších a průkazných informací o působení a účincích CCS, což by také bylo argumentem pro komerční financování kreativních podniků. Eurostat by měl být vyzván k vývoji efektivnější a aktuálně vhodnější statistiky evropské kultury. Dále by mohly být vypracovány studie CCS v specifických místních a regionálních souvislostech, aby bylo možné analyzovat chování kulturních ekosystémů různých typů lokalit po celé EU, a aktualizovat tak osvědčené postupy a identifikovat hlavní trendy v CCS;

36. požaduje, aby kultura a kreativita byly lépe integrovány do strategie Evropa 2020, zejména prostřednictvím stěžejních iniciativ Digitální agenda, Nové dovednosti pro nová pracovní místa a Unie inovací, s ohledem na skutečnost, že k dosahování inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění jsou nutné nejen „podniky“, ale také ucelený znalostní systém a zdravý kulturní ekosystém;

37. závěrem Komise navrhuje, aby se pro sledování pokroku strategie používala otevřená metoda koordinace pro kulturu. VR chce zdůraznit zejména to, že národní představitelé by měli systematicky konzultovat místní a regionální aktéry, aby mohli pokládat otázky co nejspolehlivěji.

V Bruselu dne 30. května 2013

*předseda
Výboru regionů*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽⁹⁾ The Impact of Culture on Tourism, OECD, Paříž, 2009.

Stanovisko Výboru regionů Odstranění inovační nespojitosti

(2013/C 218/03)

VÝBOR REGIONŮ zdůrazňuje, že:

- jak se již ukázalo u mnoha jevů digitální společnosti, podstatné změny probíhají zdola nahoru. Klíčové je přitom všeobecně rozšířené uvažování v duchu „rozvoje podnikavosti“;
- inovační komunity fungují jako ekosystémy prostřednictvím systémových hodnotových sítí ve světě bez hranic;
- regiony potřebují nové oblasti jako ohniska spoluvytváření inovací. Ty lze popsat jako „láhne inovací“ a „platformy výzev“, jež společně tvoří prototypy prostorů pro vytváření budoucnosti;
- doporučuje nové investice do otevřených inovací a crowdsourcingu. Jsou to klíčové koncepce spojené s inteligentními městy a účastí občanů;
- je zapotřebí dále rozpracovat koncepci propojených inteligentních měst a rozšířit ji po celé Evropě;
- vybízí Komisi, aby zřídila programy pro rozvoj podnikavosti, které by fungovaly na různých úrovních a zjistily, co je nejúčinnější pro místní potřeby a rozšíření po Evropě;
- pokud jde o oběhové hospodářství pro znalosti, výsledky programů a projektů Evropské komise a vnitrostátních investorů do výzkumu a inovací musí být opakovaně využívány;
- subjekty nejprogresivnější v rozvoji a řízení celoevropských projektů by měly být financovány z programu Horizont 2020 a Fondu soudržnosti. Cílem je i testování účinných metodik a nástrojů při každodenní spolupráci a přeshraničním učení.

Zpravodaj

pan Markku MARKKULA (FI/ELS), člen zastupitelstva města Espoo

I. JAK VYTVOŘIT PODMÍNKY PŘÍZNIVÉ PRO INOVATIVNOST?

1. Výbor regionů připravuje na žádost irského předsednictví informované a dobře podložené návrhy ke zvýšení inovativnosti a odstranění inovačních mezer. Jeho cílem v rámci tohoto mandátu je předložit návrhy 1) opatření požadovaných po regionech a veškerých jejich zainteresovaných subjektech, 2) opatření požadovaných unijními programy Komise, financováním a další činností.

2. Úkol, jež irské předsednictví zadalo, lze splnit pouze výčtem a popisem škály opatření, jež je zapotřebí současně realizovat a jež spojuje potřeba změnit pracovní kulturu v širokém smyslu slova. Pro činnost EU a většiny jejích členských států stejně jako regionů v posledních letech je typická produkce obrovského množství vysoce kvalitních zpráv a plánů. Stěžejní iniciativy EU i plány nejrůznějších generálních ředitelství jsou beze sporu jako takové dobré, jsou to však stále jen plány a nedaří se jim zajistit změnu intelektuálního přístupu, který je v praxi v regionech po celé Evropě nutný. Jak se již ukázalo u mnoha jevů digitální společnosti, podstatné změny probíhají zdola nahoru. Klíčové je přitom všeobecně rozšířené uvažování v duchu „rozvoje podnikavosti“. Termín „podnikatel“ v tomto případě není adekvátní, neboť bývá často interpretován poněkud zúženě. Rozvoj podnikavosti také znamená víc než inovativnost. Je to spíše nová činnost – zkoumání, experimentování a učení se tomu, co by mělo být uskutečněno v příslušném odvětví či podsystemu, pokud jde o výzkum, vývoj a inovace, aby se jeho situace zlepšila. Rozvoj podnikavosti znamená experimentování, nesení rizika a také neúspěch. Znamená to jedince často spolupracující s ostatními v sítích, kteří v otevřeném duchu posuzují alternativy, stanovují cíle a vytvářejí inovace. Pro tento vývoj je rovněž nutné, aby se občané, komunity i podniky měli možnost vyjádřit, protože obecně často nemají pocit, že se k jejich názorům přihlíží.

3. Jelikož toto stanovisko pojednává o tom, jak zvýšit inovativnost a odstranit inovační mezery, a to zejména za pomoci programů EU, ilustrují následující pokyny a návrhy v oblasti politik to, že změny, které jsou nutné, jsou reálné. V Evropě bychom měli:

- i. podporovat cíle, jichž má být dosaženo v oblasti konkurenceschopnosti a inovací do roku 2020, obzvláště prostřednictvím trvalých investic do vzdělávání a odborné přípravy;
- ii. zdůrazňovat význam vyvážení technologických, koncepčních a sociálních inovací ve veřejné i soukromé sféře, přičemž na ně všechny má vliv dalekosáhlá digitalizace;

iii. usilovat o společenské inovace za pomoci živých laboratoří, zkušeben a otevřených inovačních metod v regionální tvorbě inovační politiky, a to při zapojení občanů;

iv. vyzdvihovat úlohu místního a regionálního prostředí, jež podporuje integraci vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a podnikání;

v. provádět znalostní trojúhelník coby klíčovou zásadu reformy evropských univerzit (větší součinnost mezi výzkumem, vzděláváním a inovacemi);

vi. zdůrazňovat klíčovou úlohu výzkumné infrastruktury v inovačních systémech založených na znalostech;

vii. více se zaměřovat na aktivní využívání inovativních veřejných zakázek společně se zjednodušením postupů;

viii. zdůrazňovat význam celoevropské spolupráce a projektů nadnárodní spolupráce mezi regiony, které vycházejí ze strategií na podporu inovací a inteligentní specializace;

ix. vyzdvihovat potenciál přeshraniční spolupráce včetně investic směřujících dovnitř EU i navenek;

x. zlepšovat schopnost inovovat a podporovat nový postoj k inovacím založený na dialogu, spolupráci a společné tvořivosti za účelem inspirace osvědčenými postupy;

xi. podporovat činnosti zdola nahoru: společnou tvorbu, společnou koncepci a společnou výrobu v rámci skutečné spolupráce se sdílením know-how namísto pouhého požadování po vládách, aby pro občany vytvářely nová „řešení“. Tato široká spolupráce zahrnující lidi z místních společenství je rovněž nutná k zavádění inovativních nápadů v různých kulturách celé Evropy do praxe;

- xii. angažovat obchodní zájmy nejen do inovací, ale i do „inovací pro vytváření bohatství“, kde bohatství nese širší význam než pouhý zisk a týká se zvýšení kvality života a rozvíjení šťastného a zdravého světa.

Tyto přístupy však nepostačují, neboť podstatu inovací je nutné prozkoumat do větší hloubky.

II. OBECNÉ PŘIPOMÍNKY A POLITICKÁ DOPORUČENÍ

4. Opatření pro uskutečňování strategie Evropa 2020 prozatím nepřinesla v oblasti inovační činnosti dostatečné výsledky. Na úrovni EU doposud vzniklo množství užitečného materiálu a návrhů. Zásadní je přesunout pozornost financování a programů EU k praktické činnosti na místní a regionální úrovni.

5. Je nezbytné navázat úzkou spoluprací mezi projekty VaV a programy týkajícími se tvorby, provádění a účinnosti místních inovačních ekosystémů. K tomu potřebujeme nové typy evropského partnerství pro výzkum. Obnova a transformace jsou často založeny na koncepcích koordinované spolupráce a inovativního a účinného využívání klíčových technologií. Jejich širší zpřístupnění evropským projektům zdokonalí a dále rozvine jejich schopnost přinášet funkční výsledky a reálný dopad. Společně s financováním regionálního partnerství EU a spoluprací založenou na inteligentní specializaci se mohou stát stavebními kameny evropské přeshraniční inovace a regionálními odrazovými můstky společenské inovace.

6. Změna paradigmatu: digitalizace již přinesla změnu zasahující do všech oblastí. Místní a regionální političtí představitelé by měli využít příležitosti, které se nabízejí, a stanovit si za prioritu reformu služeb. Zároveň by se mělo podporovat všeobecné rozšíření digitálních služeb ve veřejném sektoru, rozvoj elektronických dovedností všech občanů a podnikání v oblasti zakládání nových podniků a jejich rychlého růstu, které vytváří mobilní aplikace.

7. Digitalizace je hnací silou pro změnu a přechod k digitálním službám nabírá na rychlosti. Nové podnikatelské ekosystémy a oblasti tvorby hodnot jsou často poháněny novým chováním spotřebitelů v důsledku koncepce orientované na uživatele a otevřenosti. Zpochybňují přístupy založené na struktuře jdoucí shora dolů zděděné ze starého analogového světa. Díky digitalizaci je rozvoj služeb globálnější než kdykoliv dříve, nicméně postavení Evropy není optimální – nejsme v této celosvětové soutěži na špičce.

8. Technologie cloud computingu umožňují přístup k nejlepším dostupným službám nezávisle na čase a místě. Tento způsob rozvíjení a poskytování služeb již v několika

příštích letech nahradí značný počet tradičních služeb, ve kterých je rozhodujícím aspektem „přítomnost v místě“ služby. Rozšířená přítomnost hardwaru již nebude zapotřebí. Bude to také zahrnovat řízení a vývoj služeb IKT a globální propojené spolupráce podniků, veřejné správy a ostatních komunit. Komise by měla tento vývoj, známý jako „e-leadership“ (vůdčí postavení v oblasti IKT), povzbuzovat prostřednictvím programů aktivního partnerství.

9. Společenské změny nemůžeme řešit malými úpravami a konvenčními metodami řízení. Rozhodující podmínkou úspěchu je zvýšení kapitálu využitelného k obnově – pro místní a regionální politické činitele jsou klíčem k úspěchu také kreativita, inovativnost a odvaha k inovacím a reformám. Současně je třeba změnit zkosnatělé fungování veřejné správy tak, aby odpovědným pracovníkům dávala k uplatnění kreativity více prostoru.

10. Jádrem regionální inovační politiky jsou motivovaní lidé. Inovace tvoří lidé, a proto jsou inovace především lidským a společenským procesem. Faktory ovlivňující inovace se neomezuji jen na organizace – nejvýznamnější impulzy inovačního procesu v různých fázích se často objeví díky lidské interakci na různých rozhraních.

11. Výzkum by měl reagovat jak na krátkodobé, tak i na dlouhodobé potřeby. Jen malá část měst, podniků a dalších společenství optimálně využívá výsledků výzkumu. Je rovněž třeba poukázat na to, že pouze malá část výzkumných pracovníků dokáže své poznatky a výsledky výzkumu prezentovat tak, aby se veřejným orgánům, průmyslovým odvětvím a dalším subjektům jevíly jako zajímavé a užitečné pro řešení jejich problémů. Aby tedy bylo zajištěno aktivní uplatňování nejnovějších výzkumných poznatků na místní a regionální úrovni, musí Evropa prodělat značné kulturní změny a přehodnotit financování. Výbor je přesvědčen, že malé a střední podniky jsou významným katalyzátorem zavádění výsledků výzkumu na trh tím, že je převádějí do konkrétních aplikací. Považuje za nezbytné usnadnit přístup malým a středním podnikům k financování prostřednictvím investic do zakládání nových podniků, rizikového kapitálu a méně složité regulace.

12. Soustředěné zavádění výzkumu do praxe vyžaduje, aby obě strany dobře porozuměly tomu, jaký výzkum je k dispozici, o jakých problémech se diskutuje a jakým způsobem může daný výzkum ovlivnit místní a regionální záležitosti. K tomu je zapotřebí vytvoření nového znalostního trojúhelníku, který by prostřednictvím obousměrné zprostředkovatelské služby propojoval svět výzkumu a vědy se světem podnikání a správy. To vyžaduje další rozvoj a aktivní zavádění koncepce unijního znalostního trojúhelníku v rámci posilování společenské úlohy vysokých škol.

13. Vědecký a technologický výzkum a aktivní uplatňování myšlenek založených na tomto výzkumu umožňují progresivní přístup. Zároveň by se mělo rozšířit chápání inovací tak, aby zahrnovalo nejen technologické inovace, ale také inovace postupů, podnikání, služeb a koncepcí a inovace ve veřejném sektoru i sociální inovace sloužící ke změně kultury společnosti, jakož i společenské inovace sloužící k modernizaci občanských aktivit a struktur. Je zásadní, aby širší pojetí inovací zdomácnělo nejen v podnikání, ale i ve veřejném sektoru.

14. Vzhledem k tomu, že v některých regionech, obzvláště ve venkovských regionech, představuje veřejný sektor hybnou sílu změn a je hlavním činitelem informovanosti místního obyvatelstva, měla by se v tomto sektoru věnovat zvýšená pozornost inovacím a přehodnocení procesu řízení veřejnoprávních orgánů. To těmto regionům umožní, aby dohnaly své zpoždění.

15. Oběhové hospodářství pro znalosti: výsledky programů a projektů Evropské komise a vnitrostátních investorů do výzkumu a inovací musí být opakovaně využívány.

16. Oběhové hospodářství je hospodářství, v němž se věci nevyhazují ani neztrácejí, ale mohou obíhat a být opakovaně využívány, takže jejich hodnota nezaniká, ale zvyšuje se. Označení pochází z nového pojetí koncepcí nové generace pro udržitelný rozvoj. Ve znalostním oběhovém hospodářství je možné výsledky výzkumných programů a dokončených projektů – myšlenky, poznatky, doporučení, materiály, metodiku, praktické návrhy, prototypy a vynálezy – opakovaně objevovat, přistupovat k nim a využívat je v aktuálních programech a projektech v příbuzných a relevantních oblastech. Výbor znovu upozorňuje na hospodářské a inovační příležitosti regionů a měst v biohospodářství a IKT, které jsou klíčovými prvky pro inteligentní, udržitelný a zelený růst ⁽¹⁾.

17. V rámci směřování ke znalostnímu oběhovému hospodářství by mohly vnitrostátní orgány pro financování znovu projít a prozkoumat závěry projektů dokončených v posledních 5–10 letech a zpřístupnit jejich výsledky k využití v novém regionálním a vnitrostátním kontextu. Generální ředitelství Komise by mohla v zájmu řešení společenských problémů udělat to samé a zpřístupnit v širším měřítku výsledky z různých oblastí. Univerzitní výzkum by mohl být lépe přizpůsoben tak, aby měl pro politické činitele a projektové týmy větší přímou relevanci. Výsledky ze všech těchto oblastí by mohly být přehodnoceny tak, aby odpovídaly potřebám na místní a regi-

onální úrovni a aby připravily nové myšlenky, materiály a metody pro použití při rozvoji regionálních inovačních ekosystémů v celé Evropě.

18. Aktivní a stimulující prostředí vzniká kombinací řady různých faktorů. Inovativní lidé mají touhu se účastnit akcí, projektů a operací obecně tehdy, pokud za nimi stojí dobré koncepte, metody a účinné a nové aplikace VaVal.

19. Ve všech mezilidských aktivitách jsou přítomny prvky nejistoty, pochyby a napětí. Jde zejména o to změnit toto napětí tak, aby sloužilo jako zdroj kreativity a inovací a aby splňovalo zásady učící se organizace. Tvůrčí proces sám se tedy stává jasným projevem tvůrčího napětí, jež může být využito ke změně činností v systémech a ke změně systémů jako celků. Důležitá je přítomnost metod a koncepcí, které mohou zvýšit objem učení, zlepšit jeho kvalitu a podpořit udržitelný sociální rozvoj. Koncepce, jež získávají na významu, jsou využívání znalostí, procesy budování kapacit a využívání znalostí při organizačním učení, stejně jako zkoumání a spoluvytváření znalostí.

20. Regiony potřebují nové oblasti jako ohniska spoluvytváření inovací. Ty lze popsat jako „líně inovací“ a „platformy výzev“, jež společně tvoří prototypy prostorů pro vytváření budoucnosti. Je jich zapotřebí pro řešení výzev, počínaje malými místními výzvami a konče velkými společenskými výzvami na celosvětové úrovni. Proto je potřebná činnost VaVal, jež vyvinou a vytvoří prototypy 1) prostorových konfigurací s fyzickými, intelektuálními a virtuálními rozměry, 2) příruček organizace a řízení znalostí nezbytných k řešení výzev.

21. Dříve vychvalovaný přístup trojitě šroubovice není dost dynamický, aby mohl reagovat na nové výzvy – je nutná alespoň čtverná šroubovice, v níž čtvrtou část tvoří občanství. Tento přístup se musí modernizovat. Pro aktualizaci této provozní koncepce a kultury je zapotřebí intenzivního zapojení do činností regionálních inovačních ekosystémů.

22. Z hlediska Evropy je zvláště důležité prozkoumat regionální inovační ekosystémy a úlohu, význam, činnost, prostorová řešení a úspěšné hybatele občanství a institucí, kteří v takových ekosystémech podněcují novou a dynamickou inovační činnost. Nové inovační instituty se zaměřují na nový způsob myšlení a prostředí nezbytné pro koncepci orientovanou na uživatele, spoluvytváření a rychlý vývoj.

⁽¹⁾ CdR 1112/2012 fin.

23. Tyto nové instituty, z nichž většina byla vytvořena teprve v posledních několika letech, jsou flexibilní subjekty s přístupem založeným na spolupráci. Jako příklady lze uvést inkubátory a akcelérátory, živé laboratoře, podnikatelská centra, vývojové laboratoře, laboratoře sociálních inovací, malé dílny pro digitální výrobu (Fab Lab), výukové programy společenských inovací a centra zaměřená na budoucnost. Obvykle fungují jako přidružené subjekty univerzit, obcí a podniků. Kombinují nové, otevřené způsoby fungování, využívají sociální média, nová práva duševního vlastnictví a způsoby financování, širokou síť zainteresovaných stran a podnikavost.

24. Zcela zásadní je zjednodušit postupy pro zadávání inovativních veřejných zakázek, aby se tak podnítilo jejich aktivní využívání. Po celé Evropě i v jiných částech světa existují relevantní příklady toho, jak lze postupy úspěšně zjednodušovat. Tyto příklady by se měly studovat, přizpůsobovat, dávat za vzor a uplatňovat.

III. ŘEŠENÍ VELKÝCH SPOLEČENSKÝCH VÝZEV NA REGIONÁLNÍ ÚROVNI

25. Diskuse o velkých společenských výzvách se často zdají příliš abstraktní a odtažitě od každodenních starostí klíčových aktérů z celé Evropy – místních a regionálních orgánů, malých a středních podniků a obyčejných občanů. Právě zde se však skrývá inovační síla Evropy. Velké výzvy se musí výslovně propojit s problematickými otázkami na místní a regionální úrovni a tam se musí i řešit. Tím se zvýší místní inovativnost a zapojí se obrovské množství nevyužitého potenciálu a kolektivní inteligence. Občané nejsou pouhými příjemci inovací, ale jsou aktéry v samotném srdci inovačního procesu. Musíme se více zaměřit na to, proč je tato potřeba změny reálná a jak to bude motivovat a pobízet ty, kteří se vydají touto inovační cestou. V regionech je třeba vytvořit sociální programy, které využívají dialog a spolupráci umožněnou díky digitalizaci a které jsou zaměřeny na dosažení potřebné sociální změny. Každý by měl být povzbuzován k tomu, aby se pustil do sociálních nedostatků a snažil se o dosažení průkopnické změny.

26. Výbor vyzývá Komisi, aby vytvořila programy, jimiž by se tzv. velké společenské výzvy daly převádět na vnitrostátní, regionální a místní úroveň – jak se tzv. velké společenské výzvy projevují v potřebách jednotlivých států? Jak v regionálních prioritách? A v místních otázkách? Tyto programy by měly v rámci programu Horizont 2020 a dalších programů EU občanům a malým podnikům umožnit sdělit Komisi, s čím se potýkají, a poskytnout nástroje (metodiky, prostředí příznivé pro inovace, prostředníky) k tomu, aby bylo možné tyto výzvy převést na inovativní programy na příslušné úrovni. Nezbytnou metodikou je zde rychlé testování prototypů.

27. Výbor doporučuje, aby za účelem dosažení rychlého testování prototypů proběhly u každé velké společenské výzvy experimenty a konkrétní iniciativy v několika evropských regionech, a to v rámci programu společného učení. Rovněž by se mělo zlepšit zapojení inteligentních měst do sítí s cílem podpořit experimentální inovace a učení. Evropa potřebuje průkopnická města a také programy účinného partnerství k podpoře inovativnosti, jež zaručí rozvoj všech regionů bez ohledu na jejich stávající situaci. To znamená učinit otázky relevantními pro regionální a místní úroveň, aby se mohly řešit jako procesy inovativních změn na místní úrovni. Jednotlivé zúčastněné regiony by si vyměňovaly poznatky a zkušenosti, které by se zaznamenávaly prostřednictvím rychlého podávání zpráv s jasnými vizuálními pomůckami a přístupným jazykem, a rovněž pro aktivní využívání dalšími subjekty. Řešení, k nimž dospěje jeden region, by se pak mohla testovat a ověřovat v dalších účastnických regionech a účinná řešení by se mohla rozšířit do dalších regionů Evropy. Pro tato opatření by byla typická flexibilita a řádné uplatňování na místní úrovni tak, aby byla minimalizována administrativní zátěž pro podniky, vzdělávací instituce, úřady a ostatní subjekty.

28. Výbor upozorňuje regionální politické představitele na to, že tento přístup společně s využíváním soudržnosti a místního financování v součinnosti s programy EU přinese praktické inovace, jež bude možné využívat v celé Evropě. Zvýší také místní inovativnost a pomůže v celé Evropě vytvořit inovativní kulturu.

29. V tomto rozvoji hrají klíčovou úlohu vysoké školy. Se ztenčujícími se zdroji si vysoké školy bohužel „utahují opasky“ a vracejí se zpět do svých tradičních režimů výuky a výzkumu. Vnější činnost se zdá být odsouvána na vedlejší kolej. Výbor regionů by rád viděl činnosti podporující vysoké školy v jejich silné společenské úloze a v přípravě školících a výukových přístupů v rámci procesů nutné sociální a společenské změny.

IV. INTELIGENTNÍ SPECIALIZACE

30. Neodmyslitelnou úlohu inteligentní specializace v politickém rámci strategie Evropa 2020 vyzdvihuje Rada EU, zejména její závěry k Unii inovací. V příručce EU k výzkumným a inovačním strategiím pro inteligentní specializaci (*Research and innovation strategies for smart specialisation – RIS3*) se tyto strategie definují jako integrované, místně orientované strategie hospodářské transformace.

31. Výbor zdůrazňuje, že inteligentní specializace je regionálním rámcem politiky pro růst založený na inovacích. Inteligentní specializace se od tradičních průmyslových a inovačních politik liší hlavně v procesu vymezeném jako „rozvoj podnikavosti“ – interaktivním procesu, v němž tržní síly a soukromý sektor objevují nové činnosti a vytváří o nich informace a vláda posuzuje jejich výsledky a těm subjektům, které mají největší schopnost potenciál realizovat, to umožní. Strategie inteligentní specializace probíhají mnohem více než tradiční průmyslové politiky postupem zdola nahoru.

32. Platforma inteligentní specializace (*S3Platform*) musí více podporovat činnosti na místní a regionální úrovni se zvláštním důrazem na méně rozvinuté regiony. To znamená především podporovat v jednotlivých regionech takové procesy, které napomáhají identifikaci činností s vysokou přidanou hodnotou v každém regionu. Znamená to také poskytovat co nejlepší příležitosti k posílení konkurenceschopnosti a politického portfolia daného regionu, jichž by mělo být využito pro vypracování jeho strategií inteligentní specializace.

33. Výbor vyzdvihuje to, že přístup RIS3 je v souladu s cíli a nástroji politiky soudržnosti EU, která podporuje růst a zaměstnanost ve všech zemích a regionech EU. Navrhuje strategii a celosvětovou úlohu pro každou vnitrostátní a regionální ekonomiku, včetně nejvyspělejších i méně rozvinutých regionů. Zahrnuje širší pojetí inovací tak, aby nezahrnovaly pouze investice do výzkumu nebo zpracovatelského odvětví, ale i budování konkurenceschopnosti prostřednictvím návrhářského a tvůrčího odvětví, vyšší inovační kapacity v činnostech veřejné správy, inovací v sociální oblasti a v oblasti služeb, nových obchodních modelů a inovací vycházejících z praxe.

34. Výbor důrazně podporuje tento návrh výboru ITRE Evropského parlamentu na doplnění pravidel programu Horizont 2020 takto: „Nástroje umožňující propojení mezi výzkumem a inovacemi a strategiemi inteligentní specializace se provádějí jak prostřednictvím programu Horizont 2020, tak strukturálních fondů, aby bylo možné vytvořit objektivní ukazatele pro jednotlivé etapy excelence a budování EVP.“

35. Regiony a města by z činností v oblasti výzkumu, vývoje a inovací (VaVal) měly učinit součást svého ústředního politického programu. Program Horizont 2020 a financování v rámci soudržnosti by měly být využívány k tvorbě koncepcí, nástrojů a dalších předpokladů, s jejichž pomocí mohou místní a regionální orgány aktivně podporovat inovace, brát na sebe riziko a investovat do praktických aplikací činností VaVal, aby byla zajištěna regionálně přizpůsobená opatření.

36. K dosažení cílů strategie Evropa 2020 je důležité, aby politika soudržnosti EU přispívala k posílení dovednostní základny a inovační kapacity na místní úrovni a také k rozvoji nástrojů a spolupráce podporujících meziregionální spolupráci v rámci Evropy. Tyto nástroje a spolupráce jsou zapotřebí pro zavádění výsledků programu Horizont 2020 na místní a regionální úrovni. K dosažení tohoto cíle Výbor doporučuje, aby se plně využil potenciál programu EU INTERREG a aby mu byly vyčleněny dostatečné zdroje tak, že se zřídí platformy pro vzájemné učení a bude se také podporovat mezinárodní výměna zkušeností s inovačními strategiemi.

V. INTELIGENTNÍ MĚSTA

37. Koncepce inteligentních měst je jednou z klíčových oblastí, jimiž chce EU prosazovat udržitelný růst a zlepšovat kvalitu života. Je to možné díky investicím do moderní infrastruktury IKT a elektronických služeb, stejně jako do lidského a společenského kapitálu. Motory změny jsou především regionální kapitál využitelný k obnově a účinnost inovačních ekosystémů, které jsou zaměřeny obzvláště na modernizaci kultury spolupráce podle modelu trojitě šroubovice a zvýšení regionální akceschopnosti prostřednictvím účasti občanů. Výbor poznamenává, že klíčový význam mají inteligentní aplikace, které fungují prostřednictvím otevřených a interoperabilních rozhraní digitálních služeb a představují způsob, jak propojit lidi v jejich vlastním regionu i globálně a jak propojit města do evropských partnerství. Koncepci propojených inteligentních měst je zapotřebí dále rozpracovat a rozšířit po celé Evropě.

38. Rozvoj a poskytování inteligentních služeb přizpůsobených jak místní kultuře, tak i místním podnikům a veřejným službám, by měly být v regionech EU podporovány jako aspekt provádění strategie inteligentní specializace. Výbor regionů navrhuje, že rozvojové činnosti na místní a regionální úrovni by měly být důrazně podporovány rozvojovými projekty financovanými EU, které budou koncipovány tak, aby zajistily co nejlepší výsledky výzkumu pro regionální využití, vyčlenily je a podporovaly jejich uplatnění v různých regionech.

39. V regionech by měly být zahájeny programy na vytvoření středisek inovace s mezinárodním významem. Tyto programy by měly být využity k povzbuzení městských oblastí, aby si zvolily strategické priority na základě vlastní identity, poptávky a víceoborových poznatků a zahájily podnikatelské činnosti založené na znalostech. Výbor regionů doporučuje, aby programy byly financovány jak z regionálních zdrojů, tak i ze strukturálních fondů EU. Jejich činnost by měla být podpořena řadou opatření, programů a finančních nástrojů EU.

40. Výbor zdůrazňuje, že zásadním faktorem pro úspěch regionálních inovačních strategií je to, jak účinně se daří překonat propast mezi existujícími celosvětovými výzkumnými poznatky a skutečnou praxí v regionech. Struktury a procesy ve městech a regionech musí být rozvíjeny, či dokonce radikálně měněny, v souladu s nejnovějšími výsledky výzkumu. V zájmu vyrovnání se s těmito problémy se Výbor domnívá, že:

- Komise by se měla v programu Horizont 2020 zaměřit na hodnotové řetězce a hodnotové sítě jako celek. To znamená více zkoumat to, jak vytvářet a realizovat inovace založené na místních kulturních hodnotách a přístupech v praxi, tak abychom dosáhli konkrétních výsledků pro dobré životní podmínky občanů.
- Politici činitelé by měli konzistentně prokazovat odvahu, jež je potřebná, pokud chceme usilovat o ty nejlepší výsledky a realizovat něco radikálně nového.
- Regiony a města by měly vytvářet progresivní iniciativy, které budou svou povahou skutečně evropské – multikulturní, zaměřené na člověka a zacílené na společenské inovace a schopnosti vytvářet lepší struktury pro společnost blahobytu a položit základy pro rozvoj digitálního jednotného trhu.
- Měly by být prezentovány a zpřístupněny ukázky praktických příkladů úspěšných iniciativ, aby se ostatní regiony a města mohly poučit z praktických výsledků a účinných postupů dřívějších i probíhajících programů.
- Regiony a města by měly zastávat klíčovou úlohu při zajišťování, aby obyvatelstvo bylo v co nejvyšší míře informováno o významu inovací, a při rozvíjení nápadů na základě zpětné vazby od veřejnosti, a tak vytvářely pevný základ pro úspěšné inovace. To vyžaduje, aby se v celé Evropě rozvíjely regionální inovační ekosystémy a městské inovace.

41. Výbor si uvědomuje, že společenské inovace lze podstatně zvýšit aktivizací účasti občanů. To zejména znamená využívat digitální technologie tak, aby v jejich centru byl člověk (*crowdsensing* a *crowdsourcing*). V inteligentních městech je rozvoj výrazně založen na participacích procesech zdola nahoru, na detekování dynamiky všech podob společenské činnosti a na individuální a sdílené odpovědnosti, a to mnohem více než v tradičních službách shora dolů poskytovaných městy. Zásadní změnu představuje to, že se občané účastní společenských procesů přímo prostřednictvím platform pro vytváření údajů a pro sdílení obsahu. Lze říci, že občané jsou iniciátory změn, protože vnímají, oznamují a také řídí jednotlivé činnosti.

42. Výbor doporučuje nové investice do otevřených inovací a crowdsourcingu. Jsou to klíčové koncepce spojené s inteligentními městy a účastí občanů. Crowdsourcing je metoda zapojení, kde se společnosti, města a další organizace snaží získat vstupní informace od komunit lidí, a zde má zásadní význam. Dalším faktorem jsou nedostatečné vzájemné znalosti – a pochopení – osvědčených postupů, toho jak fungují a proč.

43. Výbor uznává, že je zapotřebí mezi různými úrovněmi veřejné správy a občanskou společností nastolit úzkou spolupráci, a poznamenává, že se to již v různých městech a regionech po celé Evropě děje. Města a regiony však neuplatňují osvědčené postupy dobře – slibné pilotní projekty zůstávají na místní úrovni, aniž by uživatelům přinesly plný užitek a aniž by dodavatelským společnostem poskytl obchodní příležitosti. Toto nedostatečné rozšíření je způsobeno složitou povahou řady městských inovací a kontextem, v němž jsou přijímány.

44. Výbor doporučuje, aby Komise vyhlásila výběrová řízení na městské inovace. Důraz by se měl klást na vytvoření nových modelů spolupráce k nalezení nových řešení v oblasti potřeb městského rozvoje a služeb a k rozšíření a sdílení těchto inovativních řešení s ostatními městy a regiony. Ta by měla zahrnovat nové druhy spolupráce mezi občany, podniky, vzdělávacími a výzkumnými institucemi a vládami. Z toho vyplývají jak příležitosti, tak výzvy. Již nyní občané po celé Evropě zahajují iniciativy, aby změnili své vlastní prostředí, a experimentují s novými formami spolupráce. Mezi příležitostmi patří vznik bohatého a aktivního místního života komunit díky pákovému efektu, aktivizace velkého množství dobrovolníků a široká škála z toho vyplývajících iniciativ. Cílem těchto činností by mělo být objevování nových forem spolupráce a měly by posilovat vazby mezi stávajícími partnerstvími tak, aby se stala otevřenějšími vůči rozvíjení inovativnosti a jasněji založená na využívání globálních zdrojů poznatků a vzájemném učení se jeden od druhého. Je nutné šířit osvědčené postupy, aby se úspěšné příklady dostaly do pozornosti obdobných regionů po celé Evropě.

VI. REGIONÁLNÍ INOVAČNÍ EKOSYSTÉMY JAKO LABORATOŘE PRO ROZVOJ PODNIKAVOSTI

45. Největší potíže při odstraňování inovační nespojitosti představuje úkol vymanit se ze strukturální uzavřenosti, v níž se výzvy a problémy řeší. Společenské problémy přesahují pouhý administrativní aspekt a nelze je řešit prostřednictvím individuálních projektů či vnitrostátních a regionálních ministerstev. Řešením nejsou tradiční projekty – ani ty velké. Evropa se musí zbavit svého roztržitého uvažování a činností – nový růst a nová pracovní místa přicházejí z otevřených inovací a hodnotových sítí. Evropa musí vytvořit takové meziodvětvové myšlení, které bude vybaveno pro rozvoj podnikavosti a zaměřeno na řešení problémů systematickým způsobem. Vzájemně propojené problémy potřebují systematická řešení.

46. Výbor konstatuje, že v univerzitních laboratořích po celé Evropě a i po celém světě dochází ke vzrušujícímu vývoji, který řeší hlavní společenské a průmyslové výzvy. Nejlepšími laboratořemi pro převratné inovace však už dnes nejsou tradiční univerzitní zařízení, ale regionální inovační ekosystémy, které fungují jako zkušební prostředí pro rychlé testování prototypů mnoha druhů inovací iniciovaných uživateli, založených na systémech, které lze měnit a přizpůsobovat. K tomu, aby se mohly výsledky vědeckého a technologického výzkumu proměnit v mohutné toky nových produktů, služeb a postupů, musí Evropa stimulovat inovace ve výrobních systémech tak, aby se lišily od výroby v minulosti. To vyžaduje rovněž vzájemné porozumění požadavkům, dotazům i příležitostem napříč oblastmi obchodu, vědy a veřejné správy.

47. Výbor žádá více výzkumných a vývojových činností týkajících se způsobů, jak stimulovat inovace a rozvoj podniků, které by přesahovaly zastaralé struktury odvětví a klastrů, a uvažovat o ekosystémech, které lze zorganizovat tak, aby zvyšovaly inovační potenciál regionů a podporovaly jejich podnikatelského ducha.

48. Výbor zdůrazňuje význam financování inovačních a výrobních ekosystémů s výraznými místními, regionálními či meziregionálními charakteristikami na úrovni EU a regionů. Široce založená inovační politika vytváří podmínky nezbytné pro systematicky fungující modely, které v tvůrčím dialogu kombinují potřeby uživatelů, spotřebitelů a občanů a zároveň poznatky, tvořivost a kompetence.

49. Existuje řada výzkumných a inovativních klíčových oblastí na podporu hybných sil změn, jež jsou v programovém období 2014–2020 naléhavě nutné. Výbor vyzdvihuje následující oblasti jako faktory úspěchu při vytváření budoucnosti:

— Inovační komunity fungují jako ekosystémy prostřednictvím systémových hodnotových sítí ve světě bez hranic.

— Inovační procesy jsou výrazně založeny na poptávce a zaměřené na uživatele a zákazníky jako klíčové aktéry inovací.

— Inovační strategie se zaměřují na to, aby fungovaly jako katalyzátory pro otevřené inovace a podporovaly jednotlivce

a komunity v podnikatelském uvažování a efektivním využívání a vytváření nových digitalizovaných služeb.

50. Zkušenosti EU se společným plánováním a partnerstvím mezi členskými státy je třeba dále rozvíjet, aby bylo možné zkvalitnit regionální postupy spojením přístupu zdola nahoru se strategickými prioritami iniciativy Evropa 2020 a špičkovými evropskými výzkumnými znalostmi. Výbor regionů zdůrazňuje význam navyšování financování pro provoz více evropských partnerství a regionálního učení založeného na referenčním srovnávání (*bench-learning*) prostřednictvím programu INTERREG a dalších podobných programů.

51. Výbor vybízí Komisi, aby zřídila programy pro rozvoj podnikavosti, které by fungovaly na různých úrovních a zjistily, co je nejúčinnější pro místní potřeby a rozšíření po Evropě. Finanční prostředky na tyto programy by měly pocházet z různých zdrojů: programu Horizont 2020, COSME, Fondu soudržnosti a dalších zdrojů. Potenciál pro učení mezi jednotlivými regiony mohou zvýšit pilotní projekty, jichž se účastní více regionů. Regiony, které jsou kulturně spřízněné – například Pobaltí, Podunají či nejvzdálenější regiony – by měly spolupracovat a společně řešit specifické společenské výzvy, jež je spojují. Úspěšné inovace, k nimž dospěje jeden region, se mohou testovat a ověřovat v dalších regionech; městské inovace lze rozšířit na regionální uplatnění a později rozšířit do dalších regionů po Evropě. Tyto projekty by měly zapojit klíčové zúčastněné strany na všech úrovních včetně místních a regionálních orgánů, malých a středních podniků, nevládních organizací a obzvláště všech vzdělávacích institucí.

52. Design, v nejrůznější podobě, je s podnikáním spojován již dlouho. Strategický design znamená uplatňování známých zásad při hledání odpovědí na hlavní společenské výzvy, jako je stárnutí obyvatelstva a změna klimatu. Design znamená víc, než je dát něčemu formu. Design lze využít k nalézání nových perspektiv k řešení problémů, k určování možných opatření a k vytvoření účinných komplexních reakcí bez vytváření samostatných uskupení typických pro veřejný sektor.

53. Inovativní design nabízí významné příležitosti pro vytváření hospodářských a kulturních přínosů ve společnosti. Ve všech regionech by měly být podporovány ekosystémy orientované na design. Zkušenosti výzkumní pracovníci, zástupci podnikatelské sféry a různí odborníci v oboru designu, spolu s jejich podniky, univerzitami a dalšími společenstvími v těchto ekosystémech účinně spolupracují a produkují nové iniciativy. Tímto způsobem jsme všichni zapojeni a aktivně se podílíme na zvyšování úrovně činnosti a rozvíjení inovační politiky jako celku.

54. Výbor vyzývá regiony a města, aby při vytváření nových novací využívaly zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací. Měla by se podporovat spolupráce veřejného a soukromého sektoru při experimentování a testování prototypů, a odvaha riskovat a neuspět by se měla považovat za podnikatelskou volbu, ne za společenské ponížení. Veřejní představitelé měst a regionů by měli vypracovat metody a sdílet zkušenosti v oblasti řízení rizik u tohoto typu projektů. Tyto projekty podněcováním podnikatelského ducha z hlediska experimentování, pilotních projektů a prototypů také zvýší schopnost evropských občanů samostatně se organizovat.

VII. SYNERGICKÁ SPOLUPRÁCE V NOVÉM PROGRAMOVÉM OBDOBÍ

55. Mezi klíčové reformy příštího programového období patří zaměření projektů na strategické priority inteligentní specializace, zjednodušení řízení projektů a změna orientace na mnohem rozsáhlejší iniciativy díky těsné koordinaci většího počtu projektů. Další důležitou zásadou je úzká koordinace mezi programem Horizont 2020 a politikou soudržnosti a synergické sdílení finančních prostředků na tyto politiky a místních a regionálních prostředků.

56. Výbor konstatuje, že jednotné uplatňování těchto zásad, aby byly realizovány návrhy obsažené v tomto stanovisku, bude nutně znamenat zaměření prostředků programu Horizont 2020 na výzkumné potřeby vymezené ve strategiích RIS3 regionů EU, tak aby program Horizont fungoval jako katalyzátor, generoval poznatky z výzkumu a rozvíjel metodické koncepce pro regionální VaVal. Klíčové výzkumné oblasti, které budou financovány z programu Horizont 2020, by se tak měly určovat podle strategií RIS3.

57. Výbor regionů zdůrazňuje, že při plánování koordinace různých programů je důležité naslouchat regionální úrovni. Zásadním faktorem pro to, aby se aktivizovala a podnítila inovační činnost na regionální úrovni, je konkrétně to, aby GŘ Komise při rozhodování o oblastech výzkumu naslouchala těm, kdo mluví za regiony, například Výboru regionů. Pravidla realizace projektů a způsob čerpání finančních prostředků programu Horizont by navíc měly vedle obvyklé povinnosti sdílet zjištění vycházet z materiální a metodické podpory projektům prováděným v regionech s financováním v rámci soudržnosti. Tato spolupráce by probíhala následovně:

— Projekty programu Horizont zahrnují regionální partnerské projekty, které se budou financovat v rámci soudržnosti a jejichž výzkumná zjištění budou přenesena a uplatněna

jako praktická inovační činnost. Tak vzniknou velké celoevropské systémy partnerských projektů založené na spolupráci a důvěře, které se budou zaměřovat zejména na priority *vedoucí postavení v průmyslu a společenské výzvy* programu Horizont a kde budou regiony s využitím financování v rámci soudržnosti usilovat o aplikaci nejnovějších výsledků výzkumu v oblastech strategického rozvoje.

— Takové systémy projektů jsou obzvláště zapotřebí tehdy, když se vyvíjí know-how a metody, které dynamika regionálních inovačních ekosystémů vyžaduje, aby bylo zajištěno, že budou sloužit jako místní centra evropské inovační činnosti i jako katalyzátory inovací pro celý region. Vycházejí z regionálních rozhodnutí a podporují i inovační aktivity různých cílových skupin, jako jsou školáci, vysokoškolští studenti a penzisté.

— Tyto regionální inovační ekosystémy se zaměřují na témata, jež jsou volena s ohledem na regionální strategická rozhodnutí a strukturují inovační činnost iniciátorů změn v regionech. Mezi činnosti patří i škála systémů živých laboratoří a podobné zkušební a pilotní projekty. Činnost těchto ekosystémů by také mohla výrazně rozvinout twinningová opatření a „pracovní místa EVP“ v rámci programu Horizont 2020.

58. Výbor poznamenává, že vědecké a podnikatelské komunity na celém světě již vstoupily do éry otevřených inovací a spoluvytváření, v níž je přeshraniční spolupráce novou konkurenční výhodou. Aby bylo možné úspěšně řešit obtížné a složité otázky, Výbor doporučuje, aby Komise zřídila platformy pro výzvy, kde by se prostřednictvím mezioborových sítí hledala celoevropská řešení. Tyto platformy by se věnovaly specifickým výzvám, které jsou relevantní pro zúčastněné regiony, a využívaly by strukturovanou metodiku, díky níž by přebíraly dobré nápady od stadia prototypu až k realizaci v pilotních projektech. Tím by se zaktivizovala transformační schopnost regionů.

59. Výbor zdůrazňuje, že by tyto platformy měly vycházet jak z učení založeného na referenčním srovnávání (*benchmarking*) (potvrzení nápadů, které fungují v jednom regionu, tím, že se otestují v jiných regionech), tak z činnosti založené na referenčním provádění (*benchmarking*) (přidávání hodnoty novým nápadům tím, že se promění v praktické inovace v několika regionech současně). Pilotní fáze by se účastnilo několik regionů a řešily by skutečné výzvy, s nimiž se setkávají, např. zdravotní péče, příležitosti ve stárnoucí společnosti, energetika, nulová uhlíková stopa, zemědělství a potravinářství atd.

60. Výbor zdůrazňuje význam metodologického rozvoje na nejvyšší úrovni a účinného šíření výsledků. Výzvy a výstupy by se měly zveřejňovat na platformách cloud computingu a měly by se řešit jak místně, tak mezi regiony. Subjekty nejprogresivnější v rozvoji a řízení celoevropských projektů by měly být financovány z programu Horizont 2020 a Fondu soudržnosti – cílem je i testování účinných metodik a nástrojů při každodenní spolupráci a přeshraničním učení.

61. Výbor uznává, že je zapotřebí aktivní koučink, který by podporoval ducha vícegeneračního zapojení, jež může být klíčovým faktorem k překonání inovační nespojitosti. Všechny cílové skupiny v různých regionech a kulturních prostředích – vědci, úředníci, malé a střední podniky a studenti – potřebují školení, aby pochopili a aktivně doplňovali své vzájemné perspektivy a aby věděli, jak uplatňovat relevantní myšlenky v praxi. Zde zastávají obzvláště klíčovou roli školy a všechny vzdělávací subjekty.

62. Kreativita a schopnost vstřebat vše nové jsou velmi přirozenou vlastností malých dětí v počátečních letech života. Je na místě si položit otázku, proč společenské prostředí a vzdělávací systémy často nejsou schopny tyto kvality využít pro angažovaný, otevřený a inovativní způsob života. Všechny zainteresované subjekty by měly společnými silami zajistit, aby školy v celé EU považovaly tvořivost a schopnost učit se za ústřední aspekt řady cílů a požadavků. Procházíme obdobím, kdy se vyvíjí základ pro evropskou inovativnost.

63. Výbor závěrem chápe, jak je důležité překonat propast mezi vědou a společností. Vyzývá všechny zúčastněné strany, aby se aktivně zapojily do dialogů mezi vědou a společností, v nichž se zkoumá a zdůrazňuje, jak proměňovat výsledky výzkumu do každodenní praxe. Všechny společenské výzvy mají výraznou místní dimenzi, což může být přínosné, pokud si vědci tyto otázky uvědomí a zainteresované subjekty ve společnosti pochopí, co může věda nabídnout. V průběhu dialogu by se měl výslovně klást důraz na propojení místních potřeb s výstupy výzkumu priorit programu Horizont 2020 – společenských výzev, vedoucího postavení v průmyslu a vynikající vědy. Pak lze zřizovat myšlenkové a sociální inkubátory, aby bylo možné přejít z roviny diskusí ke skutečným prototypům, které lze testovat ve skutečném životě.

64. Tyto návrhy skutečně přispějí k překonání inovační nespojitosti, pokud se uplatní na všechny regiony v Evropě. Výbor poznamenává, že je zapotřebí věnovat pozornost požadavkům progresivních regionů, dobře fungujícím regionům i zranitelnějším a méně výkonným a méně vyspělým regionům. Na každé úrovni jsou samozřejmě nutné specifické cílené akce a programy. Kromě toho Výbor zdůrazňuje, že je důležité podporovat meziregionální spolupráci a vůbec spolupráci všeho druhu – aktivní partnerství při výměně poznatků a spoluvytváření procesů a postupů, které budou v každé konkrétní situaci fungovat; meziregionální koučink a tutorování; iniciativy pro učení se a činnosti založené na referenčním srovnávání, které umožní méně rozvinutým regionům čerpat ze zkušeností odjinud a zároveň přispět v rámci svých vlastních možností a specializovaných znalostí k vytvoření a podpoře inovací v ostatních regionech. Tato vysoká regionální rozmanitost by měla být středem nové konkurenční výhody Evropy díky spolupráci.

VIII. JAK DÁL?

65. VR je pevně přesvědčen, že postup definování toho, jak může být v praxi realizována řada návrhů a doporučení uvedených v tomto stanovisku a společné zkoumání slibných přístupů k jejich provádění v regionálním rámci a nad tento rámec, je tím neúčinnějším způsobem, jak proměnit skvělé záměry ve skutečné výsledky se silným dopadem na evropskou každodenní realitu. V tom spočívá klíč k odstranění inovační nespojitosti.

66. Odpovědnost za potřebné změny nesou všechny úrovně a všechny subjekty. Odpovědnost za provádění návrhů předložených v tomto stanovisku samozřejmě ponese především Evropská komise, a spolu s ní místní a regionální političtí činitelé a další subjekty. Odpovědnost nese také irské předsednictví i nadcházející předsednictví, která mohou některé nebo všechny zde předložené návrhy co nejdříve a v co největším rozsahu realizovat.

67. Výbor regionů doporučuje, aby místní a regionální orgány spolu s Komisí a dalšími subjekty zajišťovaly monitorování shromažďováním příkladů osvědčených postupů. Cílem je urychlit žádoucí změny jak celkově, tak prostřednictvím opatření označených za prioritní projekty. Některá z nich by také měla zařazena mezi priority budoucích předsednictví.

V Bruselu dne 30. května 2013

předseda
Výboru regionů
Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ

Stanovisko Výboru regionů Účelnost právních předpisů EU

(2013/C 218/04)

VÝBOR REGIONŮ

- podotýká, že vlivem pokračující hospodářské krize se věnuje ještě větší pozornost nákladům na právní předpisy a problémům při uplatňování a vymáhání právních předpisů, které již jsou součástí *acquis*;
- zastává mínění, že by všechny úrovně správy měly zajistit, aby právní předpisy byly účinné, a že instituce EU nesou zvláštní odpovědnost za to, aby ukázaly jasnou přidanou hodnotu právní úpravy EU, jež by měla poskytovat plný přínos s minimálními náklady a dodržovat zásady subsidiarity a proporcionality;
- vítá tento návrh nového Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (Regulatory Fitness and Performance Programme, REFIT) k systematické identifikaci a transparentnímu vykonávání iniciativ zaměřených na výrazné snížení nákladů na regulaci a zjednodušení;
- vítá navrhované „mapování“, jehož účelem bude identifikovat právní normy nebo regulační oblasti, které mají potenciál ke zjednodušení a snížení nákladů, aniž by byly zpochybněny politické cíle, zastává mínění, že ke kontrolám účelnosti by měly poskytovat vstupní informace všechny správní úrovně, a nadále podporuje systematické hodnocení *ex post* legislativy Evropské unie jako účinný nástroj inteligentní regulace;
- připomíná význam zjednodušení pro zefektivnění regulačního prostředí, zejména pro místní a regionální orgány, jejichž zdroje pro provádění legislativy jsou často omezené a ztenčují se;
- vítá návrhy na průběžné zlepšování posuzování dopadů a připomíná, že posouzení dopadů legislativních a politických návrhů by v nutných případech mělo prozkoumat územní rozměr hlavních posuzovaných politických řešení; pokud se Komise rozhodne rozšířit členskou základnu Výboru pro posuzování dopadů (IAB), zastává VR mínění, že k posílení jeho nezávislosti by zde měly být zastoupeny zájmy místních a regionálních orgánů;
- vyzývá Evropskou komisi aby pokračovala v úsilí o překládání konzultačních dokumentů do všech úředních jazyků EU;
- připomíná sdílenou odpovědnost institucí za informování občanů, podnikové sféry a veřejnosti o přínosech, které může přinést využití nástrojů spojených s inteligentní regulací.

Zpravodaj	Lord Graham TOPE (UK/ALDE), člen zastupitelstva londýnské městské části Sutton
Odkaz	sdělení Komise Účelnost právních předpisů EU
	COM(2012) 746 final
	při zohlednění:
	pracovního dokumentu útvarů Komise <i>Review of the Commission Consultation Policy</i> (Přezkum politiky Komise v oblasti konzultace)
	SWD (2012) 422 final
	pracovního dokumentu útvarů Komise <i>Action Programme for the Reducing Administrative Burdens in the EU Final Report</i> (Akční program pro snižování administrativní zátěže v Evropské unii – závěrečná zpráva)
	SWD (2012) 423 final

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Úvod: strategie lepší právní úpravy

1. připomíná, že i sama evropská právní úprava je součástí úsilí o zlepšení a zjednodušení regulačního prostředí, a tím o snížení nákladů a administrativní zátěže;

2. podotýká, že vlivem pokračující hospodářská krize se věnuje ještě větší pozornost nákladům na právní předpisy a problémům při uplatňování a vymáhání právních předpisů, které již jsou součástí *acquis*;

3. ztotožňuje se s názorem Evropské komise, že státní správa členských států v rostoucí míře trpí omezenými zdroji při svém úkolu spočívajícím v provádění unijních právních předpisů do vnitrostátního práva a jejich uplatňování; považuje to za výzvu, k níž je třeba spolupráce s regionálními a místními orgány a která by se neměla stát záminkou pro zvyšování zátěže pro další správní úroveň;

4. v této celkové situaci zastává mínění, že by všechny úrovně správy měly zajistit, aby právní předpisy byly účinné, a že instituce EU nesou zvláštní odpovědnost za to, aby ukázaly jasnou přidanou hodnotu právní úpravy EU, jež by měla poskytovat plný přínos s minimálními náklady a dodržovat zásady subsidiarity a proporcionality;

5. připomíná, že strategie EU pro zlepšování právní úpravy má tyto hlavní součásti:

- vytvoření systému pro posuzování dopadu a dokonalejší vypracovávání hlavních návrhů Komise;
- provádění programu pro zjednodušování stávajících právních předpisů;
- akční plán snížení administrativní zátěže s konkrétním cílem snížení;

— rušení zastaralých právních předpisů či návrhů;

— široké využívání konzultací se zainteresovanými subjekty a občany při všech iniciativách Komise;

— zvažování alternativ k právním a jiným předpisům (např. samoregulace nebo společná regulace zákonodárce a zúčastněných stran);

6. vítá tento návrh nového Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů (Regulatory Fitness and Performance Programme, REFIT) k systematické identifikaci a transparentnímu vykonávání iniciativ zaměřených na výrazné snížení nákladů na regulaci a zjednodušení;

7. nadále zastává mínění, že právní úpravu je třeba zlepšovat v duchu víceúrovňové správy, tedy prostřednictvím koordinovaných opatření EU, celostátních orgánů a místních a regionálních orgánů;

8. domnívá se, že je třeba vybízet Evropskou komisi a ostatní orgány k tomu, aby aktivněji zapojovaly místní a regionální orgány do navrhování právních předpisů, posuzování jejich dopadu či hledání způsobů provádění evropských politik a cílů. Cílem většiny nových návrhů je ve skutečnosti pozměnit či doplnit stávající právní předpisy Unie. V rámci probíhajícího procesu nutné aktualizace právních předpisů je důležité při přípravě nových návrhů řádně zohlednit cenné zkušenosti místních a regionálních orgánů s uplatňováním právních předpisů EU;

9. vyzývá k dalším snahám o zkvalitňování právních předpisů tak, aby byly pro všechny co nejjasnější, nejschůdnější a nejsnáze splnitelné při respektování regionálních jazyků úředně uznávaných členskými státy, kde takové dohody existují;

10. je přesvědčen, že tato strategie by se měla opírat o partnerství a participativní přístup ke koncipování a provádění politik Evropské unie;

11. aniž by tím byla dotčena zásada institucionální a ústavní autonomie členských států zakotvená ve Smlouvách, připomíná VR, jaký význam má zapojení regionálních a místních orgánů do přípravy a posuzování dopadu evropských právních předpisů, vzhledem k tomu, že ve většině případů mají tyto orgány pravomoc provádět unijní politiky;

Účelnost právních předpisů

12. vítá navrhované „mapování“, jehož účelem bude identifikovat právní normy nebo regulační oblasti, které mají potenciál ke zjednodušení a snížení nákladů, aniž by byly zpochybněny politické cíle (podle zásady „nejprve hodnotit“);

13. zastává mínění, že ke kontrolám účelnosti by měly poskytovat vstupní informace všechny správní úrovně, a to z hlavních oblastí, jimiž se zabývají místní a regionální orgány, tj. politiky soudržnosti, urbaní politiky a nástrojů financování, legislativy týkající se životního prostředí, průmyslové politiky, sociální legislativy a dopravy;

Následné hodnocení (ex post)

14. nadále podporuje systematické hodnocení ex post legislativy Evropské unie jako účinný nástroj inteligentní regulace;

15. lituje, že přes své výzvy ve stanovisku k inteligentní regulaci z roku 2011 a připuštění takové možnosti ve sdělení REFIT nebyl přizván ke spolupráci při hodnocení;

Snížování administrativní zátěže

16. bere na vědomí činnosti akčního programu pro snížení administrativní zátěže; zaznamenává, že zatím nejvýznamnějších výsledků se dosáhlo především v oblastech, které se jen v omezené míře bezprostředně týkají místních a regionálních orgánů, např. v oblasti práva společností a zdanění právnických osob. Bylo by vhodné věnovat se oblastem s větším významem pro místní orgány, jako je např. vydávání licencí či povolení. Uznává nicméně, že tento program představuje změnu regulační kultury, z níž mohou mít v konečném důsledku užitek orgány veřejné správy;

17. připomíná význam zjednodušení pro zefektivnění regulačního prostředí, zejména pro místní a regionální orgány, jejichž zdroje pro provádění legislativy jsou často omezené a ztenčují se. Platí to například pro přibývající oznamovací povinnosti, jež mívají často dopad na občany a podniky;

18. poznamenává, že zjednodušení může vyústit do významného zvýšení nákladové účinnosti pro podniky i místní a regionální orgány, což uvolní chybějící zdroje – finanční a lidské – pro jiné klíčové veřejné služby;

19. potvrzuje svůj závazek asistovat skupině na vysoké úrovni při plnění jejích úkolů, zvláště v „novém“ pracovním směru, který se zaměřuje na zvýšení účinnosti veřejné správy a její schopnosti reagovat na potřeby zainteresovaných subjektů a malých a středních podniků;

20. podtrhuje potřebu transparentnosti a odpovědnosti při práci této skupiny;

21. podporuje navrhované navazující kroky k programu pro snižování administrativní zátěže, tedy program ABR Plus, jenž by zajistil, že úsilí o 25 % snížení byrokracie přinese užitek podnikatelské sféře a malým a středním podnikům v členských státech;

22. lituje, že sdělení REFIT nebere v úvahu alternativní způsoby regulace ani alternativy k regulaci samotné;

Posuzování dopadů a hodnocení

23. vítá návrhy na průběžné zlepšování posuzování dopadů, úplnější a kritická hodnocení pevně zakotvená v politickém postupu, kvalitnější konzultace se zainteresovanými subjekty a větší podporu provádění legislativy Evropské unie;

24. připomíná, že posouzení dopadů legislativních a politických návrhů by mělo povinně obsahovat územní rozměr (místní a regionální hlediska, finanční a administrativní důsledky pro státní, regionální a místní orgány) hlavních posuzovaných politických řešení. Připomíná, že to vychází z uznání územní soudržnosti jako jednoho z cílů Unie (článek 3 SEU) a dále také z ustanovení, že tyto návrhy „přihlížejí k nutnosti postupovat tak, aby každá zátěž, finanční nebo správní, dopadající na ... regionální nebo místní orgány ... byla co nejmenší a přiměřená cíli, jehož má být dosaženo.“ (článek 5, protokol 2 SFEU);

25. lituje, že revidované znění dohody o spolupráci VR s Evropskou komisí nenastolilo základ pro strukturovanou spolupráci při posuzování dopadů, a vybízí Evropskou komisi a jednotlivá generální ředitelství, aby považovaly Výbor regionů za institucionálního partnera v posuzování dopadů. Včasné zapojení místních a regionálních orgánů zvyšuje proveditelnost a akceptaci právních předpisů EU;

26. poznamenává, že podstatné změny provedené v legislativních návrzích Evropským parlamentem nebo Radou mohou mít také značné dopady z hlediska místních orgánů a regionů. Žádá proto Parlament a Radu, aby využívaly asistenci Výboru regionů, když se rozhodnou provést posouzení dopadů takových navrhovaných změn;

27. vyzývá tudíž Evropský parlament a Radu, aby zkvalitnily či zavedly vlastní útvary pro posouzení dopadů s cílem poskytovat posouzení dopadů z různých pohledů, včetně územního, jakož i posílené kanály pro komunikaci s regionálními a místními orgány, a to v koordinaci s Komisí;

28. požaduje, aby byl zapojen do aktualizace pokynů k posuzování dopadů, jež má proběhnout v roce 2014, a připomíná, že se podílel s využitím konzultací místních a regionálních orgánů na návrhu pokynů k posuzování dopadů v roce 2009;

29. opakovaně vyjadřuje výhrady k „externalizaci“ posuzování dopadů. Pokud se však Komise rozhodne rozšířit členskou základnu Výboru pro posuzování dopadů (IAB), zastává VR mínění, že k posílení jeho nezávislosti by zde měly být zastoupeny zájmy místních a regionálních orgánů, protože tato správní úroveň se bude s velkou pravděpodobností podílet na realizaci projednávaného návrhu;

Konzultace

30. vítá přezkum politiky Komise v oblasti konzultace a vybízí Komisi, aby tato zjištění uskutečnila, zejména tím, že bude poskytovat vhodnější zpětnou vazbu účastníkům konzultací;

31. vyzývá Komisi, aby zapojila VR a evropská sdružení zastupující místní a regionální správu do prací směřujících k přezkumu minimálních norem pro konzultace;

32. v tomto ohledu zdůrazňuje potřebu viditelnosti konzultačního procesu a vybízí všechny instituce, aby zvážily lepší a vzájemně provázané využívání nových informačních a komunikačních technologií ke zveřejňování a vedení konzultací;

33. souhlasí s nutností věnovat větší úsilí kvantifikaci výsledků, jasnější prezentaci hlavních závěrů a konzultaci k návrhům posouzení dopadů, aby zúčastněné strany, a zejména regionální a místní orgány mohly ovlivňovat rané fáze tohoto procesu a lépe chápat jeho výsledky;

34. v zájmu plné transparentnosti a zpětné vazby podporuje zveřejňování příspěvků ke konzultacím. Evropská komise by v posouzení dopadů mohla rovněž uvést, jak naložila se zpětnou vazbou získanou z těchto konzultací;

35. vyzývá Evropskou komisi aby pokročila v úsilí o překládání konzultačních dokumentů do všech úředních jazyků EU. Je přesvědčen, že konzultaci, jež neoslovila občany v jejich vlastním jazyce, není možné považovat za reprezentativní;

36. doporučuje silnější obousměrnou spolupráci Komise a VR: cílené konzultace VR by v zájmu zvýšení transparentnosti mohly být prezentovány na internetových stránkách „Váš hlas v Evropě“. Rovněž konzultace Evropské komise by mohly být pravidelně propagovány s využitím komunikačních kanálů VR, vždy jako doplnění a posílení přímých konzultací s regionálními a místními orgány;

37. zastává názor, že „konzultace“ poradních orgánů EU nejsou podle článku 11 SEU veřejnou konzultací, ale specifickým institucionálním požadavkem daným smlouvami; přesto vybízí jednotlivá generální ředitelství a útvary Evropské komise, aby se tímto konzistentně řídily;

38. zavazuje se provést celkový přezkum vlastních konzultačních nástrojů a sítí stejným způsobem, jakým uskutečnila svůj audit Evropská komise;

Hledisko členských států: gold-plating

39. chápe „gold-plating“ jako postup členského státu, který při provedení směrnice Evropské unie do vnitrostátního práva zachází za její minimální požadavky;

40. je přesvědčen, že by na úrovni EU měla existovat standardní definice gold-platingu v zájmu právní jistoty při uplatňování a aplikaci práva Evropské unie, komparativní analýzy a k posuzování prohlášení členských států, které ujišťují, že se gold-platingu nedopouštějí;

41. soudí, že do takové definice by mohly být zahrnuty následující znaky:

— přidávání regulativních požadavků k požadavkům uvedeným ve směrnici nebo zvyšování jejich složitosti;

— rozšiřování působnosti za hranice upravené směrnicí;

— nevyužívání odchylek, které směrnice umožňuje;

— zachovávání vnitrostátních požadavků, jež jsou náročnější než požadavky směrnice;

— zavádění vnitrostátních regulačních požadavků, které neodpovídají smyslu směrnice;

— dřívější používání, než směrnice požaduje;

— přísnější sankce, než stanovuje Evropská unie;

42. uznává, že právo Evropské unie gold-plating nezakazuje a v některých případech může být důvodné, že vnitrostátní nebo územní legislativa poskytuje vyšší úroveň ochrany než prováděná směrnice EU; to se může vztahovat na ochranu životního prostředí (článek 193 SFEU), legislativu zaměřenou na ochranu pracovníků (čl. 153 odst. 4 SFEU), legislativu týkající se standardů kvality a bezpečnosti pro orgány a látky lidského původu, jakož i pro krev a krevní deriváty (čl. 168 odst. 4 písm. a)) a na ochranu spotřebitelů (čl. 169 odst. 4 SFEU);

43. doporučuje přesto, aby taková dodatečná opatření byla specificky zdůvodněna, tak aby se vnitrostátní a unijní regulace v chápání občanů neagregovala a občané se neutvrzovali v názoru, že „orgány EU nadměrně regulují“;

44. rovněž podtrhuje, že je vhodné, aby se na tato opatření také uplatnilo posouzení dopadů na vnitrostátní úrovni, které by zohlednilo různé rozměry dopadu, jimiž se zabývá evropská úroveň, včetně územního rozměru či regionálních dopadů;

45. připomíná svůj názor, který je i názorem Komise, že členské státy musejí upustit od gold-platingu legislativy Evropské unie, jímž se zvyšuje složitost a nákladnost nových zákonů pro místní a regionální orgány, podniky a občany;

Subsidiarita

46. vyjadřuje uspokojení nad skutečností, že Evropská komise uznává úlohu parlamentů členských států ve vztahu k inteligentní regulaci a zejména ke správnému uplatňování zásady subsidiarity;

47. žádá Evropskou komisi a Evropský parlament, aby braly v úvahu postoje regionálních parlamentů s legislativními pravomocemi, a odkazuje na svou platformu REGPEX v Síti pro monitorování subsidiarity jako na zdroj informací;

48. zastává mínění, že asistence, kterou při uplatňování nabízí Evropská komise členským státům, by měla brát v úvahu také místní a regionální specifika a tam, kde prováděcí pravomoc spočívá na regionálních a místních orgánech, by jim asistence měla být poskytována přímo;

Úloha Výboru regionů

49. navrhuje smysluplnou úlohu pro VR, místní orgány a regiony v novém Programu pro účinnost a účinnost právních předpisů (REFIT);

50. vítá postoj Evropské komise, jež považuje inteligentní regulaci za sdílené poslání všech institucí Evropské unie včetně Výboru regionů. Vybízí Evropský parlament a Radu, aby řešily agendu inteligentní regulace a program REFIT obdobně přímočarým způsobem, jenž by minimalizoval dodatečné zatížení, které by mohlo vzniknout v důsledku jejich legislativních pozměňovacích návrhů;

51. vítá skutečnost, že obnovená dohoda o spolupráci s Evropskou komisí bere v úvahu činnosti Výboru pokrývající celé spektrum inteligentní regulace. Navrhuje také Evropskému parlamentu a Radě sjednání obdobných dohod o spolupráci;

52. připomíná sdílenou odpovědnost institucí za informování občanů, podnikové sféry a veřejnosti o přínosech, které může přinést využití nástrojů spojených s inteligentní regulací, a zavazuje se informovat o tom místní a regionální orgány.

V Bruselu dne 30. května 2013

*předseda
Výboru regionů*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regionů Vývoj situace na trhu a následné podmínky pro hladké postupné ukončení režimu mléčných kvót – druhá zpráva o „hladkém průběhu“

(2013/C 218/05)

VÝBOR REGIONŮ

- žádá urgentní doplňující studie, které by zhodnotily územní dopady zrušení kvót;
- žádá realistické posouzení perspektiv produkce, vnitřní spotřeby a vývozu ve střednědobém a dlouhodobém horizontu;
- žádá srovnávací analýzu politik v odvětví mléka v zemích, které jsou velkými producenty mléka, a přesné posouzení švýcarských zkušeností;
- požaduje posouzení dopadu právě probíhajících dvoustranných obchodních jednání;
- žádá, aby byly prošetřeny možnosti přizpůsobit pro potřeby Evropské unie některá opatření jiných států určená pro krizi na trhu s mlékem, zejména opatření příštího amerického zákona o zemědělství („Farm Bill“);
- navrhuje, aby se možnost řízení objemu, s níž se v balíčku předpisů týkajících se mléka počítá, rozšířila na horské mléko;
- žádá, aby se prioritně zajistilo trvalé uplatnění na vnitřních trzích v Evropské unii;
- navrhuje, aby se v rámci strategie vývozu podporovaly především inovace v odvětví mléčných výrobků s vysokou přidanou hodnotou;
- navrhuje budovat pevná partnerství se zeměmi jižního Středomoří a Blízkého Východu, které nemají půdu a vodu v takovém množství, které by stačilo k produkci mléka za rozumnou cenu, a které představují trh s mlékem, který je přístupnější než Asie;
- žádá Komisi, aby znovu vypracovala spojitý projekt rozvoje venkova a výroby mléka v horských oblastech, znevýhodněných oblastech tzv. předurčených pro výrobu mléka i v členských státech, kde převážnou část produkce mléka zajišťují velmi malé zemědělské podniky.

Zpravodaj

pan René SOUCHON (FR/SES), předseda regionální rady Auvergne

Odkaz

zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě Vývoj situace na trhu a následné podmínky pro hladké postupné ukončení režimu mléčných kvót – druhá zpráva o „hladkém průběhu“

COM(2012) 741 final

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ**VÝBOR REGIONŮ*****V návaznosti na své stanovisko ze dne 12. května 2011 k balíčku předpisů týkajících se mléka⁽¹⁾***

1. připomíná, že v mnohých členských státech a regionech je produkce mléka důležitým pilířem regionálního hospodářství a přidáné hodnoty zemědělství. Produkce mléka přitom plní významnou ekologickou úlohu, dlouhodobě ovlivňuje kultivanou krajinu a je důležitým zaměstnavatelem ve venkovských oblastech;

2. poznamenává, že proces reformy musí zohlednit regionální a strukturální rozdíly v chovu mléčného skotu a v mlékárenském průmyslu. V řadě regionů se mléko vyrábí převážně v malých a středně velkých rodinných podnicích, zatímco v jiných jsou pro oblast produkce mléka typické velké zemědělské podniky. Reformy v odvětví mléka proto nesmí ohrozit rodinné farmy, které k udržitelnému růstu přispívají nejvíce;

3. připomíná, že je nutné producentům mléka lépe zaručit příjmy, aby se svou činností mohli důstojně uživit, dále zachovat budoucnost odvětví produkce mléka a zajistit evropským spotřebitelům zásobování kvalitními mléčnými výrobky;

Příznivé vyhlídky pro „hladký průběh“ v období 2010–2012

4. uznává, že v Evropské unii díky bezplatnému zvýšení objemu kvót mezi roky 2008 a 2015 o 8 % nedošlo k explozi produkce mléka ani k příliš dramatickému poklesu hodnoty kvót. Konstatuje však, že toto zvýšení objemu dvakrát způsobilo prudké zvýšení produkce, které v několika zemích téměř zahltilo kapacitu zpracovatelských zařízení, zejména sušících věží na výrobu sušeného mléka;

5. konstatuje, že situace na světových trzích je od roku 2010 příznivá a že umožňuje, aby si mléčné výrobky z Evropské unie (obzvláště máslo a sušené mléko) na světových trzích zachovaly svou cenu i bez vývozních náhrad. Domnívá se ale, že tyto ceny se na světových trzích nemusí ve střednědobém a dlouhodobém horizontu udržet;

Čím dál méně relevantní rozhodnutí

6. konstatuje, že argumenty, které Evropská komise od roku 2003 ke zrušení kvót a liberalizaci trhu s mlékem předkládá, jsou čím dál spornější;

7. připomíná, že v jednáních ve WTO nedošlo už 10 let k žádnému pokroku, a konstatuje, že návrhy na zrušení náhrad u mléčných výrobků, které EU v roce 2005 předložila v Hong Kongu, již zastaraly;

8. konstatuje, že dvoustranná jednání mezi Spojenými státy, Novým Zélandem a Austrálií se odvětví produkce mléka netýkají;

9. konstatuje, že ostatní státy s významnou produkcí mléka ve většině případů ochranu svého mlékárenského odvětví zachovaly (Indie, Čína, Japonsko, Jižní Korea), či ji dokonce posílily (Spojené státy). Ve Spojených státech právě Kongres projednává posílení veřejnoprávní regulace trhu s mlékem, které počítá se zárukou minimální marže pro producenty, jež by převyšovala náklady na výživu zvířat, i s opatřením povinného všeobecného omezení dodávek v případě krize;

10. konstatuje, že zájem spotřebitele, na nějž Evropská komise při odůvodňování liberalizace trhu s mlékem poukazuje, není podložený. Zejména radikální pokles cen v roce 2009 se na ceně pro spotřebitele neprojevil vůbec či minimálně;

⁽¹⁾ Cdr 13/2011 fin.

11. konstatuje, že ke zvýšení marží v zemědělsko-potravinářském odvětví a ve velkých maloobchodních řetězcích došlo na úkor producentů – výkupní ceny se oproti spotřebitelským cenám dramaticky propadly;

12. poukazuje na to, že studie provedené v Kanadě ukázaly, že „koš mléčných výrobků“ není v této zemi s kvótovým systémem dražší než ve Spojených státech, a to navzdory velmi odlišným výkupním cenám mléka, které jsou v Kanadě přibližně o 50 % vyšší;

13. domnívá se, že nestálost cen mléka je pro celé odvětví velmi nákladná, a to hlavně pro producenty, jejichž příjmy jsou tak nepředvídatelné a odrazují případné nové zájemce o podnikání v tomto sektoru;

14. poznamenává, že důvodem zavedení mléčných kvót v roce 1984 byly přebytky másla a sušeného mléka, jejichž skladování a vývoz je nákladný, a že snížení přebytků kvótami se až do roku 2003 projevovalo výraznými rozpočtovými úsporami. Domnívá se, že systém mléčných kvót již sice plně neodpovídá současným problémům, jeho zrušení však musí nutně provázet zavedení vhodně uzpůsobených regulačních nástrojů;

Okrajový světový trh svou nestabilitou již dnes ohrožuje trh evropský

15. konstatuje, že obchodování s mléčnými výrobky na světových trzích (převážně ve formě sušeného mléka a másla) představuje pouze 6 % celosvětové výroby, ale že právě ceny těchto dvou výrobků čím dál více určují výkupní ceny mléka v Evropské unii, třebaže hlavní mléčná produkce má na vnitřním trhu vyšší hodnotu;

16. poznamenává, že vývozy Evropské unie na světové trhy představují okolo 10 % produkce EU, a to jednak ve formě sýrů a jednak ve formě sušeného mléka s nízkou přidanou hodnotou. Lituje, že se investice, které mlékárny oznámily, vztahují především na sušící věže;

17. konstatuje, že hlavním konkurentem Evropské unie na světových trzích je Nový Zéland, kde jsou výrobní náklady dvakrát nižší než náklady evropských chovatelů, a že Nový Zéland (prostřednictvím družstva Fonterra, jež má v podstatě monopolní postavení) vyváží hlavně ve formě másla a sušeného mléka více než 90 % své produkce, takže jen sám o sobě zásobuje třetinu světového trhu a na asijských trzích má neotřesitelné postavení. Fonterra ovládá rovněž termínované trhy;

18. konstatuje, že ačkoli Asie může pro Evropskou unii představovat možnou perspektivu, země jako Čína nebo Indie se rovněž snaží co nejvíce rozvíjet svou vlastní produkci, aby byly ve výživě svého obyvatelstva méně závislé na výkyvech trhu;

19. poznamenává taktéž, že pokud jde o sýry, Evropská unie si sice získala větší podíl na ruských, japonských a korejských trzích, avšak na čínském trhu si kvantitativně polepšila poměrně málo;

Příliš jednostranná analýza Komise

20. domnívá se, že opatření, která Komise navrhuje k reformě společné zemědělské politiky, zejména „balíček předpisů týkajících se mléka“ a „jednotné nařízení o společné organizaci trhů“ (včetně dovozu), neobsahují dostatečné mechanismy k veřejnoprávní regulaci produkce mléka a trhů s mlékem, a měla by být mj. doplněna dalšími nástroji regionální politiky, aby byl zaručen vyvážený rozvoj regionů;

21. lituje, že se druhá průběžná zpráva Komise omezuje na makroekonomickou analýzu situace na trhu s mlékem, přičemž vychází z velmi globálního modelu a řady hypotéz, jež jsou zčásti již zastaralé;

22. lituje, že Komise neuvádí podrobnou kvantitativní a kvalitativní analýzu střednědobých perspektiv tohoto trhu v Evropské unii, rozdělenou podle velkých skupin zemí a se zohledněním zvláště různých velikostí a způsobů provozu, výrobních podmínek a způsobů uvádění na trh;

23. lituje, že zpráva neobsahuje žádnou srovnávací analýzu politik ostatních zemí, jež jsou významnými producenty mléka, ať již konkurentů či zákazníků Evropské unie;

24. konstatuje, že expertní skupina na vysoké úrovni pro mléko doporučila prozkoumat vývoj situace ve Švýcarsku po zrušení kvót, jež v této zemi přineslo zvýšení produkce mléka o 7 % a v důsledku toho propad průměrných cen o 20 až 30 %. Struktury a výrobní podmínky jsou ve Švýcarsku zcela jiné, než je situace v EU. Příprava na zrušení kvót a jejich skutečné zrušení navíc ve Švýcarsku proběhly úplně jinak než v EU. Zdá se, že Komise ve své zprávě tuto zkušenost, která by měla být předmětem hlubší analýzy, nezohlednila;

25. poznamenává, že Evropská komise se zjevně více zajímá o omezení soutěžního práva, kde jde o stovky tisíc producentů, než o nadnárodní společnosti zpracovávající a distribuující mléko, které ovládají více než polovinu evropského mléka;

Opomenutí regionálního dopadu

26. obzvláště lituje, že zpráva Komise nebere ohled na územní dopady zrušení mléčných kvót ve všech regionech Evropské unie a na jeho jednotlivé rozměry – hospodářský, sociální a environmentální;

27. připomíná, že se více než dvě třetiny chovu mléčného skotu nacházejí v oblastech, které jsou znevýhodněny půdními a klimatickými omezeními a pro něž je charakteristická velká vzdálenost od velkých aglomerací nebo velmi malá velikost stád;

28. připomíná, že okolo 10 % mléka v EU-27 představuje horské mléko. V Rakousku, Slovinsku a Finsku však představuje 2/3 mléka, které vyrábí 3/4 chovatelů. Tato čísla zůstávají významná i v desítkách dalších zemí. Ve většině těchto hornatých regionů s vlhkým klimatem, ale také v nejvzdálenějších regionech je mléčný skot hlavním uživatelem travních porostů. Umožňuje tak zachovat otevřenou a obydlenou krajinu, která je příznivá pro turistický ruch, biologickou rozmanitost i životní prostředí;

29. připomíná, že z nejvzdálenějších regionů pochází v případě dotyčných států velká část celkové produkce kravského mléka a že – podobně jako tomu je v horských oblastech – jsou zde činnosti související s produkcí mléka hlavním faktorem zachování zemědělské krajiny, a mají tak pozitivní dopady na cestovní ruch a životní prostředí;

30. připomíná, že ve většině nových členských států ve východní Evropě je svoz mléka i nadále velmi nejistý. Od roku 2005 klesá a závisí převážně na velkých stádech (v Maďarsku, České republice a na Slovensku). Svoz poklesl navzdory výrazné restrukturalizaci i v Bulharsku a Rumunsku, a to ve prospěch neformálního oběhu mléka. Vyhledky se zdají být lepší v Polsku a v menší míře i v pobaltských zemích, kde se rozšiřují rodinná stáda o 10 až 30 kravách a přístup chovatelů k odbornému vzdělávání a k půjčkám;

31. soudí, že největší soulad mezi budoucností celého odvětví produkce mléka, očekávání společnosti i chovatelů

zajišťuje právě tento model rodinných farem, v němž se uplatní místní zdroje krmiva, především z luk;

32. je toho názoru, že podpory z druhého pilíře nedokáží kompenzovat destruktivní účinky nestálosti cen mléka a vstupů, které odrazují od podnikání v této produkci, jež vyžaduje významné dlouhodobé investice;

33. žádá o zohlednění problematiky chovu hospodářských zvířat závislého na krmivech v oblastech s nízkou dostupností pícnin, významu zavádění mechanismů na ochranu tohoto odvětví před kolísáním cen obilovin a podpory produkce v oblastech, v nichž má velký socioekonomický význam;

34. žádá, aby se zohledňovaly a zvláště podporovaly regiony, v nichž v posledních desetiletích v důsledku restrukturalizace výrazně poklesla tradiční produkce mléka, ale kde se podařilo toto odvětví udržet. Lokální produkce se v těchto regionech musí podporovat všemi možnými stávajícími nástroji, zejména prostřednictvím krátkých kanálů pro uvádění výrobků na trh;

Nedostatky balíčku předpisů týkajících se mléka

35. myslí si, že čtyři nástroje balíčku právních předpisů týkajících se mléka (smluvní vztahy, organizace producentů, mezioborové organizace a transparentnost) jsou nástroje nezbytné, avšak ne dostačující, a nejsou zaměřené na zaručení kontroly nad objemy, cenami a zisky chovatelů;

36. je toho názoru, že balíček právních předpisů týkajících se mléka neobsahuje takové nástroje, které by dokázaly zmírnit negativní dopady zrušení kvót na jednotlivá území a na model rodinných farem, v němž se uplatňují místní zdroje krmiva, především z luk, a že se toto zrušení projeví soustředěním produkce do zemědělských regionů s výhodnější pozicí, což zvýší environmentální rizika;

37. konstatuje, že v severních zemích Evropské unie, které jsou hlavními producenty mléka, mají velmi významné postavení družstva, která se těší až monopolnímu postavení a oznámily zvýšení svozu mléka na žádost svých členů;

38. konstatuje, že úprava smluvních vztahů, s níž balíček počítá a z níž jsou družstva vyňata, se bude vztahovat nanejvýše na 40 % objemu produkce mléka v celé EU, a že trh jako celek bude nepředvídatelný;

39. soudí, že organizace producentů jsou nezbytné, tváří v tvář mlékárnám však nemají vždy skutečnou vyjednávací moc, pokud se jedná pouze o vertikální organizace podle odvětví (vertikálně integrované organizace), a že tam, kde bude chybět protíváha v podobě organizace producentů podle oblasti produkce, která by dokázala vyjednávat s více mlékárnami, se chovatelé nedokáží v obchodních jednáních prosadit;

40. je toho názoru, že opatření balíčku neumožní dosáhnout cílů spočívajících v zajištění příjmu producentům. Navrhuje, aby byly do jednání o výkupní ceně mléka zahrnuty výrobní náklady na základě výsledků zemědělské datové účetní sítě podle zemí či dokonce regionů;

41. požaduje návrat k veřejné politice řízení bezpečnostních rezerv, zvýšení intervenční ceny a zachování mimořádných vývozních náhrad, aby se dosáhlo lepší rovnováhy v politice mléčné produkce, která by tak byla lépe přizpůsobena poptávce po kvalitních produktech na vnitřním i vnějším trhu;

42. konstatuje, že řízení nabídky u chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení je pozitivním bodem balíčku. Týká se však poměrně malého počtu zemí a pouze menší části evropské produkce (i ve Francii se tato chráněná označení původu a chráněná zeměpisná označení vztahují jen na 10 % celkové produkce mléka v zemi, avšak na 30 % horského mléka);

Nedostatečný návrh nařízení o jednotné společné organizaci trhů

43. domnívá se, že současné návrhy Evropského parlamentu, pokud jde o dobrovolné omezení produkce v případě krize, které by Komisi umožnily přiznat podporu těm producentům mléka, kteří dobrovolně omezí svou produkci mléka nejméně o 5 % po období nejméně 3 měsíců (které lze prodloužit), a vybírat poplatky od producentů, kteří svou produkci v tomto období zvýší, nepostačují k tomu, aby zastavily propad cen v případě nadprodukce;

44. domnívá se, že účinný systém řešení krizí musí prokázat dobrou schopnost reakce a že je proto nezbytné centralizovat vnitrostátní a celoevropské informace o dodávkách podle podniků během několika let, aby se dal zjistit stav krize prostřednictvím referenčních cen nebo marží, to však předpokládá přímé řízení, ať již Evropskou komisí či evropskou regulační agenturou;

Doporučení

45. žádá urgentní doplňující studie, které by zhodnotily územní dopady zrušení kvót podle skupin zemí, regionů

(konkrétně pokud jde o nejvzdálenější regiony) a půdně-klimatických zón (horské oblasti, znevýhodněné oblasti, přechodné zóny rostlinné výroby kombinované s živočišnou výrobou, nížiny), tak aby bylo možné předvídat a pokud možno omezit rizika přesunu a zániku výroby v řadě regionů;

46. žádá realistické posouzení perspektiv produkce, vnitřní spotřeby a vývozu ve střednědobém a dlouhodobém horizontu (2020–2030) podle druhu produktu, a to se zohledněním rostoucí nestálosti cen na světových trzích. Skutečnost, že v Evropě a ve Spojených státech neexistuje řízení nabídky ani politika veřejných rezerv, může nestálost cen pouze zesílit, to je však v rozporu s cílem rozvoje evropského mlékárenského odvětví;

47. žádá srovnávací analýzu politik v odvětví mléka v zemích, které jsou velkými producenty mléka, a přesné posouzení švýcarských zkušeností, a to jak z hospodářského, tak i sociálního a environmentálního hlediska;

48. požaduje posouzení dopadu právě probíhajících dvoustranných obchodních jednání, se zvláštním důrazem na regiony tzv. předurčené pro výrobu mléka;

49. v návaznosti na své stanovisko ze dne 4. května 2012 k reformě společné zemědělské politiky a politiky rozvoje venkova po roce 2013 považuje za zásadní znovu vyvážit podpory a návrhy Komise hodnotí jako nedostatečné k tomu, aby se konkurenceschopnost přesunula k malým a středním farmám (kde se uplatňují místní zdroje krmiva), k oblastem s přírodními omezeními, nejvzdálenějším regionům, ostrovním regionům i k některým oslabeným odvětvím;

50. žádá, aby byly prošetřeny možnosti přizpůsobit pro potřeby Evropské unie opatření jiných států určená pro mimořádnou krizi na trhu s mlékem, zejména opatření příštího amerického zákona o zemědělství („Farm Bill“) na období 2013–2017, jenž zejména poskytuje zapojeným výrobcům záruku marže, jež by převyšovala náklady na výživu zvířat, a počítá s povinným omezením dodávek. Požaduje, aby byla prošetřena opatření pro řízení krize přijatá v jiných státech, a posoudil se tak jejich dopad na světový trh s mlékem;

51. navrhuje, aby se možnost řízení objemu, s níž se v balíčku předpisů týkajících se mléka počítá a která je prozatím vyhrazena sýrům s chráněným označením původu či chráněným zeměpisným označením, v rámci dobrovolného údaje o kvalitě pro produkty horského zemědělství rozšířila na horské mléko;

52. myslí si, že údaj „horský produkt“ může pro odvětví mléka představovat zajímavý nástroj k provázání s konkrétními územími, a to za předpokladu, že budou přijaty odpovídající způsoby provádění;

53. navrhuje, aby se před zavedením případných opatření nahrazujících režim mléčných kvót prošetřilo uplatnění moratoria na ukončení kvót a tento režim byl případně prodloužen do konce období 2019–2020, aby bylo možné do té doby do větších podrobností zjistit důsledky jejich zrušení. Zároveň vyzývá Komisi, aby uzpůsobila „záchrannou síť“ pro trh s mlékem, začala pravidelně monitorovat světový trh a zhodnotila veřejné politiky v zemích s velkou produkcí;

54. žádá Komisi, aby znovu vypracovala spojitý projekt rozvoje venkova a výroby mléka v horských oblastech, znevýhodněných oblastech tzv. předurčených pro výrobu mléka, v nejvzdálenějších regionech i v členských státech, kde převážnou část produkce mléka zajišťují velmi malé zemědělské podniky;

55. žádá, aby se prioritně zajistilo trvalé uplatnění na vnitřních trzích v Evropské unii, zejména prostřednictvím distribuce mléka ve školách, v domovech důchodců a jako potravinová pomoc, a také díky přepracování a zjednodušení opatření na podporu a propagaci mléčných výrobků;

56. navrhuje, aby se v rámci strategie vývozu podporovaly především inovace v odvětví mléčných výrobků s vysokou přidanou hodnotou, a usnadnil se tak rozvoj nabídky lépe uzpůsobené novým spotřebitelům např. v zemích Maghrebu, Blízkého Východu a v Asii, a aby tuto strategii podpořila vhodná opatření;

57. navrhuje budovat pevná partnerství se zeměmi jižního Středomoří a Blízkého Východu, které nemají půdu a vodu v takovém množství, které by stačilo k produkci mléka za rozumnou cenu, a které představují trh s mlékem, který je přístupnější než Asie.

V Bruselu dne 30. května 2013

*předseda
Výboru regionů*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Přípravné akty)

VÝBOR REGIONŮ

101. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ DNE 30. KVĚTNA 2013

Stanovisko Výboru regionů Směrnice o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady společností kotovaných na burzách a o souvisejících opatřeních

(2013/C 218/06)

VÝBOR REGIONŮ

- si je vědom toho, že je důležité respektovat základní právo podniků fungovat bez vnějších zásahů, avšak je také důležité dodržovat rovnost žen a mužů jako základní hodnotu EU. Tato směrnice, která je minimální normou, usiluje o zajištění rovných podmínek pro obě pohlaví ve všech členských státech, a tedy o zlepšení ekonomických podmínek na vnitřním trhu;
- tvrdí, že chceme-li dosáhnout cíle zajistit rovné konkurenční podmínky a spojitý regulační rámec v celé EU, pak by mělo význam přijmout sankce, které budou podobné ve všech členských státech. V opačném případě by odrazující faktory v některých členských státech mohly být podstatně slabší než v jiných, což by vedlo k menšímu dodržování zákonů daného státu provádějících tuto směrnici;
- podporuje rozhodnutí Komise usilovat o zlepšení genderové vyváženosti spíše prostřednictvím legislativního návrhu se závaznými cíli, než prostřednictvím podpory samoregulace a/nebo dobrovolného přístupu;
- zdůrazňuje, že výběr nejlépe kvalifikovaných kandidátů na pozice členů dozorčí rady/nevýkonných členů správní rady musí probíhat transparentně a zakládat se na transparentních kvalifikačních kritériích, aby se o pozice ucházely všechny talentované osoby;
- zdůrazňuje, že v řadě zaměstnání má rozmanitost zaměstnanců z hlediska znalostí, dovedností, zkušeností, životních situací a pohlaví rozhodující význam pro dosažení zamýšlených výsledků. Výbor se proto domnívá, že je důležité, aby byl kandidát nedostatečně zastoupeného pohlaví upřednostněn, pokud je z hlediska vhodnosti, způsobilosti a odborných výsledků stejně kvalifikovaný jako kandidát opačného pohlaví a pokud objektivní posouzení, které zohlednilo všechna kritéria týkající se konkrétních kandidátů, nerozhodlo ve prospěch kandidáta opačného pohlaví.

Zpravodajka	paní Andreja POTOČNIK (SI/ALDE), místostarostka města Trzič
Odkaz	návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady společností kotovaných na burzách a o souvisejících opatřeních
	COM(2012) 614 final

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

Obecné poznámky

1. Rovnost žen a mužů je jednou ze základních hodnot a hlavních cílů Evropské unie zakotvených ve Smlouvě o EU (čl. 3 odst. 3) a v Listině základních práv (článek 23). V souladu s článkem 8 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) usiluje Unie při všech svých činnostech o odstranění nerovností a podporuje rovné zacházení pro muže a ženy. Ustanovení čl. 157 odst. 3 SFEU představuje právní základ pro přijetí opatření Unie, která mají zajistit uplatnění zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v otázkách zaměstnání a povolání.

2. Evropská komise ve svém návrhu směrnice o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady společností kotovaných na burzách usiluje o zajištění toho, aby do roku 2020 byli muži a ženy patřící do uvedené skupiny pracovníků rovnoměrně zastoupeni tak, aby podíl žádného pohlaví nepřesahoval 60 % ani nebyl trvale nižší než 40 % jejich celkového počtu.

3. Komise varuje, že pokrok při zvyšování procentního zastoupení žen v řídicích a dozorcích orgánech společností je příliš pomalý, průměrně se jejich účast v minulých letech zvyšovala pouze o 0,6 procentního bodu ročně⁽¹⁾. Při současném tempu bude trvat několik desetiletí, než se v celé EU dosáhne genderové vyváženosti. Rychlý a významný pokrok byl zaznamenán v členských státech a jiných zemích, ve kterých má tento vývoj oporu ve společenských hodnotách a postojích, a také tam, kde byla provedena doporučení a byly zavedeny závazné minimální požadavky na zastoupení obou pohlaví.

4. Opomíjení znalostí a dovedností vysoce kvalifikovaných žen je plýtváním širokou škálou příležitostí, jelikož pro hospo-

dárskou obnovu je nutné rovněž aktivní zapojení žen. Je třeba navrhnout nové, účinnější způsoby, jak úspěšně sladit rodinný a pracovní život. Zásadní význam pro profesní dráhu žen s vysokoškolským vzděláním mají opatření zaměřená na podporu jejich kariérního rozvoje a postgraduálních studií.

VÝBOR REGIONŮ

5. vítá předsevzetí Komise zlepšit genderovou vyváženost mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady společností kotovaných na burzách a souhlasí, že je naléhavě zapotřebí přijmout v této oblasti určitá opatření;

6. podporuje rozhodnutí Komise usilovat o zlepšení genderové vyváženosti spíše prostřednictvím legislativního návrhu se závaznými cíli, než prostřednictvím podpory samoregulace a/nebo dobrovolného přístupu;

7. je si vědom toho, jak závažné by bylo, kdyby ženy nebyly jmenovány do rozhodovacích pozic v ekonomice a kdyby z toho důvodu jejich potenciál z hlediska lidských zdrojů zůstal nevyužit. Je zapotřebí rozhodného úsilí o odstranění překážek v kariérním rozvoji žen.

Podrobné vysvětlení

8. Podle názoru Komise jsou ve většině členských států výběrová řízení a nezbytná kvalifikační kritéria pro pozice v řídicích a dozorcích orgánech v současnosti nedostatečně transparentní, což značně brání lepší genderové vyváženosti mezi členy řídicích a dozorcích orgánů a negativně to ovlivňuje jak profesní dráhu kandidátů, tak jejich mobilitu, jakož i rozhodnutí přijímaná investory.

⁽¹⁾ Viz zpráva o pokroku: „Women in economic decision-making in the EU: Progress report“, březen 2012 (http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/women-on-boards_en.pdf).

9. Návrh směrnice se snaží podpořit rovnost žen a mužů při přijímání ekonomických rozhodnutí a plně využít stávající potenciál kandidátů. Jeho cílem je zajistit rovnocennější zastoupení žen a mužů v řídicích a dozorcích orgánech a současně tak přispět k plnění cílů strategie Evropa 2020.

10. Členské státy musí pro případy porušení povinností vyplývajících z této směrnice stanovit účinné, přiměřené a odrazující sankce, které by mj. mohly zahrnovat udělení správní pokuty soudními orgány či ustanovení, že soudní orgán prohlásí jmenování nebo volbu kandidáta na člena dozorčí rady/nevýkonného člena správní rady, které proběhly v rozporu s vnitrostátními ustanoveními, za neplatné či je zruší.

11. Od členských států se očekává, že budou Komisi podávat zprávy o provádění této směrnice. Tyto zprávy mají také zahrnovat informace o opatřeních přijatých za účelem dosažení uvedených cílů.

12. Směrnice se netýká malých a středních podniků.

VÝBOR REGIONŮ

13. zdůrazňuje, že výběr nejlépe kvalifikovaných kandidátů na pozice členů dozorčí rady/nevýkonných členů správní rady musí probíhat transparentně a zakládat se na transparentních kvalifikačních kritériích, aby se o pozice ucházely všechny talentované osoby;

14. zdůrazňuje, že v řadě zaměstnání má rozmanitost zaměstnanců z hlediska znalostí, dovedností, zkušeností, životních situací a pohlaví rozhodující význam pro dosažení zamýšlených výsledků. Výbor se proto domnívá, že je důležité, aby byl kandidát nedostatečně zastoupeného pohlaví upřednostněn, pokud je z hlediska vhodnosti, způsobilosti a odborných výsledků stejně kvalifikovaný jako kandidát opačného pohlaví a pokud objektivní posouzení, které zohlednilo všechna kritéria týkající se konkrétních kandidátů, nerozhodlo ve prospěch kandidáta opačného pohlaví;

15. je si vědom toho, že je důležité respektovat základní právo podniků fungovat bez vnějších zásahů, avšak je také důležité dodržovat rovnost žen a mužů jako základní hodnotu EU. Tato směrnice, která je minimální normou, usiluje o zajištění rovných podmínek pro obě pohlaví ve všech členských státech, a tedy o zlepšení ekonomických podmínek na vnitřním trhu;

16. je přesvědčen, že návrh neznamena žádný porušení zásady subsidiarity, neboť má jasnou právní oporu ve Smlouvách EU a přináší skutečnou evropskou přidanou hodnotu, protože řeší politický cíl Evropské unie v oblasti genderové vyváženosti a zajišťuje právní jistotu podnikům, jež působí ve více než jednom členském státě a jejichž přeshraniční fungování by mohlo být negativně ovlivněno současnými rozdíly v pravidlech uplatňovaných pro genderovou vyváženost v řídicích a dozorcích orgánech společností;

17. zdůrazňuje, že je nezbytné podpořit opatření na evropské úrovni a zajistit v této oblasti jednotný celoevropský regulační rámec. Současná situace, kdy má každý členský stát své vlastní normy a legislativu, vede k nejistotě ve fungování vnitřního trhu, protože mnoho kotovaných společností působí ve více než jednom členském státě;

18. tvrdí, že chceme-li dosáhnout cíle zajistit rovné konkurenční podmínky a spojitý regulační rámec v celé EU, pak by mělo význam přijmout sankce, které budou podobné ve všech členských státech. V opačném případě by odrazující faktory v některých členských státech mohly být podstatně slabší než v jiných, což by vedlo k menšímu dodržování zákonů daného státu provádějících tuto směrnici;

19. poukazuje na to, že by bylo vhodné klást větší důraz na zlepšení genderové vyváženosti nejen mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady, ale mezi všemi členy dozorčích/správních rad;

20. upozorňuje, že ženy jsou při ujímání se vedoucích pozic stále bržděny určitými faktory, jedním z těch důležitějších jsou chybějící opatření usnadňující zachování souladu mezi rodinným a pracovním životem;

Význam pro místní a regionální úroveň

VÝBOR REGIONŮ

21. domnívá se, že místní a regionální orgány musí usilovat o zajištění větší rovnosti. Rovnocenné zastoupení žen a mužů je nejen nezbytným předpokladem skutečné demokracie a spravedlivé společnosti, ale také základní podmínkou pro dosažení cíle EU, kterým je inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění;

22. má za to, že lhůta do roku 2018 je pro zajištění 40 % zastoupení nedostatečně zastoupeného pohlaví přiměřená v případě, že zástupci místních a regionálních orgánů jsou členy řídicích a dozorčích orgánů (veřejně vlastněných) společností;

23. upozorňuje, že je důležité, aby veřejné společnosti byly dobrým příkladem pro soukromé společnosti, pokud jde o 40 % zastoupení nedostatečně zastoupeného pohlaví.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Právní východiska

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 157 odst. 3 této smlouvy,	s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na <u>článek 8</u> a čl. 157 odst. 3 a <u>4</u> této smlouvy,

Odůvodnění

Zajištění souladu s odstavcem 1 návrhu stanoviska. Článek 8 Smlouvy o fungování Evropské unie by měl být uveden jako jeden z právních základů směrnice, neboť stanoví genderovou vyváženost coby horizontální cíl Evropské unie.

Pozměňovací návrh 2

Právní východiska

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	s ohledem na <u>článek 2 a čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii</u> ,

Odůvodnění

Zajištění souladu s odstavcem 1 návrhu stanoviska.

Pozměňovací návrh 3

Právní východiska

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	s ohledem na <u>článek 23 Listiny základních práv Evropské unie</u> ,

Odůvodnění

Zajištění souladu s odstavcem 1 návrhu stanoviska.

Pozměňovací návrh 4**Bod (17) odůvodnění**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Společnosti kotované na burzách jsou obzvláště ekonomicky důležité, známé a ovlivňují trh jako celek. Opatření stanovená v této směrnici by proto měla platit pro kotované společnosti, které jsou definovány jako společnosti založené v členském státě, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 14 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů⁽¹⁾ v jednom nebo více členských státech. Tyto společnosti určují standardy pro celé hospodářství a dá se očekávat, že jejich počínání budou napodobovat i ostatní typy společností. Veřejná povaha kotovaných společností opravňuje k tomu, aby byly ve veřejném zájmu více regulovány. ⁽¹⁾ Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1.	Společnosti kotované na burzách jsou obzvláště ekonomicky důležité, známé a ovlivňují trh jako celek. Opatření stanovená v této směrnici by proto měla platit pro kotované společnosti, které jsou definovány jako společnosti <u>se sídlem</u> založené v členském státě, jejichž ~~akcie~~<u>cenné papíry</u> jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 14 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů⁽¹⁾ v jednom nebo více členských státech. Tyto společnosti určují standardy pro celé hospodářství a dá se očekávat, že jejich počínání budou napodobovat i ostatní typy společností. Veřejná povaha kotovaných společností opravňuje k tomu, aby byly ve veřejném zájmu více regulovány. ⁽¹⁾ Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1.

Odůvodnění

Bezpečnějšími kritérii pro určení společností, jež spadají do působnosti této směrnice, jsou místo, kde má společnost sídlo (spíše než místo, kde je registrována), a akcie (spíše než cenné papíry).

Pozměňovací návrh 5**Bod (21) odůvodnění**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Podle vnitrostátních předpisů nebo praxe může nebo musí být ve více členských státech jistý počet členů dozorčí rady/nevýkonných členů správní rady jmenován či zvolen pracovníky společnosti a/nebo jejich organizacemi. Kvantitativní cíle uvedené v této směrnici by měly platit pro všechny členy dozorčí rady/nevýkonné členy správní rady, včetně zástupců zaměstnanců. Praktické postupy, které zajistí splnění těchto cílů a zohlední skutečnost, že někteří členové dozorčí rady/nevýkonní členové správní rady jsou zástupci zaměstnanců, by si však měly určit dotčené členské státy.	Podle vnitrostátních předpisů nebo praxe může nebo musí být ve více členských státech jistý počet členů dozorčí rady/nevýkonných členů správní rady jmenován či zvolen pracovníky společnosti a/nebo jejich organizacemi. Kvantitativní cíle uvedené v této směrnici by měly platit pro všechny členy dozorčí rady/nevýkonné členy správní rady, včetně zástupců zaměstnanců. Praktické postupy, které zajistí splnění těchto cílů a zohlední skutečnost, že někteří členové dozorčí rady/nevýkonní členové správní rady jsou zástupci zaměstnanců, by si však měly určit dotčené členské státy, <u>přičemž by měly zohlednit specifické postupy volby/jmenování těchto zástupců.</u>

Odůvodnění

Úsilí o genderovou vyváženost musí být v souladu s demokratickými postupy volby/jmenování uplatňovanými odbory v členských státech.

Pozměňovací návrh 6**Bod (31) odůvodnění**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Protože genderové složení pracovníků má přímý vliv na dostupnost kandidátů nedostatečně zastoupeného pohlaví, mohou členské státy stanovit, že dotčená společnost nemá mít povinnost splnit cíl stanovený směrnicí, pokud osoby nedostatečně zastoupeného pohlaví tvoří méně než 10 % pracovníků.	~~Protože genderové složení pracovníků má přímý vliv na dostupnost kandidátů nedostatečně zastoupeného pohlaví, mohou členské státy stanovit, že dotčená společnost nemá mít povinnost splnit cíl stanovený směrnicí, pokud osoby nedostatečně zastoupeného pohlaví tvoří méně než 10 % pracovníků.~~

Odůvodnění

Pozměňovací návrh je v souladu s legislativním pozměňovacím návrhem 11 stanoviska VR vztahujícím se k čl. 4 odst. 6, navrženým samotnou zpravodajkou.

Pozměňovací návrh 7**Bod (32) odůvodnění**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Vzhledem k tomu, že kotované společnosti by měly usilovat o zvýšení podílu osob nedostatečně zastoupeného pohlaví ve všech rozhodovacích pozicích, mohou členské státy stanovit, že cíl stanovený v této směrnici by měl být považován za splněný, pokud mohou kotované společnosti prokázat, že osoby nedostatečně zastoupeného pohlaví zastávají v řídicích a dozorcích orgánech alespoň třetinu všech pozic, bez ohledu na to, zda jsou členy představenstva/výkonnými členy správní rady či členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady.	~~Vzhledem k tomu, že kotované společnosti by měly usilovat o zvýšení podílu osob nedostatečně zastoupeného pohlaví ve všech rozhodovacích pozicích, mohou členské státy stanovit, že cíl stanovený v této směrnici by měl být považován za splněný, pokud mohou kotované společnosti prokázat, že osoby nedostatečně zastoupeného pohlaví zastávají v řídicích a dozorcích orgánech alespoň třetinu všech pozic, bez ohledu na to, zda jsou členy představenstva/výkonnými členy správní rady či členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady.~~

Odůvodnění

Zbytečné oslabení textu.

Pozměňovací návrh 8**Bod (34) odůvodnění**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy by měly od kotovaných společností požadovat, aby každoročně předkládaly příslušným vnitrostátním orgánům informace o genderovém složení svých řídicích a dozorcích orgánů, jakož i informace o tom, jak se jim daří plnit cíle stanovené v této směrnici, a umožnily tak těmto orgánům posoudit pokrok, kterého každá kotovaná společnost v oblasti genderové vyváženosti dosáhla. Tyto informace by měly být zveřejněny a v případě, že dotčená společnost daný cíl ještě nesplnila, měla by uvést opatření, která pro splnění daného cíle doposud přijala a hodlá v budoucnosti přijmout.	Členské státy by měly od kotovaných společností požadovat, aby každoročně předkládaly příslušným vnitrostátním orgánům informace o genderovém složení svých řídicích a dozorcích orgánů, jakož i informace o tom, jak se jim daří plnit cíle stanovené v této směrnici, a umožnily tak těmto orgánům posoudit pokrok, kterého každá kotovaná společnost v oblasti genderové vyváženosti dosáhla. Tyto informace by měly být zveřejněny a v případě, že dotčená společnost daný cíl ještě nesplnila, měla by uvést opatření, která pro splnění daného cíle doposud přijala a hodlá v budoucnosti přijmout, a lhůtu pro jejich přijetí, která v žádném případě nesmí přesáhnout platnost této směrnice.

Odůvodnění

Změna terminologie: Cílem směrnice je dosáhnout genderové vyváženosti, nezávisle na tom, že by stávající nevyváženost mezi členy dozorčích rad/nevýkonnými členy správních rad podléhala genderovým otázkám. Genderem rozumíme soubor sociálních a kulturních charakteristik, kterými se liší ženy od mužů a které nejsou vrozené, mění se v čase a v rámci kultury a mezi různými kulturami vykazují značné rozdíly. Pohlavím rozumíme biologické charakteristiky, jimiž se odlišují ženy a muži. Doplnění textu: Je nutné specifikovat lhůty pro přijetí opatření, aby se předešlo tomu, že plnění cílů bude ponecháno na volném uvážení podniku.

Pozměňovací návrh 9

Bod (40) odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<u>V souladu s návrhem minimální harmonizace požadavků na řízení a správu společností, jež se týkají rozhodnutí o jmenování kandidátů, která by měla být založená na objektivních kvalifikačních kritériích, aby se mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady dosáhlo genderové vyváženosti, mohou členské státy učinit dobrovolně více, než požadují minimální normy.</u>

Odůvodnění

Členské státy, jež už dosáhly – nebo se snaží dosáhnout – v genderové vyváženosti mezi členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady lepších výsledků, tak mohou učinit.

Pozměňovací návrh 10

Čl. 2 odst. 1

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
„kotovanou společností“ se rozumí společnost se sídlem v některém z členských států, jejíž cenné papíry jsou v jednom nebo více členských státech přijaté k obchodování na regulovaném trhu ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 14 směrnice 2004/39/ES;	„kotovanou společností“ se rozumí společnost se sídlem v některém z členských států, jejíž ~~akcie~~ ~~cenné papíry~~ jsou v jednom nebo více členských státech přijaté k obchodování na regulovaném trhu ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 14 směrnice 2004/39/ES;

Odůvodnění

Bezpečnějším kritériem pro určení společností, jež spadají do působnosti této směrnice, jsou akcie (spíše než cenné papíry).

Pozměňovací návrh 11

Čl. 2 odst. 8

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
„malým a středním podnikem“ či „MSP“ se rozumí společnost, která zaměstnává méně než 250 osob a má roční obrát do 50 milionů EUR, nebo její bilanční suma celkem nepřesahuje 43 milionů EUR, nebo pokud jde o malé a střední podniky se sídlem v členském státě, jehož měnou není euro, ekvivalentní částky v měně tohoto členského státu;	„malým a středním podnikem“ či „MSP“ se rozumí společnost, která zaměstnává méně než 250 osob a má roční obrát do 50 milionů EUR, nebo její bilanční suma celkem nepřesahuje 43 milionů EUR, nebo pokud jde o malé a střední podniky se sídlem v členském státě, jehož měnou není euro, ekvivalentní částky v měně tohoto členského státu;

Odůvodnění

Netýká se českého znění.

Navržený pozměňovací návrh 12

Čl. 4 odst. 6

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy mohou stanovit, že se cíl stanovený v odstavci 1 nevztahuje na kotované společnosti, v nichž osoby nedostatečně zastoupeného pohlaví tvoří méně než 10 % pracovníků.	~~Členské státy mohou stanovit, že se cíl stanovený v odstavci 1 nevztahuje na kotované společnosti, v nichž osoby nedostatečně zastoupeného pohlaví tvoří méně než 10 % pracovníků.~~

Odůvodnění

Protože členové dozorčí rady/nevýkonní členové správní rady vykonávají především dozorčí funkce, je v jejich případě také snazší zaměstnat kvalifikované kandidáty, kteří nepůsobí v dané společnosti či v konkrétním odvětví – tento aspekt je důležitý pro ty oblasti hospodářství, ve kterých jsou osoby určitého pohlaví mezi pracovníky obzvláště nedostatečně zastoupeny. Proto nevidíme důvod, aby cíl stanovený v odstavci 1 nebyl uskutečněn v případě, že osoby nedostatečně zastoupeného pohlaví tvoří méně než 10 % pracovníků kotovaných společností.

Pozměňovací návrh 13

Čl. 4 odst. 7

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy mohou stanovit, že cíl stanovený v odstavci 1 je splněn, pokud mohou kotované společnosti prokázat, že osoby nedostatečně zastoupeného pohlaví zastávají v řídicích a dozorcích orgánech alespoň třetinu všech pozic, bez ohledu na to, zda jsou členy představenstva/výkonnými členy správní rady či členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady.	~~Členské státy mohou stanovit, že cíl stanovený v odstavci 1 je splněn, pokud mohou kotované společnosti prokázat, že osoby nedostatečně zastoupeného pohlaví zastávají v řídicích a dozorcích orgánech alespoň třetinu všech pozic, bez ohledu na to, zda jsou členy představenstva/výkonnými členy správní rady či členy dozorčí rady/nevýkonnými členy správní rady.~~

Odůvodnění

Zbytečné oslabení textu. Vyškrtnutí navazuje na vyškrtnutí bodu odůvodnění 32.

Pozměňovací návrh 14

Čl. 5 odst. 3

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Pokud kotovaná společnost neplní cíle stanovené v čl. 4 odst. 1 nebo vlastní individuální závazky přijaté podle tohoto článku odstavce 1, musí dodatečně k informacím uvedeným v tomto článku v odstavci 2 uvádět rovněž důvody, kvůli kterým společnost cíle nebo závazky neplní, jakož i popis opatření, která společnost dosud přijala či která hodlá přijmout, aby dané cíle nebo závazky splnila.	Pokud kotovaná společnost neplní cíle stanovené v čl. 4 odst. 1 nebo vlastní individuální závazky přijaté podle tohoto článku odstavce 1, musí dodatečně k informacím uvedeným v tomto článku v odstavci 2 uvádět rovněž důvody, kvůli kterým společnost cíle nebo závazky neplní, jakož i popis opatření, která společnost dosud přijala či která hodlá přijmout, aby dané cíle nebo závazky splnila, a lhůtu pro jejich přijetí, která v žádném případě nesmí přesáhnout platnost této směrnice.

Odůvodnění

Je nutné specifikovat lhůty pro přijetí opatření, aby se předešlo tomu, že plnění cílů bude ponecháno na volném uvážení podniku.

Pozměňovací návrh 15

Článek 7

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Členské státy mohou zavést nebo zachovat ustanovení, která zajištění vyváženějšího zastoupení mužů a žen ve společnostech se sídlem na jejich území podporují v ještě větší míře než ustanovení této směrnice, pokud tato ustanovení nezpůsobí neoprávněnou diskriminaci či nezabrání řádnému fungování vnitřního trhu.	Členské státy mohou zavést nebo zachovat ustanovení, která zajištění vyváženějšího zastoupení mužů a žen ve společnostech se sídlem na jejich území podporují v ještě větší míře než ustanovení této směrnice, pokud tato ustanovení nezpůsobí neoprávněnou diskriminaci či nezabrání řádnému fungování vnitřního trhu.

Odůvodnění

Netýká se českého znění.

V Bruselu dne 30. května 2013

předseda
Výboru regionů
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regionů Revize směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA)

(2013/C 218/07)

VÝBOR REGIONŮ

- požaduje, aby koordinovaná nebo společná řízení EIA navrhovaná v čl. 2 odst. 3 měla dobrovolný charakter a nebyla povinná. Mělo by zde být jednoznačně uvedeno, jakých jiných legislativních aktů EU by se toto ustanovení týkalo;
- odmítá zavedení povinnosti provádět určení rozsahu posuzování bez jakýchkoli výjimek, jak se uvádí v čl. 5 odst. 2. Odpovědnost za zajištění odpovídajícího rozsahu a míry podrobnosti informací týkajících se životního prostředí má i nadále nést oznamovatel;
- požaduje, aby směrnice EIA v čl. 5 odst. 3 zohlednila různé systémy ověřování zpráv o vlivech na životní prostředí, které jsou používány v členských státech, včetně těch, kde tyto zprávy interně ověřují příslušné orgány nebo orgány pro ochranu životního prostředí;
- vítá, že se v čl. 6 odst. 7 zavádí minimální lhůta pro jednání s veřejností v délce 30 dnů. Zavádění lhůt, které tuto minimální lhůtu překračují, však musí být ponecháno na členských státech;
- požaduje, aby byl změněn návrh uvedený v čl. 8 odst. 1 týkající se rozhodnutí o vydání povolení s cílem zohlednit různé systémy, které v členských státech existují, a doporučuje, aby byla ve směrnici určena doba platnosti EIA, což je důležité pro kvalitu a tím i účinnost tohoto posouzení;
- kriticky hodnotí stanovení závazné lhůty pro rozhodnutí o uzavření procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí (čl. 8 odst. 3). Uspíšení řízení, které má stanovení lhůt přinést, lze lépe dosáhnout diferencovanými ustanoveními v jednotlivých členských státech;
- požaduje, aby byla přechodná ustanovení formulována tak, aby posuzování vlivů na životní prostředí u záměrů nacházejících se v pokročilé fázi řízení bylo uzavřeno podle ustanovení dosavadní směrnice EIA.

Zpravodaj	Marek SOWA (PL/ELS), maršálek Malopolského vojvodství
Odkaz	návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí
	COM(2012) 628 final

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

A. Obecné připomínky

1. zdůrazňuje, že navrhované změny evropského právního rámce pro posuzování vlivů na životní prostředí jsou v mnoha ohledech nezbytné a žádoucí. Podtrhuje však, že veškeré změny by měly usilovat o dosažení správné rovnováhy mezi požadavky v oblasti ochrany životního prostředí na straně jedné a hospodářským rozvojem na straně druhé. Přílišná zdlouhavost procesu směřujícího k vydání povolení k realizaci záměru může poškodit sociální a ekonomické zájmy, může vést ke snížení konkurenceschopnosti EU jako celku a v mnoha případech neprospívá ani ochraně životního prostředí a zdraví a života lidí. Změny ohledně kvality a souladu postupů a dokumentů musí být zaváděny tak, aby byla zaručena účinnost a efektivita rozhodování;

2. podotýká, že má vážné pochybnosti, pokud jde o některé změny, které by měly za následek prodloužení doby trvání hlavních fází procesu;

3. připomíná, že tato změna směrnice EIA bude mít značný dopad na místní a regionální orgány, jež hrají ústřední roli při provádění navrhovaných opatření. Na rozdíl od toho, co očekává Komise, se domnívá, že řada navrhovaných změn ve směrnici EIA může zvýšit administrativní zátěž místních a regionálních orgánů s ohledem na organizování, řízení a výdaje. V souvislosti s tím požaduje, aby se zamezilo jakémukoliv přenesení odpovědnosti z oznamovatele na příslušné orgány v této oblasti;

4. podotýká, že veškeré dodatečné náklady a administrativní zátěž orgánů veřejné správy je třeba posoudit z hlediska socio-ekonomických a environmentálních přínosů spojených s navrhovanými změnami tak, aby v dlouhodobém horizontu přínosy převažovaly nad náklady;

5. zdůrazňuje, že směrnice může přinést výsledky pouze tehdy, když orgány na celostátní, regionální a místní úrovni vytvoří řádně fungující institucionální struktury s potřebnými finančními a personálními zdroji, díky nimž se budou moci

aktivně zapojit všechna příslušná odvětví veřejné správy, zejména odbory životního prostředí. Podtrhuje, že je trvale nutné dále rozvíjet potenciál na úrovni místních a regionálních orgánů, k čemuž by měla patřit užší spolupráce s existujícími vnitrostátními středisky pro posuzování vlivů na životní prostředí a pomoc z jejich strany;

6. vyzývá k používání jednodušší terminologie v celém textu návrhu směrnice i jeho přílohách, aby se tak dosáhlo větší právní jistoty;

7. podporuje úmysl zkvalitnit zprávy o vlivech na životní prostředí, směrnice EIA by však měla zahrnovat různé systémy ověřování těchto zpráv v členských státech, v regionech a ve městech;

8. domnívá se, že nová ustanovení uspokojivým způsobem nezohledňují různé systémy EIA, jež jsou uplatňovány v jednotlivých členských státech – např. posuzování vlivů na životní prostředí a udělování povolení k realizaci záměru může probíhat společně nebo zvlášť;

B. Oblast působnosti – článek 1

9. žádá vysvětlení, proč byla definice pojmu „záměr“ v čl. 1 odst. 2 rozšířena na demoliční práce. Domnívá se, že pokud má být tímto ustanovením zavedena možnost posuzování vlivů na životní prostředí v případě demoličních prací u každého ze záměrů uvedených v přílohách I a II, pak to způsobí značnou dodatečnou administrativní zátěž. Je toho názoru, že vlivy na životní prostředí by se u demoličních prací měly povinně posuzovat pouze v přesně vymezených případech uvedených v přílohách I a II, u demolice či demontáže záměru na konci životního cyklu nebo u demoličních prací, jež jsou nutné k realizaci záměru;

10. požaduje, aby byla znovu prostudována jednak definice „povolení“, jednak použití tohoto slova v textu, neboť transpozice a provádění směrnice o službách (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu) přispěly v členských státech ke zrušení požadavku získat předběžný souhlas s rozvojem určitých služeb, který byl nahrazen zpětnými kontrolami;

11. vítá, že „záměry určené pro účely národní obrany nebo ochrany občanů“ nepodléhají povinnému posuzování vlivů na životní prostředí. Aby toto ustanovení nebylo zneužíváno a z procesu EIA nebylo vyloučeno příliš mnoho záměrů, mohla by být směrnice doplněna o ukázkový seznam záměrů tohoto typu, jejichž účelem je ochrana občanů, a to i se zohledněním záměrů, jež jsou podporovány v rámci Fondu solidarity Evropské unie;

12. vyjadřuje politování nad tím, že v návrhu nebyly přezkoumány přílohy I a II, neboť se tím promarnila možnost tyto přílohy přepracovat a na základě dosavadních zkušeností případně omezit jejich oblast působnosti. Opětovně vyzývá k tomu, aby byly stanoveny celounijní minimální prahové hodnoty pro větší transparentnost práva. Zmenšily by se tak nerovnosti v přístupu k podnikům v EU a snížila by se administrativní a finanční zátěž místních a regionálních orgánů v jednotlivých členských státech. Bylo zaznamenáno, že některé členské státy při určování prahových hodnot často překračují svou míru svobody rozhodování tím, že zohledňují pouze vybraná kritéria uvedená v příloze III nebo některé záměry předem z procesu vylučují. Při sjednocování prahových hodnot by měly být vzaty v potaz také limity a kritéria používaná ve směrnici 2010/75/EU o průmyslových emisích;

C. Určení jednoho odpovědného orgánu (koordinovaná nebo společná řízení) – čl. 2 odst. 3

13. domnívá se, že koordinovaná nebo společná řízení by měla mít dobrovolný charakter a neměla by být povinná, jak navrhuje Komise;

14. požaduje, aby bylo pro větší právní jasnost v čl. 2 odst. 3 jednoznačně uvedeno, jakých jiných legislativních aktů EU by se toto ustanovení týkalo;

15. poukazuje na to, že zřízení jednoho orgánu odpovědného za EIA by nemělo být spojeno s vyšší personální a finanční zátěží, aniž by takto vzniklý přínos pro posuzování vlivů na životní prostředí byl v poměru k této zátěži. Žádá, aby bylo objasněno, zda se ustanovení „členské státy určí jeden orgán, který bude odpovídat za usnadnění povolení řízení u každého záměru“ vztahuje pouze na záměry, u nichž se uplatňuje koordinované nebo společné řízení, nebo na všechny záměry obecně. V některých členských státech bude velmi těžké tento požadavek splnit vzhledem ke zvláštní hierarchii a

pravomocem různých orgánů veřejné správy, jež se na tomto procesu podílejí. S ohledem na členské státy, v nichž je posuzování vlivů na životní prostředí již nyní součástí povolení řízení a provádí je orgán, který má vydání tohoto povolení na starosti, je třeba upřesnit, že „jedním orgánem“, o němž je v návrhu řeč, může být tentýž orgán;

D. Nové prvky, které je třeba zohlednit při posuzování vlivů na životní prostředí (článek 3), ve zjišťovacím řízení (příloha III) a ve zprávě o vlivech na životní prostředí (čl. 5 odst. 1, příloha IV)

16. vyzývá ke sjednocení terminologie a míry podrobnosti v článku 3 a v přílohách III a IV. Je třeba upřesnit aspekty uvedené v článku 3 na základě přílohy IV, např. co se týče využívání a zaboru půdy, ekosystémů a jejich funkce a „rizik přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem“. Požaduje, aby byly určité výčty (například v bodě 5) vyčerpávající, aby se tak zamezilo rozšíření záběru posuzování;

17. vyzývá Komisi, aby v co nejkratší době od vstupu změněné směrnice v platnost předložila pokyny ohledně metod posuzování místního vlivu záměru na změnu klimatu, jakož i vystavení, zranitelnosti a odolnosti daného prostředí vůči rizikům přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem;

18. vyzývá k tomu, aby byly do posledního pododstavce odstavce 5 v příloze IV doplněny cíle ochrany životního prostředí stanovené na místní či regionální úrovni;

19. připojuje se k žádosti Rady o další vyjasnění pojmu „vhodná alternativní řešení“, který byl ve směrnici použit, a posuzování vývoje v případě, že by se záměr neuskutečnil (základní scénář). Za vhodná by měla být pokládána pouze taková alternativní řešení, která jsou rovněž úměrná příslušným cílům, jsou v souladu s jinými legislativními akty EU a odpovídají fázi plánování a druhu daného záměru;

E. Zjišťovací řízení – článek 4, příloha II.A, příloha III

20. vítá obecný záměr Komise zjednodušit zjišťovací řízení a posílit soulad přístupů členských států, aby bylo zajištěno, že posouzení vlivů na životní prostředí bude vyžadováno pouze v případech, kdy je zřejmé, že může dojít k významným dopadům na životní prostředí;

21. kriticky se staví k novým ustanovením, která budí dojem, že zjišťovací řízení bude jakýmsi malým posouzením vlivů na životní prostředí. Z příloh II.A a III vyplývá, že se prakticky bude předkládat zpráva o posouzení, v níž se bude uvádět, zda může mít záměr významný vliv na životní prostředí či nikoli. Rozdíl je v tom, že se zde nebudou zkoumat alternativní řešení. Zjišťovací řízení by spíše mělo probíhat formou seznamu kontrolních otázek, která by místním a regionálním orgánům poskytovala snadno použitelné mechanismy k výběru okolností, které nemají významný vliv na životní prostředí. Kromě toho se v souladu s navrhovanou změnou čl. 4 odst. 3 má na všechny záměry uvedené v příloze II směrnice vztahovat požadavek, aby oznamovatel poskytl informace o povaze projektu, jeho potenciálním vlivu na životní prostředí a o zamýšlených opatřeních s cílem zamezit a snížit významný vliv, a to na základě informací vyjmenovaných v nové příloze II.A. To je v rozporu s řešením, které připouští čl. 4 odst. 2 – členské státy se mohou rozhodnout používat oba postupy uvedené v písmenech a) a b). Také je na místě upřesnit používání prahových hodnot zmíněných v odst. 2 písm. b) a stanovit, zda mohou členské státy na základě kritérií v příloze III tyto prahové hodnoty určovat samy, nebo jestli je určuje směrnice;

22. dále poukazuje na to, že příloha III znamená v mnoha směrech výrazné zpřísnění oproti stávající právní situaci, co se týče kritérií výběru podle čl. 4 odst. 4. V příloze III je např. vedle četných podrobných upřesnění uvedena také řada dalších kritérií, jež je třeba zohlednit (rizika přírodních katastrof, vlivy na změnu klimatu, zemědělské oblasti s vysokou přírodní hodnotou atd.), přičemž tato kritéria zčásti nemají žádný bezprostřední vztah k projektu a případně přesahují rámec postupu posuzování při rozhodování o povolení záměru. Např. ke změně klimatu dochází na rozsáhlém území a navíc ji nelze dostatečně prostorově a časově vymezit. V současné době ji lze simulovat pouze s pomocí velice nákladných počítačových modelů. Na úrovni záměru se pozornost zatím v případě potřeby zaměřovala nanejvýš na vliv na místní klima. Jelikož se má nyní při posuzování vlivů na životní prostředí klást důraz na velkoplošnou změnu klimatu, je třeba se obávat toho, že oznamovatelům vzniknou vysoké náklady, které přinesou sporné odborné výsledky a vzhledem k druhořadému významu bodových a liniových záměrů pro vývoj klimatu budou nepřiměřené. Proto požaduje, aby byly vyjmenovány všechny záměry, pro něž toto ustanovení platí. Poukazuje na to, že zamýšlená změna je v rozporu se zásadou subsidiarity. Plánované další upřesnění a také doplnění dodatečných kritérií odporuje myšlence uvedené v 11. bodě odůvodnění směrnice EIA, že členským státům musí být ponechán prostor pro přijímání odpovídajících rozhodnutí, a to i za účelem zohlednění zvláštní situace v jednotlivých zemích. Množství kritérií, k nimž je třeba přihlížet, resp. míra jejich podrobnosti přesahuje úroveň, kterou je možné závazně předepisovat pro celou EU;

F. Určení rozsahu posuzování – čl. 5 odst. 2

23. je sice potěšen tím, že návrh Komise na zavedení povinného určování rozsahu posuzování zohledňuje jeho předchozí

doporučení týkající se zlepšení kvality informací a zefektivnění procesu EIA, nicméně odmítá zavedení povinnosti provádět určení rozsahu posuzování bez jakýchkoli výjimek. Odpovědnost za zajištění odpovídajícího rozsahu a míry podrobnosti informací týkajících se životního prostředí však má i nadále nést oznamovatel. Je třeba zamezit značnému dodatečnému zatížení oznamovatele a zúčastněných orgánů;

24. doporučuje doplnit určování rozsahu zavedením pokynů Komise či vnitrostátních pokynů pro obsah, který se konkrétně vztahuje k danému odvětví, a to tam, kde to může pomoci zajistit kvalitu procesu EIA a nashromáždit všechny aspekty, které jsou pro rozhodnutí důležité;

25. kriticky hodnotí návrhy obsažené v čl. 5 odst. 2 písm. a) (rozhodnutí a stanoviska, která je nutno získat), písm. c) (stanovení jednotlivých fází řízení a jejich trvání příslušným orgánem) a písm. d) (vhodná alternativní řešení vztahující se k navrhovanému záměru a jeho konkrétní povaha);

G. Zkvalitnění zpráv o vlivech na životní prostředí – čl. 5 odst. 3

26. domnívá se, že kvalitu zpráv o vlivech na životní prostředí musí zajišťovat oznamovatel. Je třeba zachovat rozlišování mezi zajišťováním kvality při přípravě zpráv oznamovatelem a při ověřování zpráv příslušným orgánem. Uznává nicméně, že kontrola kvality zpráv se musí posílit, aby byla zaručena nezávislost analýzy na oznamovateli;

27. je toho názoru, že směrnice EIA by měla zahrnovat různé systémy ověřování zpráv o vlivech na životní prostředí, které jsou používány v členských státech a místními a regionálními orgány. Ve stávajících systémech je dána nejen spolupráce s externími odborníky a výbory odborníků, o níž se hovoří v návrhu Komise, ale také spolupráce s jinými systémy, jak tomu je ve starších členských státech, kde tyto zprávy interně ověřují příslušné orgány nebo orgány pro ochranu životního prostředí;

H. Veřejné konzultace – články 6 a 7

28. považuje směrnici EIA za klíčový nástroj pro zajištění účasti občanů na místní a regionální úrovni tak, aby byly zohledněny místní znalosti a současně zaznamenány důsledky v oblasti nákladů a dovedností. Proto vítá, že se v čl. 6 odst. 7 zavádí minimální lhůta pro jednání s veřejností v délce 30 dnů. Zavádění lhůt, které tuto minimální lhůtu překračují, však musí být ponecháno na členských státech. Pro mnoho podniků a veřejných oznamovatelů by se jinak řízení neopodstatněně protahovalo, neboť panují obavy, že dotčená veřejnost bude požadovat využití lhůty 60 až 90 dnů uvedené v čl. 6 odst. 7. Tyto maximální lhůty ztěžují integraci posuzování vlivů záměru na životní prostředí do povolovacího řízení, které je třeba provést, a jsou v rozporu s cílem urychlení plánování. Uspíšení řízení, které má stanovení lhůt přinést, lze lépe dosáhnout diferencovanými ustanoveními v jednotlivých členských státech;

29. s přihlédnutím k zájmům všech stran a k zásadě, že veškerá rozhodnutí mají být přijímána bez neopodstatněných průtahů, navrhuje stanovit přiměřené lhůty pro předávání informací a přípravu na proces rozhodování;

I. Udělování povolení k realizaci záměru – článek 8

30. zdůrazňuje, že nová ustanovení uvedená v čl. 8 odst. 1 musí být dostatečně flexibilní, aby zohlednila různé systémy EIA, jež jsou uplatňovány v jednotlivých členských státech. V některých členských státech je posuzování vlivů na životní prostředí samostatným řízením orgánů pro ochranu životního prostředí a povolení k realizaci záměru pak uděluje jiný orgán (teprve po odsouhlasení v rámci EIA), přičemž toto povolení musí být v souladu s obsahem rozhodnutí na základě EIA. V jiných členských státech je posuzování vlivů na životní prostředí součástí povolovacího řízení;

31. poukazuje na kritické připomínky ohledně toho, že v článku 8 nebyl dostatečně zohledněn integrovaný systém, který zavedly některé členské státy, neboť tato ustanovení vytvářejí nové materiální předpoklady vedoucí k situaci, v níž by legislativa EU byla v rozporu s vnitrostátními právními předpisy pro dané odvětví nebo by se s nimi překrývala. Z tohoto důvodu by tato ustanovení neměla být součástí směrnice EIA, která má mít výhradně procedurální charakter;

32. upozorňuje na možné procedurální problémy spojené s novými ustanoveními v čl. 8 odst. 2, podle nichž u záměrů

s významnými negativními vlivy na životní prostředí příslušný orgán ve spolupráci s orgány pro ochranu životního prostředí a s oznamovatelem posoudí, zda je třeba zprávu o vlivech na životní prostředí přepracovat a projekt změnit a zda je zapotřebí dalších zmírňujících nebo kompenzačních opatření;

33. upozorňuje na to, že při dlouhém trvání procesu získávání povolení k realizaci záměru existuje reálné nebezpečí, že bude často používán čl. 8 odst. 4 navrhovaného nového znění směrnice. Tento odstavec stanoví, že dříve než příslušný orgán rozhodne o vydání nebo nevydání povolení, ověří, zda informace ve zprávě o vlivech na životní prostředí uvedené v čl. 5 odst. 1 jsou aktuální, zejména pokud jde o opatření k prevenci, snížení a pokud možno vyrovnaní všech významných negativních vlivů;

34. doporučuje, aby byla ve směrnici určena doba platnosti EIA, což je důležité pro kvalitu a tím i účinnost tohoto posouzení;

35. kriticky hodnotí stanovení závazné lhůty pro rozhodnutí o uzavření procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí (čl. 8 odst. 3). Pro mnoho podniků a veřejných oznamovatelů by to mohlo znamenat přílišné protahování řízení. Kromě toho ustanovení čl. 8 odst. 3 dostatečně nezohledňuje to, že se obzvláště u velkých infrastrukturních projektů musí provádět rozsáhlé a časově náročné posuzování, které se ve stanovené lhůtě nedá uskutečnit v náležité kvalitě. V rozporu s 22. bodem odůvodnění návrhu je tedy třeba se obávat, že by se v případě stanovení konkrétních lhůt mohly snížit vysoké standardy ochrany životního prostředí, což by mohlo negativně ovlivnit i právní jistotu. Uspíšení řízení, které má stanovení lhůt přinést, lze lépe dosáhnout diferencovanými ustanoveními v jednotlivých členských státech;

J. Monitorování významných nepříznivých vlivů na životní prostředí a zmírňujících nebo kompenzačních opatření – čl. 8 odst. 2 a článek 9, příloha IV

36. vyzývá ke sjednocení terminologie, jež se v návrhu používá v souvislosti s kompenzačními opatřeními (např. „kompenzační opatření“ v čl. 8 odst. 2 a „opatření k (...) vyrovnaní významných nepříznivých vlivů“ v článku 9 a příloze IV);

37. upozorňuje na to, že monitorování nesmí snižovat potřebu pečlivé analýzy významných vlivů a jejich zmírňování a kompenzování oznamovatelem, jakož i zásad prevence a omezitelnosti. To znamená, že nejistota ohledně velké části vlivů plánovaného záměru nesmí vést k situaci, kdy se namísto hledání zmírňujících a kompenzačních opatření vydá povolení k realizaci záměru s tím, že bude povinné pouze monitorování. Později to může přinést problémy při opětovné úpravě záměru v důsledku jeho vlivů. Na ustanovení čl. 8 odst. 2 druhého pododstavce je třeba pohlížet kriticky. V souladu s ním se má sledovat provádění a účinnost zmírňujících a kompenzačních opatření, což se ve výsledku rovná monitorování. Přitom není patrné, proč by měl orgán vydávající povolení nařídit opatření pro sledování významných nepříznivých vlivů na životní prostředí, jestliže je přesvědčen o účinnosti plánovaných zmírňujících a kompenzačních opatření, protože v praxi jsou v tomto směru již k dispozici dostatečné zkušenosti. Povinnost provádět monitorování bez výjimek se zdá být nepřiměřená a znamenala by nepřijatelnou zátěž pro oznamovatele. Zda je nutné sledovat významné nepříznivé vlivy na životní prostředí, to může orgán vydávající povolení obvykle posoudit jen v jednotlivých případech;

K. Monitorování provádění směrnice členskými státy – čl. 12 odst. 2

38. poukazuje na kritické připomínky týkající se dodatečné administrativní zátěže, již členskými státy a místními a

regionálními orgány přinese shromažďování nových informací a jejich předávání, které Komise požaduje v navrhovaném znění čl. 12 odst. 2 za účelem monitorování provádění směrnice;

L. Zmocnění Komise k přijímání aktů v přenesené pravomoci ve vztahu k přílohám II.A, III a IV – článek 12a

39. nesouhlasí s tím, aby byla Komise zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci za účelem snadnějšího přizpůsobení příloh II.A, III a IV vědeckému a technickému pokroku. Domnívá se, že všechny přílohy by měly být podrobeny řádnému legislativnímu postupu, protože úzce souvisejí s požadavky týkajícími se posuzování vlivů na životní prostředí, jež jsou ve směrnici uvedeny;

M. Přechodná ustanovení

40. požaduje, aby byla přechodná ustanovení v článku 3 formulována tak, aby posuzování vlivů na životní prostředí u záměrů nacházejících se v pokročilé fázi řízení bylo uzavřeno podle ustanovení dosavadní směrnice EIA. K tomu by mohlo dojít například tehdy, když již byla vypracována zpráva o vlivech na životní prostředí podle článku 5 nebo byl záměr již veřejně oznámen.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

Čl. 2 odst. 3 směrnice EIA

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Na záměry, u nichž je povinnost provést posouzení vlivů na životní prostředí dána současně touto směrnicí i jinými právními předpisy Unie, se uplatní koordinovaná nebo společná řízení, která splňují požadavky příslušných právních předpisů Unie. Na záměry, u nichž je povinnost provést posouzení vlivů na životní prostředí dána současně touto směrnicí i jinými právními předpisy Unie, se uplatní koordinovaná nebo společná řízení, která splňují požadavky příslušných právních předpisů Unie.	Na záměry, u nichž je povinnost provést posouzení vlivů na životní prostředí dána současně touto směrnicí i jinými právními předpisy Unie, se <u>mohou</u> uplatnit koordinovaná nebo společná řízení, která splňují požadavky <u>těchto příslušných právních předpisů Unie: směrnice o průmyslových emisích, směrnice o stanovištích, rámcové směrnice o vodě, rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí a také směrnice o energetické účinnosti</u> . Na záměry, u nichž je povinnost provést posouzení vlivů na životní prostředí dána současně touto směrnicí i jinými právními předpisy Unie, se <u>mohou</u> uplatnit koordinovaná nebo společná řízení, která splňují požadavky <u>těchto příslušných právních předpisů Unie: směrnice o průmyslových emisích, směrnice o stanovištích, rámcové směrnice o vodě, rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí a také směrnice o energetické účinnosti</u> .
...	...
Členské státy určí jeden orgán, který bude odpovídat za usnadnění povolovacího řízení u každého záměru.	Členské státy určí <u>jeden orgán nebo orgány, které budou</u> odpovídat za usnadnění posuzování vlivů na životní prostředí, přičemž tímto orgánem může být orgán vydávající povolení k realizaci povolovacího řízení u každého záměru.

Odůvodnění

Koordinovaná nebo společná řízení by měla mít dobrovolný charakter a neměla by být povinná. Pro větší právní jasnost je třeba jednoznačně uvést, jakých jiných legislativních aktů EU by se toto ustanovení týkalo. Navrhovaná změna vyplývá z toho, že v některých členských státech bude velmi těžké tento požadavek splnit vzhledem ke zvláštní hierarchii a pravomocem různých orgánů veřejné správy, jež se na tomto procesu podílejí.

Pozměňovací návrh 2

Článek 3 směrnice EIA

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Posuzování vlivů na životní prostředí vhodným způsobem určí, popíše a posoudí v každém jednotlivém případě a v souladu s články 4 až 11 přímé a nepřímé významné vlivy záměru na tyto faktory:	Posuzování vlivů na životní prostředí vhodným způsobem určí, popíše a posoudí v každém jednotlivém případě a v souladu s články 4 až 11 přímé a nepřímé významné vlivy záměru na tyto faktory:
a) obyvatelstvo, lidské zdraví a biologickou rozmanitost, zejména s ohledem na druhy a stanoviště chráněné podle směrnice Rady 92/43/EHS (*) a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES (**);	a) obyvatelstvo, lidské zdraví a biologickou rozmanitost, zejména s ohledem na druhy a stanoviště chráněné podle směrnice Rady 92/43/EHS (*) a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES (**);
b) půdu, vodu, ovzduší a změnu klimatu;	b) půdu, vodu, ovzduší a změnu klimatu;
c) hmotný majetek, kulturní dědictví a krajinu;	c) hmotný majetek <u>na základě jeho vystavení faktorům životního prostředí</u> , kulturní dědictví a krajinu;
d) vzájemné působení mezi faktory uvedenými v písmenech a), b) a c);	d) vzájemné působení mezi faktory uvedenými v písmenech a), b) a c);
e) možnost vystavení, zranitelnost a odolnost faktorů uvedených v písmenech a), b) a c), vůči rizikům přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem.	e) možnost vystavení, zranitelnost a odolnost faktorů uvedených v písmenech a), b) a c), vůči rizikům přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem.

Pozměňovací návrh 3

Čl. 5 odst. 1 a odst. 2 směrnice EIA

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Pokud musí být posouzení dopadu na životní prostředí provedeno v souladu s články 5 až 10, oznamovatel vypracuje zprávu o vlivech na životní prostředí. Zpráva o vlivech na životní prostředí musí být založena na požadavcích stanovených podle odstavce 2 tohoto článku a musí obsahovat informace, které lze důvodně vyžadovat pro kvalifikované rozhodování o vlivech navrhovaného záměru na životní prostředí s ohledem na současné poznatky a metody posuzování, povahu, technickou kapacitu a umístění projektu, povahu možného vlivu, alternativní řešení navrhovaného záměru a rozhodnutí, do jaké míry je některé záležitosti (včetně hodnocení náhradních řešení) lépe řešit na různých úrovních, a to i na úrovni plánování, nebo na základě jiných požadavků na posuzování. Podrobný seznam informací, jež mají být uvedeny ve zprávě o vlivech na životní prostředí, je upřesněn v příloze IV. 2. Příslušný orgán po projednání s orgány uvedenými v čl. 6 odst. 1 a s oznamovatelem stanoví rozsah a míru podrobnosti informací, které musí oznamovatel podle odstavce 1 tohoto článku uvést ve zprávě o vlivech na životní prostředí. Zejména stanoví:	1. Pokud musí být posouzení dopadu na životní prostředí provedeno v souladu s články 5 až 10, oznamovatel vypracuje zprávu o vlivech na životní prostředí. Zpráva o vlivech na životní prostředí musí být založena <u>na podrobných informacích uvedených v příloze IV, popřípadě</u> na požadavcích stanovených podle odstavce 2 tohoto článku a musí obsahovat informace, které lze důvodně vyžadovat pro kvalifikované rozhodování o vlivech navrhovaného záměru na životní prostředí s ohledem na současné poznatky a metody posuzování, povahu, technickou kapacitu a umístění projektu, povahu možného vlivu, alternativní řešení navrhovaného záměru a rozhodnutí, do jaké míry je některé záležitosti (včetně hodnocení náhradních řešení) lépe řešit na různých úrovních, a to i na úrovni plánování, nebo na základě jiných požadavků na posuzování. Podrobný seznam informací, jež mají být uvedeny ve zprávě o vlivech na životní prostředí, je upřesněn v příloze IV. 2. <u>Předtím, než se příslušný orgán vysloví k posouzení vlivu na životní prostředí, může určit</u> ~~Příslušný orgán po projednání s orgány uvedenými v čl. 6 odst. 1 a s oznamovatelem stanoví~~ rozsah a míru podrobnosti informací, které musí oznamovatel podle odstavce 1 tohoto článku uvést ve zprávě o vlivech na životní prostředí, <u>a to po projednání s orgány uvedenými v čl. 6 odst. 1, případně s oznamovatelem.</u> Zejména stanoví:

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
a) rozhodnutí a stanoviska, která je nutno získat;	a) ~~rozhodnutí a stanoviska, která je nutno získat;~~
b) orgány a veřejnost, kterých se záměr může týkat;	a)b) orgány a veřejnost, kterých se záměr může týkat;
c) jednotlivé fáze řízení a jejich trvání;	e) ~~jednotlivé fáze řízení a jejich trvání;~~
d) vhodná alternativní řešení vztahující se k navrhovanému záměru a jeho konkrétní povahu;	d) ~~vhodná alternativní řešení vztahující se k navrhovanému záměru a jeho konkrétní povahu;~~
e) environmentální faktory uvedené v článku 3, které mohou být významným způsobem ovlivněny;	b)e) environmentální faktory uvedené v článku 3, které mohou být významným způsobem ovlivněny;
f) informace, které mají být předloženy s ohledem na zvláštní povahu konkrétního záměru nebo určitého druhu záměru;	c)f) informace, které mají být předloženy s ohledem na zvláštní povahu konkrétního záměru nebo určitého druhu záměru;
g) dostupné informace a poznatky, které byly získány na jiných úrovních rozhodování nebo na základě jiných právních předpisů Unie, a metody posouzení, které mají být použity...	d)g) dostupné informace a poznatky, které byly získány na jiných úrovních rozhodování nebo na základě jiných právních předpisů Unie, a metody posouzení, které mají být použity.
	<u>Príslušný orgán môže provést toto určení buď na žádost oznamovatele, nebo automaticky kdykoli během posuzování vlivů, jakmile daný orgán zjistí nějaký nedostatek v souvislosti s informacemi uvedenými v písmenech a), b), c) nebo d).</u>

Odůvodnění

Otázky týkající se rozhodnutí a stanovisek, která je nutno získat, a jednotlivých fází řízení a jejich trvání by měly být určovány v rámci vnitrostátního procesního práva. Navíc mezi úkoly orgánu nepatří vypracování alternativních řešení. Toto přesunutí plánování a zodpovědnosti za záměr z oznamovatele na orgán se odmítá.

Pozměňovací návrh 4

Čl. 5 odst. 3 směrnice EIA

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
3. K zajištění úplnosti a dostatečné kvality zpráv o vlivech na životní prostředí uvedených v čl. 5 odst. 1:	3. K zajištění úplnosti a dostatečné kvality zpráv o vlivech na životní prostředí uvedených v čl. 5 odst. 1:
a) oznamovatel zajistí, aby zprávu o vlivech na životní prostředí vypracovali akreditovaní a technicky kvalifikovaní odborníci, nebo	a) oznamovatel zajistí, aby zprávu o vlivech na životní prostředí vypracovali ~~akreditovaní a~~ technicky kvalifikovaní <u>externí či interní</u> odborníci, <u>nebo orgány pro ochranu životního prostředí</u> , nebo
b) příslušný orgán zajistí, aby zprávu o vlivech na životní prostředí ověřili akreditovaní a technicky kvalifikovaní odborníci a/nebo výbory odborníků z jednotlivých států.	b) příslušný orgán zajistí, aby zprávu o vlivech na životní prostředí ověřili akreditovaní a technicky kvalifikovaní <u>externí či interní</u> odborníci, <u>nebo orgány pro ochranu životního prostředí</u> a/nebo výbory odborníků z jednotlivých států.
...	...

Odůvodnění

Směrnice EIA by měla zahrnovat různé systémy ověřování zpráv o vlivech na životní prostředí, které jsou používány v členských státech, v regionech a ve městech. Ve stávajících systémech je dána nejen spolupráce s externími odborníky a výbory odborníků, ale také spolupráce s jinými systémy, jak tomu je v členských

státech, kde tyto zprávy interně ověřují příslušné orgány nebo orgány pro ochranu životního prostředí. Z navrhovaného znění vyplývá, že ověření zprávy o vlivech na životní prostředí kompetentními subjekty musí zajistit jak oznamovatel, tak příslušný orgán.

Pozměňovací návrh 5

Čl. 8 odst. 1 směrnice EIA

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Výsledky jednání a informace shromážděné podle článků 5, 6 a 7 se berou v úvahu v povolovacím řízení. Za tímto účelem musí rozhodnutí o vydání povolení obsahovat tyto informace:	1. Výsledky jednání a informace shromážděné podle článků 5, 6 a 7 se berou v úvahu v povolovacím řízení. Za tímto účelem musí rozhodnutí o vydání povolení obsahovat tyto <u>další</u> informace:
...	...
d) ...	d) ...
...	<u>Výše uvedené podmínky jsou považovány za splněné, jestliže členské státy v souladu s čl. 2 odst. 2 pro účely této směrnice stanoví samostatné řízení pro splnění jejích požadavků, rozhodnutí vydané po uzavření posuzování vlivů na životní prostředí obsahuje informace vyjmenované v písmenech a) – d) a jsou určena příslušná pravidla pro splnění podmínky stanovené v odstavci 4.</u>
...	...

Odůvodnění

Čl. 8 odst. 1 uspokojivým způsobem nezohledňuje různé systémy EIA, jež jsou uplatňovány v jednotlivých členských státech. V některých členských státech je posuzování vlivů na životní prostředí samostatným řízením orgánů pro ochranu životního prostředí a povolení k realizaci záměru pak uděluje jiný orgán (teprve po odsouhlasení v rámci EIA), přičemž toto povolení musí být v souladu s obsahem rozhodnutí na základě EIA. V jiných členských státech je posuzování vlivů na životní prostředí součástí povolovacího řízení.

Pozměňovací návrh 6

Čl. 8 odst. 4 směrnice EIA

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Dříve než příslušný orgán rozhodne o vydání nebo nevydání povolení, ověří, zda informace ve zprávě o vlivech na životní prostředí uvedené v čl. 5 odst. 1 jsou aktuální, zejména pokud jde o opatření k prevenci, snížení a pokud možno vyrovnaní všech významných negativních vlivů.	~~Dříve než příslušný orgán rozhodne o vydání nebo nevydání povolení, ověří, zda informace ve zprávě o vlivech na životní prostředí uvedené v čl. 5 odst. 1 jsou aktuální, zejména pokud jde o opatření k prevenci, snížení a pokud možno vyrovnaní všech významných negativních vlivů.~~
	<u>Posouzení vlivů na životní prostředí bude platit po dobu čtyř let. Pokud se zjistí, že informace uvedené ve zprávě jsou aktuální, prodlouží příslušný orgán tuto dobu o další dva roky. Jestliže se dospěje k závěru, že informace aktuální nejsou, vyzve příslušný orgán oznamovatele k doplnění zprávy.</u>

Odůvodnění

V mnoha fázích řízení může příslušný orgán po oznamovateli požadovat příslušné informace a doplnění, zejména pokud zjistí, že informace uvedené ve zprávě o vlivech na životní prostředí nejsou aktuální. Pro zajištění kvality a účinnosti posouzení je lepším řešením stanovit dobu platnosti EIA.

Pozměňovací návrh 7**Čl. 11 odst. 3 směrnice EIA**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
(3) Co představuje dostatečný zájem a porušování práva, určí členské státy v souladu s cílem poskytnout zúčastněné veřejnosti široký přístup k právní ochraně. Za tímto účelem je zájem jakékoli nevládní organizace, která splňuje požadavky uvedené v čl. 1 odst. 2, pokládán pro účely odst. 1 písm. a) tohoto článku za dostatečný. Pro účely odst. 1 písm. b) tohoto článku se předpokládá, že tyto organizace mají práva, která mohou být porušována.	(3) Co představuje dostatečný zájem a porušování práva, určí členské státy v souladu s cílem poskytnout zúčastněné veřejnosti široký přístup k právní ochraně. ~~Za tímto účelem je zájem jakékoli nevládní organizace, která splňuje požadavky uvedené v čl. 1 odst. 2, pokládán pro účely odst. 1 písm. a) tohoto článku za dostatečný.~~ <u>Pro účely odst. 1 písm. a) tohoto článku má v zásadě právo podat žalobu za dostatečný.</u> Pro účely odst. 1 písm. b) tohoto článku se předpokládá, že tyto organizace mají práva, která mohou být porušována.

Odůvodnění

Tato změna má všem vnitrostátně uznávaným nevládním organizacím zajistit právo podat žalobu.

Pozměňovací návrh 8**Čl. 12 odst. 2 směrnice EIA**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
2. Zejména každých šest let ode dne uvedeného v čl. 2 odst. 1 směrnice XXX [OPOCE please introduce the n° of this Directive] členské státy informují Komisi o: ...	2. Zejména každých šest let ode dne uvedeného v čl. 2 odst. 1 směrnice XXX [OPOCE please introduce the n° of this Directive] členské státy informují Komisi o: ...
f) průměrné výši nákladů na posouzení vlivů na životní prostředí.	f) průměrné výši nákladů na posouzení vlivů na životní prostředí, <u>pokud je to možné.</u>

Odůvodnění

Informace související s náklady na vypracování zprávy o posouzení vlivů na životní prostředí patří k chráněným údajům, ne vždy tedy bude možné uvést průměrnou výši nákladů na posouzení vlivů na životní prostředí.

Pozměňovací návrh 9**Článek 3**

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Na záměry, u nichž byla žádost o povolení předložena před datem uvedeným v čl. 2 odst. 1 prvním pododstavci a posuzování vlivů na životní prostředí nebylo uzavřeno před tímto dnem, se vztahují povinnosti uvedené v článcích 3 až 11 směrnice 2011/92/EU ve znění této směrnice.	Na záměry, u nichž byla žádost o povolení předložena před datem uvedeným v čl. 2 odst. 1 prvním pododstavci a posuzování vlivů na životní prostředí nebylo uzavřeno před tímto dnem <u>a pro něž nebyla vypracována zpráva o vlivech na životní prostředí podle článku 5 ani nebyly veřejně oznámeny,</u> se vztahují povinnosti uvedené v článcích 3 až 11 směrnice 2011/92/EU ve znění této směrnice.

Odůvodnění

Podle článku 3 má řízení, u něž do okamžiku ukončení provádění této směrnice nebylo uzavřeno posuzování vlivů na životní prostředí, vždy podléhat ustanovením změněné směrnice, bez ohledu na stav řízení. Toto přechodné ustanovení by mělo v mnoha případech za následek opětovné provedení jednotlivých kroků řízení, a způsobilo by tak oznamovatelům a orgánům veřejné správy značné náklady. To by nebylo přiměřené, neboť se nejedná o záměry, které nyní nově podléhají posuzování vlivů na životní prostředí, nýbrž o záměry, které již doteď posuzování vlivů na životní prostředí podléhaly. Proto by přechodná ustanovení v článku 3 měla být formulována tak, aby posouzení vlivů na životní prostředí u záměrů nacházejících se v pokročilé fázi řízení bylo uzavřeno podle ustanovení dosavadní směrnice EIA.

V Bruselu dne 30. května 2013

předseda
Výboru regionů
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Stanovisko Výboru regionů Sedmý akční program Evropské unie pro životní prostředí

(2013/C 218/08)

VÝBOR REGIONŮ

- zdůrazňuje, že tento nový akční program pro životní prostředí musí zaručit, že rozhodnutí EU týkající se životního prostředí budou dostatečně jasná a předvídatelná, a to zejména pro místní a regionální orgány;
- podtrhuje, že je třeba napravit některé nedostatky, zmírnit rozdíly mezi členskými státy a usilovat o řádné dodržování legislativního *acquis* v oblasti životního prostředí, a to na všech úrovních správy, s cílem zlepšit stav životního prostředí a veřejného zdraví, zaručit rovné podmínky a právní jistotu a předejít narušování trhu. V této souvislosti stanovisko doporučuje řadu konkrétních opatření, jež by měla být zahrnuta do sedmého akčního programu pro životní prostředí;
- zdůrazňuje potřebnost kvalitních posouzení dopadu při přezkumu právních předpisů EU v oblasti životního prostředí či přípravě nových předpisů a vyzývá Evropskou komisi, aby průkazně a kontrolovatelně zohlednila praktické zkušenosti členských států;
- vyzývá ke sladění odvětvových legislativních opatření EU v oblasti životního prostředí (mezní hodnoty EU) a politiky EU v oblasti emisí (opatření EU u zdroje) přijetím holistického přístupu, který umožní koordinaci těchto opatření, výše jejich ambicí a harmonogramů;
- vítá, že mezi cíle sedmého akčního programu pro životní prostředí byl zařazen prioritní cíl udržitelnosti měst, a vyzývá k tomu, aby většina měst v EU plnila minimální kritéria udržitelnosti. Ukazatele udržitelnosti musí být vypracovány v úzké spolupráci s místními orgány a s orgány odpovědnými za oblast životního prostředí a statistickými úřady;
- vyzývá k tomu, aby byl program ambicióznější na místní úrovni a byly rozšířeny iniciativy jako Pakt starostů a primátorů i na další oblasti plánu pro Evropu účinněji využívající zdroje, a dále k dalšímu rozvoji ceny Evropské zelené město;

Zpravodaj

pan José Macário CORREIA (PT/ELS), starosta města Faro

Odkaz

návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2020 „Spokojený život v mezích naší planety“

COM(2012) 710 final

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ**VÝBOR REGIONŮ****A. Obecné souvislosti**

1. připomíná, že šest akčních programů pro životní prostředí, které dosud platily, byly důležité z hlediska zdůraznění rostoucího významu evropské politiky v oblasti životního prostředí a snah o zajištění její soudržnosti coby nedílné součásti evropské integrace, avšak neuspěly při řešení řady environmentálních problémů Evropy z důvodu nedostatečné politické vůle k provádění opatření;

2. šestý akční program pro životní prostředí s podtitulem Životní prostředí 2010: naše budoucnost, naše volba trval do 22. června 2012. Byl koncipován v roce 2001 coby environmentální rozměr strategie EU pro udržitelný rozvoj, přičemž hospodářský rozměr zajišťovala Lisabonská strategie;

3. stanovil priority Evropské unie do roku 2012 s důrazem na čtyři oblasti činnosti: změna klimatu; příroda a biologická rozmanitost; životní prostředí a zdraví; udržitelné využívání přírodních zdrojů a nakládání s odpady. Evropská komise však nechala tuto strategii udržitelného rozvoje upadnout v zapomnění;

4. strategie Evropa 2020 je nyní považována za nový politicko-strategický nástroj, přičemž environmentální politika by měla být koordinována v rámci stěžejní iniciativy strategie s názvem Evropa účinněji využívající zdroje, na niž by se nemělo nahlížet jako na dílčí oblast strategie Evropa 2020, nýbrž samostatně jako na celkový strategický cíl Evropské unie v oblasti udržitelného rozvoje do roku 2050;

5. zdůrazňuje, že sedmý akční program pro životní prostředí musí být neprodleně přijat, aby zajistil soudržnost politiky EU v oblasti životního prostředí a utvářel další rozvoj této klíčové

oblasti politiky. Zdůrazňuje, že tento nový akční program pro životní prostředí musí zaručit, že rozhodnutí EU týkající se životního prostředí budou dostatečně jasná a předvídatelná, a to zejména pro místní a regionální orgány⁽¹⁾;

6. další prioritou je promítnutí konkrétního výsledku konference OSN o udržitelném rozvoji 2012 do opatření prováděných na místní, regionální, národní, evropské, mezinárodní i světové úrovni;

B. Systematický přístup**S ohledem na to, že:**

7. doposud dosažené pokroky jsou pozitivní, zejména pokud jde o významné snížení emisí s negativními dopady na ovzduší a vodní zdroje, o lepší a efektivnější nakládání s odpady a o snížení používání nebezpečných chemických produktů, avšak zatím nebyly splněny určité cíle týkající se ovzduší, městského prostředí, biologické rozmanitosti, fungování ekosystémů a udržitelného využívání přírodních zdrojů;

8. navzdory konsolidaci právních předpisů v oblasti životního prostředí, která proběhla v posledních deseti letech, členské státy a Komise ne vždy jednaly v souladu s programem. Bylo třeba napravit některé nedostatky, zmírnit rozdíly mezi členskými státy a usilovat o řádné dodržování legislativního *acquis* v oblasti životního prostředí, a to na všech úrovních správy, v oblastech kontroly znečištění ovzduší, čištění odpadních vod, nakládání s odpadem a ochrany přírody, přičemž cílem bylo zlepšit stav životního prostředí a veřejného zdraví, zaručit rovné podmínky a právní jistotu a předejít narušování trhu;

9. i po ukončení šestého akčního programu pro životní prostředí stále existují oblasti činnosti v rámci politiky životního prostředí, které doposud nebyly dostatečně řešeny, a to především:

⁽¹⁾ CdR 164/2010 fin, usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. dubna 2012 (2011/2194(INI)).

- ochrana půdy – tato problematika byla předmětem několika programů v oblasti životního prostředí, a přesto nebyly na úrovni EU podniknuty skutečné iniciativy;
- biologická rozmanitost – zahrnovala 160 opatření, avšak cíl nebyl naplněn; v roce 2011 byla vypracována nová strategie pro biologickou rozmanitost, která by mohla dosáhnout prvotního cíle;

se jeví jako nezbytné:

10. jasným a jednoznačným způsobem v novém akčním programu popsat problémy EU v oblasti životního prostředí, včetně zrychlení klimatických změn, zhoršení stavu našich ekosystémů, překročení kapacity koloběhu dusíku a rostoucího nadměrného využívání přírodních zdrojů;

11. zohlednit prohlášení konference Rio+20, které přijala konference OSN o udržitelném rozvoji dne 22. června 2012, a důraz v něm kladený na zelenou ekonomiku podporující začlenění, vedle cílů udržitelného rozvoje na období po roce 2015 a příspěvku VR k summitu v Riu (2);

12. stanovit konkrétní cíle. VR vítá úroveň ambicí sedmého akčního programu pro životní prostředí, klade si však otázku, zda jsou tyto ambice realizovatelné a jak jich bude dosaženo. V textu jsou odkazy na již existující dokumenty o politice a plány, v těch však často chybí praktické aspekty provádění jako časové plány a dílčí cíle. VR se domnívá, že nové ambice musí být proveditelné. Stanovení nesplnitelných ambicí neprospěje důvěryhodnosti politiky EU v oblasti životního prostředí. Při určování nových cílů EU v oblasti životního prostředí proto musí být jasné, že tyto cíle jsou dosažitelné a že v případech, kdy je to třeba, jsou doplněny souběžnou politikou EU u zdroje v příslušných odvětvích. Návrhy by měly obsahovat jasný časový plán (s konečným cílem, dílčími cíli a průběžným hodnocením) navazující na příslušná opatření. VR proto vyzývá ke stanovení konkrétních a pokud možno kvantifikovatelných cílů pro rok 2020 a také k vymezení jasné a smělé vize a dílčích cílů pro stav životního prostředí do roku 2050 zaměřených na zajištění vysoké kvality života a dobrých životních podmínek pro všechny v rámci bezpečných environmentálních mezí hodnot;

13. je důležité zohlednit zkušenosti členských států při přezkumu a přípravě nových právních předpisů EU. Proto

musí být zajištěna lepší návaznost jednotlivých etap přípravy právních předpisů EU. Jejich vypracování probíhá v pěti etapách: příprava, rozhodování, provádění do vnitrostátního práva, uplatnění (vnitrostátními) soudy a zpětná vazba ohledně zkušeností v členských státech. Propojení mezi první etapou a etapami následujícími je dostatečné, je však nejasné, jak budou zkušenosti z členských států a místních a regionálních orgánů (pátá etapa) zohledněny v přípravě nových právních předpisů EU (první etapa). VR vyzývá Evropskou komisi, aby tyto zkušenosti průkazně a kontrolovatelně zohlednila při vypracovávání nových návrhů;

14. Komise nejprve provede přezkum stávajících právních předpisů, jenž bude základem pro následné posouzení dopadů. Výsledky posouzení dopadu je třeba průkazně a kontrolovatelně zohlednit při přezkumu stávajících právních předpisů a vypracovávání nových návrhů. VR zdůrazňuje potřebnost kvalitních posouzení dopadu, díky nimž je již v rané fázi procesu rozhodování jasné, že:

- jsou zohledněny praktické zkušenosti členských států;
- jsou lépe využívány vědecké a technologické poznatky;
- je zaručena proveditelnost cílů;
- je zajištěna nutná integrace politiky a politiky u zdroje;
- údaje a zájmy různých odvětví politiky a úrovní správy jsou řádně začleňovány;
- je zohledněn územní dopad cílů na regionální a místní úrovni;

15. je třeba změnit způsob, jakým Evropská komise své návrhy zveřejňuje. Během provádění šestého akčního programu pro životní prostředí se posouzení dopadu, tematické strategie a legislativní návrhy zveřejňovaly současně. Za účelem zohlednění výše uvedených aspektů navrhuje VR následující postup a časový plán:

- nejprve bude prezentováno posouzení dopadu;
- poté budou vypracovány obecné rámce politiky;

(2) CdR 187/2011 fin.

— legislativní návrhy by Evropská komise měla předložit až po stanovení politiky;

16. zajistit, aby strategie Evropa 2020 nadále zahrnovala určitá prioritní odvětví, která doposud spadala pod strategii udržitelného rozvoje, například témata spravedlivého rozdělení zdrojů a mezigenerační spravedlnosti;

17. zajistit, aby cíle sedmého akčního programu pro životní prostředí byly adekvátním způsobem zohledněny ve víceletém finančním rámci (VFR) po roce 2013 a ve strategii Evropa 2020, přičemž je třeba mít na paměti, že ještě před přijetím programu mohou být v jiných oblastech přijata důležitá rozhodnutí s významným dopadem na životní prostředí. Financování cílů v oblasti životního prostředí, v součinnosti s programem LIFE a plným začleněním ochrany životního prostředí, musí tvořit významnou součást příštího víceletého finančního rámce, reformy společné zemědělské politiky (SZP), společné rybářské politiky (SRP), politiky soudržnosti a programu Horizont 2020;

18. poskytnout vhodný rámec pro zajištění dostatečného financování – zejména na inovace, výzkum a vývoj – prostřednictvím mobilizace nástrojů trhu a odměňování ekosystémových služeb;

jasnou a vhodnou formou zajistit podporu úlohy místní a regionální úrovně při uplatňování právních předpisů, aby bylo zaručeno odhodlání dosáhnout lepších výsledků v oblasti životního prostředí a zdraví občanů, v politice v oblasti chemických látek, a zejména při plnění cílů vytyčených v plánu pro Evropu účinněji využívající zdroje, v plánu přechodu na nízkouhlíkové hospodářství a strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020, a to prostřednictvím zahrnutí cílů a ukazatelů účinného využívání zdrojů do roční analýzy růstu a do národních programů reforem členských států;

C. Priority sedmého akčního programu pro životní prostředí

19. zdůrazňuje, že rámec priorit sedmého akčního programu se musí opírat o tři hlavní pilíře:

1. zajištění a obnova přírodního bohatství Evropy;

2. zajištění vysoké účinnosti využívání zdrojů a nízkých emisí uhlíku;

3. zajištění zdraví a dobrých životních podmínek občanů EU vysokou mírou ochrany životního prostředí;

vítá proto devět cílů uvedených v návrhu Komise;

co se týče zajištění přírodního bohatství Evropy, bude třeba lépe provádět opatření a činnosti související se strategií EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020, ochrany a zhodnocování lesů, odstranění emisí městských a průmyslových odpadních vod, využívání hnojiv a emisí do ovzduší odpovědných za eutrofizaci;

20. bude rovněž nutné v plné míře provést rámcovou směrnici o vodě a rámcovou směrnici o strategii pro mořské prostředí;

21. pro realizaci těchto opatření je nezbytné provádět účinnější inspekce a dohled v oblasti životního prostředí. Doporučení 2001/331/ES, kterým se stanoví minimální kritéria pro inspekce v oblasti životního prostředí v členských státech, je proto zásadně důležité pro všechny členské státy, aby bylo možné strukturovaným a konzistentním způsobem poskytnout vodítka inspektorům každého členského státu při výkonu jejich inspekční práce v oblasti životního prostředí;

22. posílit stávající právní rámec tak, aby byla EU schopna zajistit širokou konzistentnost, koherenci a účinnost inspekci v oblasti životního prostředí a systémů dozoru na místní a regionální úrovni a zaručit jednotné používání práva EU v oblasti životního prostředí a rovné soutěžní podmínky pro podniky činné na vnitřním trhu;

23. podpořit posílení mechanismů pro zpracovávání stížností a pro mediace na celostátní, regionální a místní úrovni;

24. podpořit zavedení informačních systémů na úrovni členských států, jež by umožnily šířit informace o účinném provádění evropských právních předpisů v oblasti životního prostředí;

25. zajistit uzavření třístranných partnerských prováděcích dohod mezi Evropskou komisí, členskými státy a místními a regionálními orgány s cílem zlepšit provádění konkrétních právních předpisů v oblasti životního prostředí a vyřešit specifické či přeshraniční potíže se zvládáním problémů v této oblasti;

26. zlepšit vědecká východiska politiky v oblasti životního prostředí, zejména v oblasti funkčního chápání ekosystému (toky energie, vody a látek a s tím související udržitelné funkce půdy, vody a místního klimatu), a rovněž zpřístupnit, zjednodušit, racionalizovat a modernizovat sběr, správu a sdílení dat a informací v této oblasti, jakož i nástroje pro předvídaní, hodnocení a řízení nových environmentálních rizik, a co nejrychleji odstranit stávající vědomostní nedostatky. Zároveň je třeba v této oblasti poskytovat zvláštní podporu (ve formě stipendií) mladým výzkumným pracovníkům, kteří by se měli v rámci možností jako experti účastnit procesu řešení environmentálních problémů na místní a regionální úrovni. V rámci tohoto vývoje nesmí dojít k nárůstu byrokratické zátěže v souvislosti s dalšími předpisy o dohledu a kontrole, naopak je třeba usilovat o cílené stanovení priorit za využití součinnosti se stávajícími předpisy o dohledu;

27. co se týče účinnosti využívání zdrojů a nízkých emisí uhlíku, úkolem je v plné míře uplatňovat klimatický a energetický balíček EU do roku 2020 a rovněž právní předpisy týkající se odpadů a zajistit jejich správné provedení do práva všech členských států, provádění a používání ve všech členských státech, a to s asistencí týmů pro provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí na místní a regionální úrovni;

28. současně je zapotřebí odstranit překážky na vnitřním trhu, jež brání v recyklačních činnostech, snížit celkový dopad výroby a spotřeby na životní prostředí, podporovat výrobky se sníženým dopadem na životní prostředí a poskytovat spotřebitelům správné a vědecky podložené informace a pokyny k výrobkům;

29. také na podnikatelské úrovni mohou rostoucí odpovědnost podniků vůči environmentálním problémům, dobrovolné environmentální audity, ekologické značky zaručující ekologickou kompatibilitu výrobků a rozmach ekologického podnikání docílit kvality životního prostředí, což je třeba podporovat;

30. zelenější a výkonnější technologie, lepší produktivita a nové pracovní příležitosti podpoří růst a zaměstnanost;

31. koherentní a ucelený rámec pro veřejné politiky na místní a regionální úrovni, který podpoří účinnost využívání zdrojů a ekologičtější výrobky, pomůže malým a středním

podnikům v jejich směřování k účinnosti využívání zdrojů, sníží jejich výrobní náklady a usnadní jim vstup na nové trhy;

32. pokud jde o financování, je důležité zajistit, aby byly cíle v oblasti životního prostředí a klimatu podloženy potřebnými finančními prostředky, což se musí odrazit ve smlouvách o partnerství. Je třeba zaručit, aby bylo na tyto účely určeno alespoň 20 % rozpočtu EU na období 2014–2020. Je třeba zaručit především financování obzvláště nákladných opatření v oblasti životního prostředí, která musí být realizována do roku 2020 (např. obnova poškozených ekosystémů prostřednictvím propojené zelené infrastruktury) a která jsou stanovena ve strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti, jež je jednou z klíčových složek sedmého akčního programu EU pro životní prostředí;

33. současně s tím bude nezbytné vyvinout úsilí s cílem zvýšit alespoň o 25 % prostředky EU přidělené na opatření v oblasti životního prostředí a využívat systémy vykazování a zpětného sledování výdajů souvisejících se životním prostředím, aby tak bylo možné zaručit mj. včasné financování obzvláště nákladných environmentálních opatření na obnovu poškozených ekosystémů, která je třeba realizovat do roku 2020;

34. postupně zrušit dotace škodlivé pro životní prostředí a stále více využívat tržní nástroje, včetně ukládání daní a sankcí těm, kdo poškozují životní prostředí;

35. podpořit a zvýšit finanční prostředky soukromého sektoru určené na výdaje související s životním prostředím a oblastí klimatu, konkrétně usnadněním přístupu k inovativním finančním nástrojům;

36. VR vyzývá ke sladění odvětvových legislativních opatření EU v oblasti životního prostředí (mezní hodnoty EU) a politiky EU v oblasti emisí (opatření EU u zdroje) přijetím holistického přístupu, který umožní koordinaci těchto opatření a cílů a harmonogramů odvětvových směrnic v oblasti životního prostředí. Žádá Komisi, aby vypočítala délku trvání cyklu obnovy pro opatření u zdroje a posoudila lhůtu pro dosažení mezních hodnot v reálných podmínkách, aby bylo možné dosáhnout v celé Evropě výrazného snížení emisí. Proto musí být úroveň cílů odvětvových směrnic v oblasti životního prostředí (mezní hodnoty) a lhůty pro provádění v souladu s úrovní cílů a časovými rámci provádění opatření EU u zdroje;

37. pokud jde o potřebu zaručit občanům EU zdraví a dobré životní podmínky, je důležité zdůraznit, že je zapotřebí aktualizovat evropskou politiku v oblasti kvality ovzduší, tak aby byla v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky, stanovit nákladově efektivní opatření zaměřená proti znečištění ovzduší u zdroje a zvýšit úsilí o dosažení plného souladu s právními předpisy v oblasti kvality ovzduší, zejména co se týče jemných částic v ovzduší;

38. co se týče hluku, je naléhavě nutné identifikovat nákladově efektivní opatření pro snížení hlukového znečištění u zdroje;

39. požaduje ambiciózní opatření pro řešení hlavních zdrojů znečištění životního prostředí, zejména dopravy a mobility. Sedmý akční program pro životní prostředí v této souvislosti odkazuje na bílou knihu Plán jednotného evropského dopravního prostoru – vytvoření konkurenceschopného dopravního systému účinně využívajícího zdroje (COM(2011)144 final). VR oceňuje úroveň ambicí této bílé knihy, avšak k jejich splnění žádá vypracování evropského akčního plánu s dílčími cíli, konkrétními opatřeními (jako jsou opatření EU u zdroje) a časovým plánem hodnocení ⁽³⁾;

40. pokud jde o problematiku vody, bude důležité zintenzivnit úsilí zaměřené na uplatňování směrnice o pitné vodě, zejména v souvislosti s drobnými dodavateli z každého členského státu. Zároveň je důležité vynaložit stejnou míru úsilí v souvislosti se směrnicí o vodách ke koupání, s cílem dosáhnout do roku 2020 95 % úrovně jejího dodržování;

41. naléhavou otázkou se stává provádění systematických posouzení *ex-ante* týkajících se socioekonomických, environmentálních a územních dopadů na úrovni EU, členských států a na místní a regionální úrovni;

42. vítá, že mezi cíle sedmého akčního programu pro životní prostředí byl zařazen prioritní cíl udržitelnosti měst, a vyzývá k tomu, aby většina měst v EU plnila minimální kritéria udržitelnosti;

43. větší pozornost bude této oblasti nutné věnovat i z hlediska mezinárodních dohod, a to formou podpory mezinárodních a regionálních procesů, jejichž cílem bude přeměnit světovou ekonomiku na zelenou ekonomiku podporující začlenění a prosazovat takovou budoucnost pro naši planetu a současně i budoucí generace, jež bude udržitelná z hospodářského, sociálního i environmentálního hlediska;

44. také na místní úrovni bude program muset být ambicióznější, bude muset rozšířit iniciativy jako Pakt starostů a primátorů na další oblasti plánu pro Evropu účinněji využívající zdroje, jako je biologická rozmanitost a zejména využívání půdy, jak doporučuje nedávné stanovisko VR k tomuto tématu (CdR 1121/2012 fin). Rovněž je nutné zabývat se tématy, jako je nakládání s odpady a vodohospodářství či znečištění ovzduší, neboť tím by se zjednodušilo uplatňování politiky životního prostředí EU prostřednictvím inovativní metody víceúrovňové správy, jež podporuje proaktivní úsilí místních a regionálních orgánů v oblasti používání unijních právních předpisů;

45. to samé platí ve vztahu k zavedení ceny Evropské zelené město, které je významnou formou oceňování měst s příkladným a inovativním přístupem k používání právních předpisů EU v oblasti životního prostředí;

46. sedmý akční program pro životní prostředí bude muset vycházet ze základních zásad práva v oblasti životního prostředí – zásady „znečišťovatel platí“, zásady předběžné opatrnosti, zásady prevence a zásady nápravy u zdroje –, aby tak podnítil opatření, kroky a cíle, jež budou v souladu se zásadami inteligentní regulace a budou prováděny v rámci vyvážených a udržitelných environmentálních politik. Příliš mnoho opatření totiž stále představuje nápravná opatření, k nimž dochází na konci procesu či na konci řetězce, ačkoli prioritu by měla mít adaptace či dokonce přehodnocení těchto procesů s cílem výrazně omezit jejich dopad na životní prostředí ve všech jejich fázích. Měly by se podporovat inovativní iniciativy v oběhovém hospodářství, uzavření životního cyklu materiálů a komparativní analýzy životního cyklu a využívat vědomosti v oblasti funkčního chápání ekosystému o tocích energie, vody a látek a o jejich pozitivním působení na udržitelné funkce půdy, vody a místního klimatu, jež musí být za tímto účelem ještě částečně propracovány, s cílem dosáhnout systematictějšího snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí;

D. Dosah na místní a regionální úrovni

47. evropští občané si stále více uvědomují, jakou úlohu zaujímá životní prostředí v jejich životech. Místní a regionální orgány jsou úrovní, jež je místním komunitám nejbližší, a proto mají zásadní význam coby subjekty se vzdělávací a mobilizační funkcí;

48. s ohledem na článek 192 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který stanoví sdílení pravomocí v otázkách environmentální politiky mezi EU, členskými státy a celostátními, regionálními a místními orgány, je nutné při vypracovávání, provádění a používání právních předpisů v oblasti životního prostředí dodržovat zásady subsidiarity a proporcionality;

⁽³⁾ Toto doporučení bylo vysloveno také v dokumentu CdR 101/2011 fin.

49. se zřetelem na konkrétní opatření přijatá Komisí je třeba identifikovat cíle, které předurčí úkoly na místní a regionální úrovni;

50. místní Agenda 21 může a musí být nástrojem participativní demokracie na místní a regionální úrovni, v zájmu naplňování cílů politiky v oblasti životního prostředí. Tímto způsobem a s použitím internetu je třeba šířit informace o provádění sedmého akčního programu pro životní prostředí na místní úrovni a soudních prostředcích, jež má k dispozici;

51. je třeba zakotvit zásadu víceúrovňové správy ve vztahu k životnímu prostředí. VR zastává názor, že vyřešit problémy v oblasti životního prostředí ani provádět politiku EU nemůže pouze jediná úroveň správy. Politika EU v oblasti životního prostředí již nemůže být koncipována pouze na úrovni EU, jež právní předpisy přijme a ponechá jejich provádění vnitrostátní úrovni a orgánům územní správy. Její koncepce musí probíhat formou interakce mezi různými úrovněmi správy. Je třeba zaujmout víceúrovňový přístup, v němž každá úroveň správy (evropská, vnitrostátní, regionální a místní) převezme svůj díl odpovědnosti v koordinaci s ostatními orgány a přijme opatření, jež mohou a musí být přijata na dané úrovni, čímž se předejde zdvojení pravomocí;

52. zastává názor, že musí být posílen víceúrovňový přístup ve fázi přípravy politiky. Ke zlepšení evropského životního prostředí je zapotřebí realistická úroveň ambicí, což vyžaduje koordinaci právních předpisů a provádění. Proto je nesmírně důležité ve fázi přípravy politiky věnovat pozornost možným finančním, politickým či právním následkům pro orgány územní správy a proveditelnosti a uskutečnitelnosti právních předpisů EU;

53. doporučuje posílit víceúrovňový přístup také ve fázi provádění. Provádění předpisů v oblasti životního prostředí není jen otázkou právního provádění (provedení do vnitrostátních právních předpisů). Znamená to, že právní předpisy EU v oblasti životního prostředí musí být doplněny evropskými a vnitrostátními plány provádění (obsahujícími pokyny, osvědčené postupy a opatření u zdroje). VR je v této souvislosti zastáncem víceúrovňového přístupu a navrhuje zřízení mezi-resortních týmů v členských státech, v jejichž rámci by experti z jednotlivých úrovní správy spolupracovali na přípravě vnitrostátních plánů provádění;

54. v této souvislosti má zásadní význam, aby sedmý akční program podpořil úlohu místních a regionálních orgánů v uplatňování právních předpisů, a to následujícími kroky:

- a) zvýšit zapojení místní a regionální úrovně do celého procesu tvorby, provádění a hodnocení právních předpisů EU s cílem zlepšit jejich uplatňování a zvýšit sounáležitost s nimi;
- b) zavést mechanismy, jejichž úkolem bude podpořit úsilí místních a regionálních orgánů a výměnu osvědčených postupů v oblasti provádění politik;
- c) zaměřit se na pomoc zemím a regionům s méně rozvinutými vnitrostátními politikami v oblasti životního prostředí, spíše než zavádět nová plošná celoevropská opatření, jestliže jsou ve střetu s rovnocennými politikami a plány v zemích a regionech s rozvinutějším souborem environmentálních standardů a politik;
- d) využívat spíše směrnice než nařízení, a to s cílem umožnit místním a regionálním orgánům vypracovávat vlastní environmentální řešení vymezená jasně dohodnutým unijním rámcem;
- e) definovat rámec EU pro inspekce v oblasti životního prostředí na úrovni členských států;
- f) přijmout účinné politiky u zdroje, politiky zaměřené na analýzu životního cyklu, uzavření životního cyklu materiálů a vytvoření oběhového hospodářství a rozšiřující se možnosti úhrad nákladů pro místní a regionální orgány;
- g) podpořit udržitelná města Evropské unie. Sedmý akční program pro životní prostředí musí i nadále stimulovat inovativní iniciativy měst prostřednictvím výměny zkušeností, identifikace a přijímání souborů ukazatelů za účelem hodnocení environmentální výkonnosti měst s ohledem na hospodářské, územní a sociální dopady, zvyšování informovanosti o zdrojích financování a šíření informací o opatřeních, jež přispívají k udržitelnému rozvoji. Tyto ukazatele musí být stanoveny na základě intenzivní spolupráce s místními orgány;
- h) podpořit iniciativy pro udržitelné venkovské oblasti;
- i) zvýšit efektivnost EU při řešení regionálních a celosvětových problémů v oblasti životního prostředí, zejména s ohledem na závazky přijaté na konferenci Rio+20;

- j) stanovit kritéria pro vyřizování stížností na celostátní úrovni, včetně mechanismů pro řešení sporů, jako je například mediace;
 - k) dodržovat zásady inteligentní regulace a rovněž sledování a kontrolu posuzování dopadu a hodnocení dopadu na konkurenceschopnost;
 - l) začlenit cíle v oblasti životního prostředí do důležitých rozpočtových položek, jako je položka rozvoje venkova, zemědělství a strukturálních fondů;
 - m) zlepšit komunikaci mezi všemi úrovněmi správy a všemi fázemi rozvojové politiky a investice do informačních systémů a webových nástrojů za účelem poskytování transparentních informací z oblasti životního prostředí občanům i veřejným institucím;
 - n) využívat technickou platformu pro spolupráci v oblasti životního prostředí vytvořenou Výborem regionů za účelem usnadnění dialogu, výměny informací a zlepšení uplatňování v praxi;
 - o) vytvořit mechanismy, jež místním a regionálním orgánům umožní sběr environmentálních dat, a stanovit společnou odpovědnost obcí, regionů a členských států za sběr, zpracovávání a monitorování těchto údajů;
 - p) vytvořit strukturované rámce pro uplatňování a informace (*«structured implementation and information frameworks»* – SIIF) pro všechny zásadní právní předpisy EU v oblasti životního prostředí, se zapojením místních a regionálních orgánů;
 - q) podporovat rozvoj konkrétních vzdělávacích programů v oblasti životního prostředí na místní a regionální úrovni, s cílem šířit ekologické myšlení a zvyšovat povědomí o možnostech zapojení občanů do řešení environmentálních problémů. Realizace programů musí probíhat participativním způsobem (třeba v podobě grantů);
 - r) posílit vazby občanů k životnímu prostředí prostřednictvím programů vzdělávání a odborné přípravy v oblasti životního prostředí, pořádaných obcemi a regiony, určených různým generacím a zaměřených na vzbuzení povědomí o tématech životního prostředí mezi všemi občany;
 - s) posílit a rozšířit síť IMPEL pro dodržování environmentálních právních předpisů v EU poskytováním dlouhodobého financování s cílem usnadnit vzájemné hodnocení a výměnu osvědčených postupů v oblasti dodržování environmentálních právních předpisů v EU, a to zejména mezi místními a regionálními orgány;
 - t) podpořit kladnou úlohu sedmého akčního programu, kterou plní v podpoře podniků a místních a regionálních orgánů tím, že poskytují strukturovaný rámec pro dlouhodobé plánování, zejména v případě velkých investic v oblasti infrastruktury;
 - u) využít místní orgány a sdružení pro mobilizaci občanů v souvislosti s definicí dlouhodobých strategií a cílů v oblasti životního prostředí, čerpání evropských fondů pro investice do environmentálních infrastruktur, jakož i ekosystémových služeb, přizpůsobování se klimatickým změnám, ztráty biologické rozmanitosti, snižování rizika katastrof a vzdělávání týkající se uplatňování směrnic o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA) a o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí (SEA);
 - v) zahrnout do přípravy dokumentů týkajících se městského územního plánování udržitelné způsoby environmentálního řízení měst zaměřené na integrované environmentální plánování, udržitelnou mobilitu, dopravní síť poháněnou elektřinou, cyklostezky a sdílení jízdních kol v centrech měst, kvalitu života a veřejné zdraví;
55. strategie sedmého akčního programu pro životní prostředí bude částečně záviset na specifických nástrojích politiky, jež budou zvoleny pro naplnění stanovených cílů a budou určeny až po vypracování posouzení dopadu. To ovlivní nákladovou efektivnost a konkrétní sociální a hospodářské dopady, stejně jako roli celostátních, regionálních a místních orgánů při realizaci politik a provádění přijatých právních předpisů na evropské úrovni. Opatření popsaná v předchozím odstavci nesmí zvýšit tlak na výdaje místních a regionálních orgánů. Výbor regionů se domnívá, že odpovědnost za náklady na opatření uvedená v předchozím odstavci by měla nést v první řadě EU nebo vlády jednotlivých států. Důležité je zajistit udržitelnost hospodářského pokroku a zachovat odolnost našich ekosystémů, jež podporují růst a ochraňují zdraví našich občanů.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

návrh Evropské komise, příloha, odstavec 15

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
V souladu se zásadou subsidiarity budou opatření nezbytná k dosažení těchto cílů v mnoha případech nutná hlavně na evropské, národní, regionální nebo místní úrovni. V jiných případech bude zapotřebí dalších opatření na úrovni EU. Jelikož politika v oblasti životního prostředí je oblastí sdílené pravomoci v EU, je jedním z účelů tohoto programu vytvořit společnou odpovědnost za sdílené cíle a zajistit rovné podmínky podnikům a veřejným orgánům. Jasné cíle tvůrcům politik a jiným zúčastněným stranám, včetně regionů a měst, podniků a sociálních partnerů i jednotlivých občanů, rovněž ukáží směr a poskytnou jim předvídatelný rámec pro jejich činnost.	V souladu se zásadou subsidiarity budou opatření nezbytná k dosažení těchto cílů v mnoha případech nutná hlavně na <u>evropské</u> , národní, regionální nebo místní úrovni. ~~V jiných případech bude zapotřebí dalších opatření na úrovni EU.~~ Jelikož politika v oblasti životního prostředí je oblastí sdílené pravomoci v EU, je jedním z účelů tohoto programu vytvořit společnou odpovědnost za sdílené cíle a zajistit rovné podmínky podnikům a veřejným orgánům. Jasné cíle tvůrcům politik a jiným zúčastněným stranám, včetně regionů a měst, podniků a sociálních partnerů i jednotlivých občanů, rovněž ukáží směr a poskytnou jim předvídatelný rámec pro jejich činnost.

Odůvodnění

Zlepšování životního prostředí je odpovědností, kterou sdílejí všechny úrovně správy.

Pozměňovací návrh 2

návrh Evropské komise, příloha, odstavec 43

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Významná část obyvatelstva EU je nadále vystavena úrovním znečištění ovzduší, které překračují normy doporučené WHO. Jednat je třeba zejména v oblastech, kde jsou lidé, obzvláště citlivé a zranitelné skupiny obyvatelstva a ekosystémy vystaveni vysokým úrovním znečišťujících látek, např. ve městech nebo v budovách.	Významná část obyvatelstva EU je nadále vystavena úrovním znečištění ovzduší, které překračují normy doporučené WHO. Jednat <u>na evropské i celostátní úrovni</u> je třeba zejména v oblastech, kde jsou lidé, obzvláště citlivé a zranitelné skupiny obyvatelstva a ekosystémy vystaveni vysokým úrovním znečišťujících látek, např. ve městech nebo v budovách.

Odůvodnění

V této oblasti jsou zejména zapotřebí opatření na unijní a celostátní úrovni.

Pozměňovací návrh 3

návrh Evropské komise, příloha, odstavec 58

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Zadruhé, EU rozšíří požadavky na inspekce a dohled na větší soubor právních předpisů EU v oblasti životního prostředí a doplní je o kapacitu na úrovni EU, která bude schopna řešit situace, v nichž existují odůvodněné obavy.	Zadruhé, EU <u>za cíleného stanovení priorit a využití součinnosti se stávajícími předpisy o dohledu</u> rozšíří požadavky na inspekce a dohled na větší soubor právních předpisů EU v oblasti životního prostředí a doplní je o kapacitu na úrovni EU, která bude <u>v rámci svých pravomocí</u> schopna řešit situace, v nichž existují odůvodněné obavy.

Odůvodnění

Při rozšiřování pravidel o dohledu na všechny právní předpisy EU v oblasti životního prostředí by se mělo postupovat účinně, aby se zamezilo zbytečnému nárůstu byrokratické zátěže v unijních postupech, které jsou již beztak velmi formální a zatěžující. Dále není zřejmé, zda má Evropská komise získat nové pravomoci. Proto je třeba v odstavci 58 zdůraznit, že Evropská komise bude jednat v rámci svých stávajících pravomocí. K rozporu se stanoviskem VR nedochází, neboť Výbor ve svém stanovisku navrhuje racionalizovat a modernizovat správu a sdílení dat v oblasti životního prostředí.

Pozměňovací návrh 4

návrh Evropské komise, příloha, odstavec 69

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Ve znalostech lze stále pozorovat zásadní nedostatky a některé z nich se přímo týkají prioritních cílů tohoto programu. Investice do dalšího výzkumu, který tyto nedostatky odstraní, jsou tedy nezbytné pro to, aby veřejné orgány a podniky měly solidní základ pro přijímání rozhodnutí plně odražejících skutečné sociální, ekonomické a environmentální přínosy a náklady. Nejpatrnější jsou čtyři nedostatky: — Pokročilý výzkum, který odstraní nedostatky v údajích a znalostech, a odpovídající nástroje modelování jsou nezbytné pro lepší pochopení složitých otázek souvisejících se změnami životního prostředí, jako je změna klimatu a dopady katastrof, důsledky úbytku druhů pro ekosystémové služby, environmentální prahové hodnoty a ekologické body zlomu. Ačkoli dostupné důkazy plně opodstatňují předběžná opatření přijatá v těchto oblastech, vývoj nevhodnějších řešení bude podpořen dalším výzkumem mezních možností naší planety, systémových rizik a schopnosti naší společnosti se s nimi vyrovnat. To by mělo zahrnovat investice do odstraňování nedostatků v údajích a znalostech, mapování a posuzování ekosystémových služeb a porozumění podpůrné úloze, kterou v jejich případě sehrává biologická rozmanitost, a dále tomu, jak se přizpůsobují změně klimatu. (...)	Ve znalostech lze stále pozorovat zásadní nedostatky a některé z nich se přímo týkají prioritních cílů tohoto programu. Investice do dalšího výzkumu, který tyto nedostatky odstraní, jsou tedy nezbytné pro to, aby veřejné orgány a podniky měly solidní základ pro přijímání rozhodnutí plně odražejících skutečné sociální, ekonomické a environmentální přínosy a náklady. Nejpatrnější jsou čtyři nedostatky: — Pokročilý výzkum, který odstraní nedostatky v údajích a znalostech, a odpovídající nástroje modelování jsou nezbytné pro lepší pochopení složitých otázek souvisejících se změnami životního prostředí, jako je změna klimatu a dopady katastrof, důsledky úbytku druhů pro ekosystémové služby, environmentální prahové hodnoty a ekologické body zlomu. <u>Specializované odborné znalosti, jež byly dosud získány v jednotlivých odvětvích (půda, voda, klima, ovzduší, rostliny, zvířata), budou v rostoucí míře uplatňovány v zájmu jejich funkčního spolupůsobení. Pro funkční a udržitelné řízení ekosystému jsou nezbytné příslušné znalosti. Tyto znalosti zaručují, že bude účelně dosaženo hlavního cíle jednotného postupu ke stabilizaci ekosystému a že budou účinně využity finanční prostředky.</u> Ačkoli dostupné důkazy plně opodstatňují předběžná opatření přijatá v těchto oblastech, vývoj nevhodnějších řešení bude podpořen dalším výzkumem mezních možností naší planety, systémových rizik a schopnosti naší společnosti se s nimi vyrovnat. To by mělo zahrnovat investice do odstraňování nedostatků v údajích a znalostech, mapování a posuzování ekosystémových služeb a porozumění podpůrné úloze, kterou v jejich případě sehrává biologická rozmanitost, a dále tomu, jak se přizpůsobují změně klimatu. (...)

Odůvodnění

Je nezbytně nutné urychleně odstranit vědomostní nedostatky v oblasti chápání ekosystému, aby bylo možné vyvinout cílená a účinná opatření v rámci udržitelné environmentální politiky a současně zaručit odbornou transparentnost při monitorování a posuzování ekosystémových služeb a kompenzaci v případě čistých ztrát, což je stanoveno v akčním programu pro životní prostředí a je důležité pro subjekty odpovídající za projekty. Zabráni se tak vytváření neúčinných strategií, jež by zatěžovaly mimo jiné subjekty odpovídající za projekty. To je v souladu se stanoviskem VR, v němž Výbor usiluje o proveditelné environmentální cíle a odstranění vědomostních nedostatků.

Pozměňovací návrh 5

návrh Evropské komise, příloha, odstavec 83

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Ačkoli zahrnutí požadavků na ochranu životního prostředí do jiných politik a činností EU požaduje Smlouva již od roku 1997, celkový stav životního prostředí v Evropě naznačuje, že bytí je dosavadní pokrok v některých oblastech chvályhodný, nepostačuje ke zvrácení všech negativních trendů. Dosažení mnoha prioritních cílů tohoto programu si vyžádá ještě efektivnější začlenění hledisek životního prostředí a klimatu do jiných politik, jakož i soudržnější, společné politické přístupy, které přinášejí mnohé výhody. To by mělo přispět k tomu, aby složité kompromisy byly řešeny v rané fázi, a nikoli ve fázi provádění, a aby bylo možné efektivněji mírnit nevyhnutelné dopady. Účinným nástrojem, který zajistí, aby požadavky na ochranu životního prostředí byly začleněny do plánů a programů, jakož i projektů, je správné uplatňování směrnice o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí a směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí. Obzvláště důležitou úlohu při posuzování dopadů na životní prostředí a při ochraně, zachovávání a zvěřování přírodního bohatství, mimo jiné za účelem dosažení větší odolnosti vůči dopadům změny klimatu a přírodním katastrofám, plní místní a regionální orgány, jež zpravidla odpovídají za rozhodování o využití půdy a mořských oblastí.	Ačkoli zahrnutí požadavků na ochranu životního prostředí do jiných politik a činností EU požaduje Smlouva již od roku 1997, celkový stav životního prostředí v Evropě naznačuje, že bytí je dosavadní pokrok v některých oblastech chvályhodný, nepostačuje ke zvrácení všech negativních trendů. Dosažení mnoha prioritních cílů tohoto programu si vyžádá ještě efektivnější začlenění hledisek životního prostředí a klimatu do jiných politik, jakož i soudržnější, společné politické přístupy, které přinášejí mnohé výhody. To by mělo přispět k tomu, aby složité kompromisy byly řešeny v rané fázi, a nikoli ve fázi provádění, a aby bylo možné efektivněji mírnit nevyhnutelné dopady. <u>Úroveň cílů politiky EU u zdroje je nutné uvést do souladu s odvětvovými cíli v oblasti životního prostředí a časové rámce opatření u zdroje synchronizovat s imisními cíli.</u> Účinným nástrojem, který zajistí, aby požadavky na ochranu životního prostředí byly začleněny do plánů a programů, jakož i projektů, je správné uplatňování směrnice o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí a směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí. Obzvláště důležitou úlohu při posuzování dopadů na životní prostředí a při ochraně, zachovávání a zvěřování přírodního bohatství, mimo jiné za účelem dosažení větší odolnosti vůči dopadům změny klimatu a přírodním katastrofám, plní místní a regionální orgány, jež zpravidla odpovídají za rozhodování o využití půdy a mořských oblastí.

Odůvodnění

Ambice a časové rámce úrovně cílů politiky u zdroje by měly být v souladu s odvětvovými cíli v oblasti životního prostředí.

Pozměňovací návrh 6

návrh Evropské komise, příloha, odstavec 86

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
S cílem zlepšit začlenění problematiky životního prostředí a soudržnost politik program zajistí, aby do roku 2020: a) odvětvové politiky na úrovni EU a členských států byly vytvářeny a prováděny způsobem, který podporuje příslušné cíle související se životním prostředím a klimatem. Za tímto účelem je zapotřebí zejména: a) začlenit podmínky a pobídky související se životním prostředím a klimatem do politických iniciativ, včetně přezkumů a reforem stávající politiky, jakož i do nových iniciativ na úrovni EU a členských států;	S cílem zlepšit začlenění problematiky životního prostředí a soudržnost politik program zajistí, aby do roku 2020: a) odvětvové politiky na úrovni EU a členských států byly vytvářeny a prováděny způsobem, který podporuje příslušné cíle související se životním prostředím a klimatem. Za tímto účelem je zapotřebí zejména: a) začlenit podmínky a pobídky související se životním prostředím a klimatem do politických iniciativ, včetně přezkumů a reforem stávající politiky, jakož i do nových iniciativ na úrovni EU a členských států;

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
b) provádět systematická posouzení <i>ex-ante</i> týkající se environmentálních, sociálních a ekonomických dopadů politických iniciativ na úrovni EU a členských států s cílem zajistit jejich soudržnost a efektivnost.	b) <u>uvést úroveň cílů politiky EU u zdroje do souladu s odvětvovými cíli v oblasti životního prostředí a synchronizovat ji s časovými rámci opatření u zdroje a imisními cíli;</u> c) provádět systematická posouzení <i>ex-ante</i> týkající se environmentálních, sociálních a ekonomických dopadů politických iniciativ na úrovni EU a členských států s cílem zajistit jejich soudržnost a efektivnost.

Odůvodnění

Ambice a časové rámce úrovně cílů politiky u zdroje by měly být v souladu s odvětvovými cíli v oblasti životního prostředí.

Pozměňovací návrh 7

návrh Evropské komise, příloha, odstavec 89

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
Občané EU, měšťané i venkované, pocítují výhody řady politik a iniciativ EU, které podporují udržitelný rozvoj městských oblastí. K tomu je však zapotřebí efektivní a účinné koordinace různých úrovní správy a přeshraniční koordinace různých správ, jakož i systematického zapojování regionálních a místních orgánů do plánování, tvorby a vývoje politik, jež mají na kvalitu životního prostředí ve městech vliv. K tomu by napomohlo posílení mechanismů koordinace na národní a regionální úrovni navržených na základě společného strategického rámce pro další období financování a vytvoření „platformy pro rozvoj měst“, jež by zároveň zapojilo více skupin zúčastněných stran a širokou veřejnost do rozhodování, které se jich týká. Místní a regionální orgány rovněž pocítí výhody dalšího vývoje nástrojů pro efektivnější sběr a správu údajů o životním prostředí a pro snazší výměnu informací a osvědčených postupů, jakož i snah o lepší provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí na unijní, národní a místní úrovni. To je v souladu se závazkem summitu Rio+20 podporovat integrovaný přístup k plánování, výstavbě a udržitelnému řízení měst a městských usedlostí. Zásadní význam pro to, aby městské komunity nabízely udržitelné, účinné a zdravé prostředí pro život a práci, mají integrované přístupy k územnímu plánování měst, které plně zohledňují dlouhodobé otázky životního prostředí spolu s ekonomickými a sociálními výzvami.	Občané EU, měšťané i venkované, pocítují výhody řady politik a iniciativ EU, které podporují udržitelný rozvoj městských oblastí. K tomu je však zapotřebí efektivní a účinné koordinace různých úrovní správy a přeshraniční koordinace různých správ, jakož i systematického zapojování regionálních a místních orgánů do plánování, tvorby a vývoje politik, jež mají na kvalitu životního prostředí ve městech vliv. K tomu by napomohlo posílení mechanismů koordinace na národní a regionální úrovni navržených na základě společného strategického rámce pro další období financování a vytvoření „platformy pro rozvoj měst“, jež by zároveň zapojilo více skupin zúčastněných stran a širokou veřejnost do rozhodování, které se jich týká. Místní a regionální orgány <u>mohou</u> rovněž pocítit výhody dalšího vývoje nástrojů pro efektivnější sběr a správu údajů o životním prostředí a pro snazší výměnu informací a osvědčených postupů, jakož i snah o lepší provádění právních předpisů v oblasti životního prostředí na unijní, národní a místní úrovni. To je v souladu se závazkem summitu Rio+20 podporovat integrovaný přístup k plánování, výstavbě a udržitelnému řízení měst a městských usedlostí. Zásadní význam pro to, aby městské komunity nabízely udržitelné, účinné a zdravé prostředí pro život a práci, mají integrované přístupy k územnímu plánování měst, které plně zohledňují dlouhodobé otázky životního prostředí spolu s ekonomickými, a sociálními <u>územními</u> výzvami.

Odůvodnění

Vedle ekonomických a sociálních aspektů jsou rovněž důležité výzvy územní.

Pozměňovací návrh 8

návrh Evropské komise, příloha, odstavec 90

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
EU by měla nadále prosazovat a případně rozšířit stávající iniciativy podporující inovace a osvědčené postupy ve městech, vytváření sítí a výměnu informací mezi nimi a povzbuzovat je k tomu, aby dávala najevo své vedoucí postavení v oblasti udržitelného rozvoje. Orgány EU a členské státy by měly usnadnit a podpořit vynakládání finančních prostředků EU, které jsou dostupné v rámci politiky soudržnosti a jiných fondů, na podporu měst v jejich snaze o posílení svého udržitelného rozvoje, zvyšování informovanosti a zapojení místních subjektů. Vypracování souboru kritérií udržitelnosti měst a shoda na těchto kritériích by těmto iniciativám dodaly společný referenční základ a podpořily by jednotný a integrovaný přístup k udržitelnému rozvoji měst.	EU by měla nadále prosazovat a případně rozšířit stávající iniciativy podporující inovace a osvědčené postupy ve městech, vytváření sítí a výměnu informací mezi nimi a povzbuzovat je k tomu, aby dávala najevo své vedoucí postavení v oblasti udržitelného rozvoje. Orgány EU a členské státy by měly usnadnit a podpořit vynakládání finančních prostředků EU, které jsou dostupné v rámci politiky soudržnosti a jiných fondů, na podporu měst v jejich snaze o posílení svého udržitelného rozvoje, zvyšování informovanosti a zapojení místních subjektů. Vypracování souboru <u>ukazatelů</u> ~~ukazatelů~~ <u>kritérií</u> ~~kritérií~~ udržitelnosti měst a shoda na těchto <u>ukazatelích</u> ~~ukazatelích~~ <u>kritériích</u> ~~kritériích~~ <u>za současného dodržení zásady subsidiarity</u> ~~by může těmto iniciativám dodat~~ <u>by může těmto iniciativám dodat</u> společný referenční základ a podpořily by jednotný a integrovaný přístup k udržitelnému rozvoji měst. <u>Ukazatele udržitelnosti se budou vypracovávat v úzké spolupráci s místními orgány a s orgány odpovědnými za oblast životního prostředí a statistickými úřady, aby byla při vyhodnocování trendů zajištěna nezbytná harmonizace a srovnatelnost.</u>

Odůvodnění

Co se týče ukazatelů v oblasti životního prostředí, přesná dohoda o základních údajích, statistických operacích i praktických zkušenostech je nezbytná, pokud má být srovnávání spolehlivé. Je třeba zapojit jednak místní orgány, ale také EEA a EUROSTAT.

Pozměňovací návrh 9

návrh Evropské komise, příloha, odstavec 91

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
S cílem posílit udržitelnost měst EU program zajistí, aby do roku 2020:	S cílem posílit udržitelnost měst EU program zajistí, aby do roku 2020:
a) většina měst v EU prováděla politiku udržitelného územního plánování a projektování měst.	a) většina měst v EU prováděla politiku udržitelného územního plánování a projektování měst.
Za tímto účelem je zapotřebí zejména:	Za tímto účelem je zapotřebí zejména:
a) vymezit a dohodnout soubor kritérií pro posuzování environmentální výkonnosti měst s ohledem na ekonomické a sociální dopady;	a) <u>pro případ, že celkové plány týkající se městského územního plánování musí být dokončeny dříve, než budou k dispozici ukazatele vymezit a dohodnout soubor ukazatelů</u> ~~pro posuzování environmentální výkonnosti měst,~~ <u>dočasně vládám jednotlivých zemí umožnit, aby posoudily požadavky na ochranu životního prostředí</u> s ohledem na ekonomické a sociální dopady a historická a geografická specifika s využitím odborných znalostí městských odborníků (např. urbanistů a architektů). Ukazatele udržitelnosti se budou vypracovávat v úzké spolupráci s místními orgány, s orgány odpovědnými za oblast životního prostředí a statistickými úřady, aby byla při vyhodnocování trendů zajištěna nezbytná harmonizace a srovnatelnost. U již existujících plánů lze učinit výjimku;
b) zajistit, aby města měla informace o finančních prostředcích na opatření ke zlepšení svého udržitelného rozvoje a měla k těmto prostředkům přístup	b) zajistit, aby města měla informace o finančních prostředcích na opatření ke zlepšení svého udržitelného rozvoje a měla k těmto prostředkům přístup.

Odůvodnění

Co se týče ukazatelů v oblasti životního prostředí, přesná dohoda o základních údajích, statistických operacích i praktických zkušenostech je nezbytná, pokud má být srovnávání spolehlivé. Je třeba zapojit jednak místní orgány, ale také EEA a EUROSTAT. Dále je třeba uvést, že problém spočívá v tom, že mnohá města musí své celkové plány týkající se územního plánování aktualizovat již po uplynutí jednoho roku či dvou let, ještě předtím než – z pochopitelných důvodů – jsou stanoveny ukazatele pro posuzování environmentální výkonnosti měst. Není dobré držet se starých plánů a prodlužovat jejich platnost. Proto navrhuje vyřešit tento problém tím, že bude vládám jednotlivých zemí dočasně umožněno, aby posuzovaly požadavky na ochranu životního prostředí, a nebrzdily tak harmonický a udržitelný územní rozvoj.

Pozměňovací návrh 10

návrh Evropské komise, příloha, odstavec 100

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
S cílem zvýšit efektivnost EU při řešení regionálních a celosvětových problémů v oblasti životního prostředí a klimatu program zajistí, aby do roku 2020: (...) Za tímto účelem je zapotřebí zejména: a) pracovat na přijetí cílů v oblasti udržitelného rozvoje, které: a) se zaměřují na prioritní oblasti zelené ekonomiky podporující začlenění a širší cíle v oblasti udržitelného rozvoje, jako je energetika, vodohospodářství, zajišťování potravin, oceány a udržitelná spotřeba a výroba, jakož i na průřezové otázky, jako je spravedlnost, sociální začlenění, důstojné pracovní podmínky, právní stát a řádná správa věcí veřejných; b) jsou všeobecně uplatnitelné, neboť pokrývají všechny tři oblasti udržitelného rozvoje; c) jsou doprovázeny cíli a ukazateli, na jejichž základě jsou posuzovány, a které d) jsou v souladu s rámcem rozvoje po roce 2015, jsou do tohoto rámce začleněny a podporují opatření v oblasti klimatu; b) pracovat na efektivnější struktuře OSN pro udržitelný rozvoj posílením programu UNEP v souladu s výsledky summitu Rio+20, a zároveň nadále usilovat o povýšení programu UNEP na agenturu OSN a podporovat probíhající snahy o větší součinnost mezi mnohostrannými dohodami o životním prostředí; c) posílit dopad různých zdrojů financování, včetně daní a mobilizace domácích zdrojů soukromých investic a nových a inovačních zdrojů, a vytvářet možnosti využití rozvojové pomoci pro zajištění pákového efektu těchto jiných zdrojů financování v rámci strategie financování udržitelného rozvoje vytyčené v Riu a v politikách EU, včetně mezinárodních závazků k financování politiky v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti; (...)	S cílem zvýšit efektivnost EU při řešení regionálních a celosvětových problémů v oblasti životního prostředí a klimatu program zajistí, aby do roku 2020: (...) Za tímto účelem je zapotřebí zejména: a) pracovat na přijetí cílů v oblasti udržitelného rozvoje, které: a) se zaměřují na prioritní oblasti zelené ekonomiky podporující začlenění a širší cíle v oblasti udržitelného rozvoje, jako je energetika, vodohospodářství, zajišťování potravin, oceány a udržitelná spotřeba a výroba, jakož i na průřezové otázky, jako je spravedlnost, sociální začlenění, důstojné pracovní podmínky, právní stát a řádná správa věcí veřejných; b) jsou všeobecně uplatnitelné, neboť pokrývají všechny tři oblasti udržitelného rozvoje; c) jsou doprovázeny cíli a ukazateli, na jejichž základě jsou posuzovány, a které d) jsou v souladu s rámcem rozvoje po roce 2015, jsou do tohoto rámce začleněny a podporují opatření v oblasti klimatu; b) pracovat na efektivnější struktuře OSN pro udržitelný rozvoj posílením programu UNEP v souladu s výsledky summitu Rio+20, a zároveň nadále usilovat o povýšení programu UNEP na agenturu OSN a podporovat probíhající snahy o větší součinnost mezi mnohostrannými dohodami o životním prostředí; c) poskytnout dodatečné finanční prostředky pro obzvláště nákladná opatření v oblasti životního prostředí, která musí být realizována do roku 2020, zejména opatření zaměřená na obnovu poškozených ekosystémů prostřednictvím zelené infrastruktury, a posílit dopad různých zdrojů financování, včetně daní a mobilizace domácích zdrojů soukromých investic a nových a inovačních zdrojů, a vytvářet možnosti využití rozvojové pomoci pro zajištění pákového efektu těchto jiných zdrojů financování v rámci strategie financování udržitelného rozvoje vytyčené v Riu a v politikách EU, včetně mezinárodních závazků k financování politiky v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti; (...)

Odůvodnění

Odkaz na poskytnutí unijních finančních prostředků pro obzvláště nákladná opatření v oblasti životního prostředí, která musí být realizována do roku 2020 (např. opětovné propojení poškozených ekosystémů prostřednictvím zelené infrastruktury, mj. zelených mostů), je nutný z důvodu včasné realizace cíle. Ze zkušenosti na úrovni členských států vyplývá, že k provádění tohoto cíle chybějí finanční prostředky. Stanovisko VR zdůrazňuje zejména nutnost proveditelných cílů jako základu důvěryhodnosti politiky EU a na to, že cíle musejí být podloženy příslušnými finančními prostředky.

V Bruselu dne 30. května 2013

*předseda
Výboru regionů*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) nabízí přímý a bezplatný přístup k právu Evropské unie. Tyto internetové stránky umožňují nahlížet do *Úředního věstníku Evropské unie* a obsahují rovněž smlouvy, právní předpisy, judikaturu a návrhy právních předpisů.

Více informací o Evropské unii naleznete na adrese: <http://europa.eu>

Úřad pro publikace Evropské unie
2985 Lucemburk
LUXEMBOURG

CS